

Årsredovisning 2015
Öckerö kommun

ÖCKERÖ KOMMUN

Grafisk form & original: Adekvat Form AB, Tollerød
Tryck: Billes Tryckeri AB, Mölndal 2016
Upplaga: 150 ex

Papper omslag: Multidesign smooth HPI white 240 g
Papper inlaga: Multidesign smooth HPI white 130 g
Typsnitt: Franklin Gothic, Georgia

Bilder: Tore Hagman (utsidan omslaget + sidorna
1, 5, 10, 12, 17, 27, 35, 51). Övriga: Öckerö kommun

2 Inledning

- 2 Politisk organisation/styrning
- 3 Kommunstyrelsens ordförande har ordet
- 4 Fem år i sammandrag

5 Förvaltningsberättelse

- 6 Omvärldsanalys
- 8 Finansiell analys
- 14 Kommunens personal

17 Räkenskaper kommunen

- 18 Redovisningsprinciper
- 19 Redovisningsmodellens delar
- 20 Resultaträkning och finansieringsanalys
- 21 Balansräkning
- 22 Noter

27 Räkenskaper koncernen

- 28 Koncernens organisation
- 29 Öckerö Fastighets AB
- 31 Öckerö Rederi AB
- 32 Sammanställd resultaträkning
- 33 Sammanställd balansräkning
- 34 Sammanställda noter

35 Verksamhetsberättelser

- 36 Kommunstyrelsen inkl samhällsbyggnad samt fritid och kultur
- 44 Barn- och utbildningsnämnden
- 52 Socialnämnden
- 60 Bygg- och miljönämnden
- 62 Miljöredovisning

66 Revisionsberättelse, Öckerö kommun

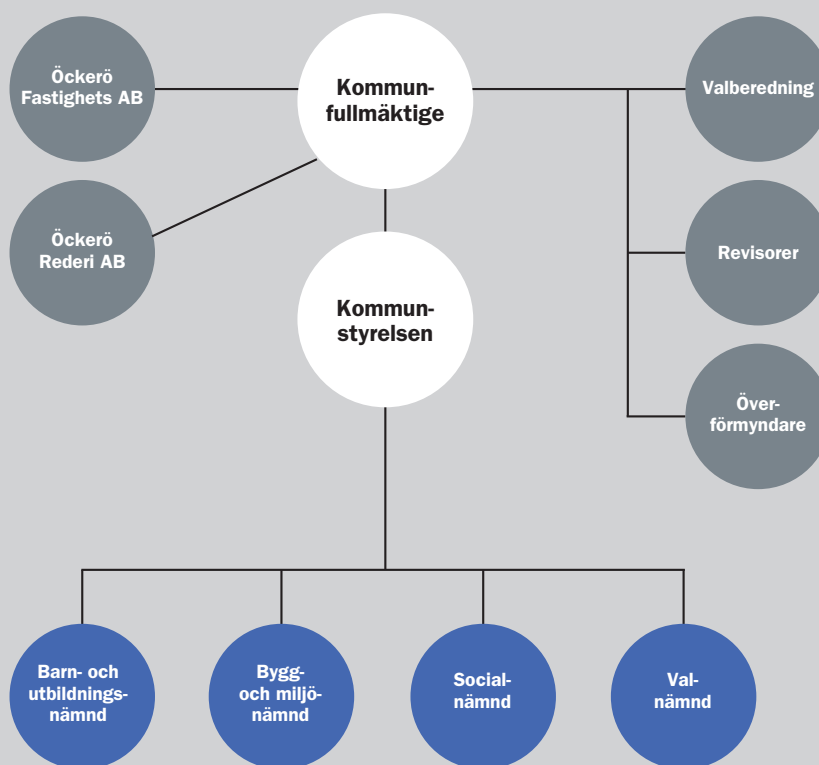
Målkompassens färg innebär:

 Röd = Ej uppfyllt

 Gul = Delvis uppfyllt

 Grön = Uppfyllt

Politisk organisation/styrning

Kommunstyrelsen ska årligen till Kommunfullmäktige sammanfatta årets verksamhet och ekonomi i en årsredovisning. Årsredovisningen i Öckerö kommun innehåller även den redovisning, som nämnderna enligt kommunallagen ska göra till fullmäktige, över hur de under året har fullgjort de uppdrag som fullmäktige har lämnat till dem.

Öckerö kommuns styr- och ledningsmodell kallas för Öckerö-modellen. Modellen bygger på att politiker vill påverka samhällets utveckling i en viss riktning och därför delar ut uppdrag till nämnder samt att chefer och medarbetare inom kommunförvaltningen ska använda sin profession i utförande av uppdragen.

Styrningen kännetecknas av att alla i organisationen – politiker, chefer och medarbetare – tar ansvar för helheten

i den kommunala verksamheten samt känner delaktighet och engagemang i styrprocessen. En viktig gemensam värdegrund är att alla som verkar i organisationen ser verksamheten utifrån och in, det vill säga ur medborgarens och kundens/brukarens perspektiv.

Förvaltningsberättelsen i årsredovisningen innehåller förutom en ekonomisk analys även en redovisning av måluppfyllelsen för de finansiella och verksamhetsmässiga målen och fullmäktiges tolkning av begreppet god ekonomisk hushållning samt personalredovisning. I nämndernas verksamhetsberättelser finns mer utförlig redovisning av de verksamhetsmässiga målen som är kopplade till god ekonomisk hushållning.

Kommunstyrelsens ordförande har ordet

MÄNNISKOR PÅ FLYKT

Året har varit mycket ansträngande med anledning av det stora antalet människor som varit på flykt. För vår kommuns del har det bl.a. inneburit att vi tagit emot tre gånger så många ensamkommande flyktingbarn mot vad vi avtalade om med Migrationsverket i början på året. Vi har dessutom haft mer än 1 500 nätter i evakueringsboenden under ett par månader.

För våra förvaltningar har detta varit en stor ansträngning där man fått lösa dessa uppgifter samtidigt som den ordinarie verksamheten ska skötas. För att komma tillrätta med detta beslutade Kommunfullmäktige att tillskapa en enhet under Kommunstyrelsen för att ta hand om dessa frågor och denna sjuösattes efter årsskiftet.

VÄG 155

Under året nåddes kommunen av beskedet att Länsstyrelsen på Trafikverkets inrådan beslutade att stoppa alla nya detaljplaner i Öckerö kommun. Anledningen är att man anser att trafikmängder på väg 155 är nära sitt kapacitetstak. Länsstyrelsen kommer dessutom att se över alla bygglov som lämnas in vilket kan innebära att även dessa kan stoppas.

Kommunen har tillsammans med Länsstyrelsen, Trafikverket och Göteborgs stad startat ett utredningsarbete för att se över vilka åtgärder vi kan göra för att komma tillrätta med situationen på väg 155.

GÖTEBORGS SKÄRGÅRD

Kommunen har startat ett samarbete med SDN Västra Göteborg om att utveckla besöksnäringen i Södra Skärgården och i vår kommun. Med i detta arbete är även Göteborg & Co och Business Region Göteborg (BRG).

Under året anställde vi gemensamt en projektledare som på heltid ska arbeta med dessa frågor.

NÄRINGSLIVET

I december togs beslut om att starta ett Besöks- och Näringslivsråd i samverkan med näringslivet och med föreningslivet. Rådet består av presidiet från Kommunstyrelsen, fyra representanter för näringslivet varav en från våra större företag samt en representant för föreningslivet som har aktiviteter i besöksnäringen.

Under året etablerade Aston Harald sin verksamhet i Östra hamnen i Klåva att bygga tävlingskatamaraner. Verksamheten beräknas ge mer än 50 arbetstillfällen till kommunen. Detta blev möjligt genom ett snabbt agerande från kommunen där vi ställde planerad industrimark till förfogande.

VÄGUNDERHÅLL

I många kommuner anser man att vägunderhållet är dåligt. Vår kommun har tyvärr inte varit något undantag i detta. Av den anledningen startade vi ett arbete där alla vägar i kommunen scannades och man kartlade hur underhållet är på varje väg. Varje år kommer 25 % av vägarna att åter scannas vilket innebär att alla kommunens vägar kommer att vara uppdaterade var fjärde år.

För att komma ikapp och ha ett bra underhåll att arbeta med satsades drygt fem mnkr i detta avseende.

RANKING

- SKL Öppna jämförelser, Grundskolan 11:e plats (6)
- Husbilsklubben, Sveriges husbilsvänligaste kommun 2:a plats.
- Tidningen Fokus, Bästa kommun att bo i 77:e plats (91)
- Företagarna, Uthållig tillväxtranking 2:a plats.

EKONOMI

För första gången på tretton år redovisar kommunen ett negativt resultat på -4 mnkr. Årets budgeterade resultat var -13,1 mnkr. Det ekonomiska resultatet är bl.a. beroende av hur väl nämnderna lyckas bedriva sin verksamhet inom Kommunfullmäktiges tilldelade budget. För år 2015 är det Socialnämnden som uppvisar negativt resultat. Höga kostnader för bl.a. köpt vård, gruppboende Hedens by samt ökade kostnader för flyktingar/ensamkommande flyktingbarn, vilka inte varit budgeterade, bidrog till underskottet. Även ökade kostnader för ungdomars ökade arbetsgivaravgift, en konsekvens av nuvarande regerings borttagande av ungdomsrabatten, under årets fem sista månader har också bidragit till Socialnämndens obalans.

Vi valde att satsa drygt 5 mnkr på ökat underhåll av vägarna vilket också bidrog till underskottet.

Glädjande är att, bortsett från Socialnämnden, klarade nämnderna och styrelsen sina budgetar.

Arne Lernhag (M)
Kommunstyrelsens
ordförande

Fem år i sammandrag

	2015	2014	2013	2012	2011
Folkmängd					
Folkmängd 31/12	12 682	12 645	12 574	12 539	12 487
- antal barn: 0-5 år	780	799	819	830	850
- antal barn: 6-15 år	1 613	1 611	1 596	1 588	1 579
- antal ungdomar: 16-18 år	450	465	457	533	537
- antal äldre: 65-74 år	1 774	1 734	1 640	1 547	1 475
- antal äldre: 80 år och äldre	716	700	683	667	629
Skattesats/kommunen, kr (*VGR 43 öre)	20:76	20:76	20:76	20:76	20:76
Personaluppgifter					
Personalkostnader, mkr	462	441	427	414	394
varav: pensionskostnader	30	29	30	24	26
Antal anställda per 1/11	994	973	966	937	929
Antal årsarbetare per 1/11	873	847	841	816	803
Resultaträkning, mkr					
Nettokostnad inklusive avskrivningar och finansnetto	657	625	587	571	568
Skattenetto (skatteintäkter, utjämning, fastighetsavgift)	653	633	601	581	578
varav: skatteintäkter	573	549	534	510	502
Årets resultat	-4	8	14	10	10
Balansresultat exklusive reavinster	-5	2	7	0	8
Balansräkning					
Likvida medel, mkr	110	126	107	95	80
Tillgångar, mkr	561	528	498	469	452
- per invånare, tkr	44	42	40	37	36
Eget kapital, mkr	319	330	323	309	299
Långfristig låneskuld bank, mkr	0	0	0	0	0
Total pensionsskuld inkl. förtroendevalda*, mkr	298	294	300	275	268
- varav ansvarsförbindelse/personal*, mkr	222	229	238	221	219
- varav ansvarsförbindelse/förtroendevalda*, mkr	3	3	5	5	4
Borgensförbindelser, mkr	905	798	798	719	684
- per invånare, tkr	71	63	64	57	55
Investeringar mkr					
Budget	53	37	20	25	30
Utfall exkl. intäkter	40	26	17	24	22
Nämndernas driftbudgetavvikelse, mkr	-2	4	-6	-9	5
Nyckeltal					
Soliditet, %	57	63	65	66	66
Soliditet, % (inkl. ansvarsförbindelse + löneskatt)	7	8	4	6	5
Kassalikviditet, % (minimum 100%)	146	171	184	161	166

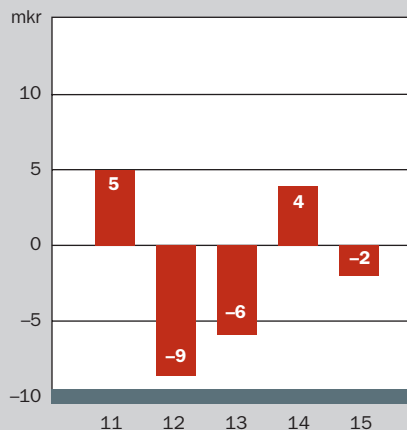
*exklusive löneskatt (24,26%)

Nämndernas budgetavvikelser

tkr	2015	2014
Kommunstyrelsens enheter		
exkl centrala poster	4 632	3 511
Kommunstyrelsen fritid och kultur	-99	242
Kommunstyrelsen samhällsbyggnad	-4 987	1 436
Barn- och utbildningsnämnden	3 310	1 157
Socialnämnden	-5 214	-1 973
Bygg- och miljönämnden	282	84
Summa nämndernas budgetavvikelser	-2 076	4 457

Under Kommunstyrelsen samhällsbyggnad ingår Gatuenhetens satsning på beläggning med 4,6 mkr som möts av en intäkt på samma belopp och som redovisas centralt under kommunstyrelsen. Exkluderas detta belopp redovisas en total positiv siffra över nämndernas budgetavvikelse: 2,5 mkr.

Nämndernas budgetavvikelse 2011-2015

Förvaltningsberättelse

Omvärldsanalys

KONJUNKTURLÄGET

Den osäkerhet som präglade de senaste åren ur ekonomiska/finansiella aspekter och som var speciellt kopplad till länderna i den s.k. eurozonen har minskat under 2014 och 2015. Det pågår en försiktig, dock ryckig, återhämtning i euroområdet – den viktigaste marknaden för svensk ekonomi. De ekonomiska nyckeltalen försämras inte som tidigare. Arbetslösheten är fortsatt hög men stiger inte längre. Skillnaderna i arbetslöshet och andra ekonomiska nyckeltal mellan länderna är emellertid stora. Det finns en påtagbar risk att lågkonjunktrens arbetslöshetssiffror ligger kvar på höga nivåer även när den ekonomiska aktiviteten ökar. Orosmolnen i skrivande stund kommer från Kina, där börsoro och sjunkande ekonomisk aktivitet, konsumtion och investeringsverksamhet, kan påverka världskonjunkturen negativt.

Omvärldens positiva tongångar finns bl.a. i USA där utvecklingen under året gått åt rätt håll på flera ekonomiska nyckeltal, inte minst siffror över arbetsmarknad och privat konsumtion. Att den amerikanska riksbanken för första gången på länge höjde styrräntan under hösten var följden av ekonomisk återhämtning. Storbritannien (EU-land men inte euroland) befinner sig i en period av stark ekonomisk utveckling. Våra nordiska grannar, Finland-Danmark-Norge, finns i olika grader av motsatt riktning. Finland har hamnat i ett bekymmersamt ekonomiskt läge med svag tillväxt, bland annat som en konsekvens av svagare export till Ryssland. Det låga oljepriset slår hårt mot Norge och friställer många som är sysselsatta inom oljeindustrin. Som ringar på vattnet påverkas hela den norska ekonomin negativt.

Svensk ekonomi fortsätter att utvecklas positivt där låg ränta och låga priser på olja och elenergi spår på hushållens konsumtion samtidigt som vi ser en växande investerings-takt. Konjunkturinstitutet spår BNP-siffror de närmaste åren runt 3 procent och sakta stigande inflation. Kanske kan vi 2016 se en försiktig räntehöjning från Riksbankens sida? Sysselsättningen stiger och antalet arbetade timmar ökar statens skatteintäkter och lägger grunden till goda år, 2015–2017, för kommunernas skatteunderlag.

SKATTEUNDERLAG OCH SKATTEINTÄKTER

Under 2015 har SKL presenterat fyra skatteunderlagsprognoser, februari, april, augusti och oktober. SKL valde att inte lämna någon decemberprognos på grund av ”det osäkra läget gällande befolkningsutvecklingen”. Årets prognoser tecknar en optimistisk bild över utvecklingen i svensk ekonomi de kommande åren. Konjunkturåterhämtningen drivs till stor del av växande investeringar. Efter flera år av återhållsamhet finns det stora behov av att öka investeringarna, såväl i Sverige som i vår omvärld. Bedömningen bygger på att ökad ekonomisk aktivitet och tillväxt i omvärlden spiller över på svensk tillverkning och export. Positiva signaler och en allmänt ljusare bild över framtidsutsikterna

påverkar hushållens vilja/beslut till konsumtion hellre än sparande, vilket ger ytterligare draghjälp till svensk ekonomi. Sammantaget leder detta till ökad sysselsättning/skatteintäkter och förklarar den starka prognos över skatteunderlagets tillväxt åren 2015–2017 som både regeringen och SKL har presenterat under 2015. SKL har i sin oktoberprognos siffran för 2016 satt till 5,4 % beroende på ökat antal arbetade timmar. Vi får gå tillbaka till senaste högkonjunkturen åren 2007–2008 för att finna en så hög siffra över skatteunderlagets ökningstakt.

INFLATION* – FÖRÄNDRING I PROCENT

dec 14–15	dec 13–14	dec 12–13	dec 11–12	dec 10–11
0,1	-0,3	0,1	-0,1	2,3

Inflationstakten, räknad som den genomsnittliga förändringen av konsumentpriserna (KPI) under de senaste tolv månaderna, var i december 0,1%. Det är långt under Riksbankens inflationsmål på 2%. I augusti 2015 var inflationstakten minus 0,2% på ettårsbasis. Parallellt med KPI mäts också inflation rensad för ränteförändringar, s.k. underliggande inflation. Inflationstakten med fast ränta (KPIF) var 0,9% i december. Källa: SCB

KPI för åren 2015, 2016 och 2017 spås: 0,0%, 0,9% och 2,2% på årsbasis. Källa: Konjunkturinstitutet (december)

* Riksbanken har angett som mål för penningpolitiken att begränsa inflationen, mätt som den årliga ökningstakten av KPI, till 2%, med en accepterad avvikelse på högst en procentenhet uppåt eller nedåt. Inflationsmålet uppfyllelse bör utvärderas ur ett årligt perspektiv och inte utifrån inflationstal för enskilda månader.

RÄNTEUTVECKLING, %

datum	150708	150325	150218	141029
reporänta	-0,35	-0,25	-0,10	0,00
förändring i %	-0,10	-0,15	-0,10	-0,25

Riksbanken skriver i en kommentar till sitt räntebeslut 1 juli – reporäntan sänks med en tiondel till minus 0,35 procent:

”Sedan räntebeslutet i april har kronan blivit starkare än Riksbankens prognos och utvecklingen av växelkursen är en fortsatt risk för inflationsuppgången. I denna osäkra miljö behöver penningpolitiken vara ännu mer expansiv för att säkerställa att inflationen fortsätter stiga mot målet på 2 procent.”

Riksbanken har vid tre ”räntemöten” under hösten valt att låta reporäntan ligga kvar på minus 0,35%. Banken skriver att man varaktigt vill kunna bekräfta en inflationsuppgång och är beredd till ytterligare penningpolitiska åtgärder för att nå inflationsmålet om 2%.

Reporänta är den ränta som banker kan låna eller placera till i riksbanken. Förändringar i reporäntan får direkt effekt på marknadsräntorna och kallas därför styrränta. Källa: Riksbanken

BEFOLKNINGSUTVECKLING

Från 2010 växer gruppen ”80 år och äldre”. Ökning med 108 på sex år. Prognosen är att ökningen kommer att fortsätta. Vad blir vårdbehovet och hur skall det hanteras?

Antal äldre: 80 år och mer, förändring 1 år

2015	2014	2013	2012	2011	2010	2009
716	700	683	667	629	618	608
+16	+17	+16	+38	+11	+10	-9

Gruppen 0 till 5 år fortsätter minska! Minskning med 118 på fem år. Olika förutsättningar gäller på de olika öarna.

Antal barn 0–5 år, förändring 1 år

2015	2014	2013	2012	2011	2010	2009
780	799	819	830	850	898	896
-19	-20	-11	-20	-48	+2	-8

De sista fem årens ökning för grundskolegruppen 6 till 12 år bryts i och med 2015 års siffra. Totalt sett en förhållandevis stabil grupp under senare år.

Antal barn 6–12 år, förändring 1 år

2015	2014	2013	2012	2011	2010	2009
1 140	1 148	1 141	1 138	1 118	1 093	1 055
-8	+7	+3	+20	+25	+38	-16

För grundskolans tre högsta klasser, 13 till 15 år, redovisas en stabil utveckling. En försiktig ökning är prognosen de närmaste åren.

Antal barn 13–15 år, förändring 1 år

2015	2014	2013	2012	2011	2010	2009
473	463	455	450	461	450	518
+10	+8	+5	-11	+11	-68	-7

Antalet ungdomar 16 till 18 år har under de senaste fem åren minskat kraftigt. De närmaste åren pekar prognosen på en försiktig ökning.

Antal gymnasieelever: 16–18 år, förändring 1 år

2015	2014	2013	2012	2011	2010	2009
450	465	457	533	537	590	561
-15	+8	-76	-4	-53	+29	-32

Trots ett, som vanligt, svagt första kvartal, blev 2015 ett år med befolkningsökning. Det är kvartal 2 och 3 med positiva flyttnetto som vänder siffrorna. Födelsenetto är negativt för femte året i rad. Befolkningsciffran var vid årsskiftet: 12 682.

Befolkningsförändring 2015: Ökning med 37 personer

År 2015	Födda	Döda	Saldo	Inflytt	Utflytt	Saldo	Just	S:a
Kvartal 1	25	42	-17	100	127	-27	1	-43
Kvartal 2	29	26	3	177	138	39	0	42
Kvartal 3	29	23	6	160	132	28	0	34
Kvartal 4	26	30	-4	133	125	8	0	4
Summa	109	121	-12	570	522	48	1	37

Den genomsnittliga förändringen (= ökningen) under de senaste sju åren har varit 62 personer. Observera den kraftiga ökningen år 2010.

Befolkningsutveckling

2015	2014	2013	2012	2011	2010	2009
+37	+71	+35	+52	+38	+157	+42

Finansiell analys

GOD EKONOMISK HUSHÅLLNING

Kommunfullmäktige har definierat innebörden i begreppet ”God ekonomisk hushållning”: när finansiella och verksamhetsmässiga mål visar god måluppfyllelse.

Samlad bedömning

Kommunen har under verksamhetsår 2015 inte nått upp till fullmäktiges definition av God ekonomisk hushållning:

- Resultatmålet är inte uppfyllt som ett genomsnitt över de fem senaste åren. Se nedan.
- Kommunen uppvisar ett negativt balansresultat.
- Två av de fyra verksamhetsmässiga målen är inte uppfyllda.

Finansiella mål

1. Årets resultat bör uppgå till minst 1,5 procent av budgeterat skattenetto* sett över en period av fem år.
2. Reinvesteringar, återställande av uttjänta anläggnings-tillgångar, skall finansieras med egna medel.
3. Kapitaltillskott i samband med kommunfullmäktiges beställda fastighetsprojekt hos Öckerö Fastighets AB skall finansieras med egna medel.

* skatteintäkter + utjämning/statsbidrag + fastighetsavgift (inkl. prognos förändring 2015)

Uppföljning/analys

1. Årets resultat/genomsnitt senaste 5 åren: 7,6 mkr understiger 1,5 procent av budgeterat skattenetto/genomsnitt senaste 5 åren: 9,1 mkr.
2. Befintlig likviditet har finansierat årets investeringsverksamhet.
3. Kapitaltillskott, ca 10 mkr, i samband med ÖFAB:s nedskrivning, rivning av Brattebergsskolan, har efter fullmäktigebeslut likvidmässigt belastat kommunen.

Notera fullmäktiges formulering av resultatmålet: ”sett över en period av fem år”. Det är klokt av fullmäktige att göra en ansats över ett antal år – konjunktorens svängningar är svåra/omöjliga att förutse och får direkt effekt på skatteintäkterna.

Sett över en period av fem år har Årets resultat haft följande utseende: -4, +8, +14, +10, +10, vilket ger ett genomsnitt på 7,6 mkr.

God ekonomisk hushållning utifrån avstämning av de tre finansiella målen får svag måluppfyllelse enligt definition ovan. Kommunens svaga resultat väger tungt i den bedömningen.

Verksamhetsmässiga mål

De verksamhetsmässiga målen är kopplade till fullmäktiges definition av god ekonomisk hushållning och följs därför upp i förvaltningsberättelsen enligt nedan. Målen är hämtade från fullmäktiges beslutade s.k. mandatmål (2015–2018) och behöver därför inte vara en slutlig bedömning. Från och med verksamhetsår 2016 har samtliga 12 mandatmål fördelats till berörda nämnder och finns i nämndernas uppdragshandlingar mandatperioden ut.

Uppföljning/analys

Fullmäktige har för 2015 beslutat om fyra verksamhetsmässiga mål som haft hög prioritet i nämndernas uppdragshandlingar under året. För 2015 redovisar nämnderna två uppfyllda mål, ett delvis uppfyllt och ett mål som inte är uppfyllt. Med utgångspunkt att det återstår tre år i mandatperioden blir en samlad bedömning: tillfredsällande måluppfyllelse. Se kommentar på målen nedan.

Vägunderhållet har förbättrats på våra öar och barn och ungdomar har säkrare gång- och cykelvägar till skola och fritidsaktiviteter

Beläggningsarbeten är utfört på GC-väg Bustadvägen/Hönö, upphöjning och beläggning av GC-väg utmed Öckerövägen/Hönö, beläggning av körbanan Bäckevägen/Björkö samt lagning av diverse större s.k. potthål och förslitnings-skador av vägar på de sammanhängande öarna. Fullmäktige har under året beslutat att satsa ytterligare resurser, 4,6 mkr, på beläggning. I denna satsning har Gatuenheten lyft fram gång- och cykelvägar före beläggning av diverse andra vägar.

Handläggningstiden för enkla bygglov enligt gällande detaljplan är högst en arbetsdag

Bristande personalresurser har omöjliggjort arbete med uppfyllande av målet under 2015. Två chefsbyten under 2015 och ett under 2014 har också påverkat läget. Fokus har varit att försöka klara av stipulerade 10 veckors handläggningstid för bygglovsärenden, räknat från kompletta inkommande handlingar.

Barngrupperna i förskola och fritidshem har minskat och antalet lärare per barn ökat

Under höstterminen 2015 var det 15,9 barn inskrivna per avdelning. Motsvarande mått för oktober 2014 var 16,9. Personaltäthetsmättet för 2015 var 5,52 enligt SCB-statistik per oktober. Motsvarande mått för oktober 2014 var 5,32.

Antalet barn per avdelning varierar stort mellan de stora och små öarna i kommunen. Generellt sett är antalet barn per avdelning på de sammanhängande öarna större.

Personer som vårdar anhöriga i hemmet får ett ökat stöd av kommunen

Kommunerna har enligt socialtjänstlagen en skyldighet att ge anhöriga som vårdar närstående stöd.

Inriktningen av stödet i Öckerös äldreomsorg är att det ska förebygga ohälsa och att det ska finnas ett varierat utbud av stödsatser. De stödformer som finns är de som ges direkt till anhöriga i form av stödsamtal, utbildning, anhörigräffar

i grupp med mera och indirekta stödinsatser som ges till de närstående i form av hemtjänst, dagverksamhet och olika typer av avlösning/avlastning. Hemtjänstbidrag erbjuds till närstående som vårdar sina anhöriga utan hemtjänstinsatser från kommunen. 53 personer erhåller idag hemtjänstbidrag per månad, som varierar från 1 000 kr till 4 500 kr. Det finns även möjlighet till anhöriga att använda bassängen på Hedens By gratis. Även andra rekreativitet aktiviteter organiseras regelbundet under året. Anhörigsamordnarens tjänst utökades 2015 från 30 % till 50 % för att bättre möta anhörigas behov.

FINANSIELL ANALYS

Resultaträkningen, finansieringsanalysen och balansräkningen utgör tillsammans underlag för den finansiella analysen både på kort och på lång sikt.

Förutom den verksamhet som kommunen bedriver via sina nämnder bedrivs verksamhet i bolagsform. Öckerö Fastighets AB redovisar ett negativt resultat med 8,7 mkr efter skatt. Öckerö Rederi AB:s resultat före bokslutsdispositioner och skatt är överskott med 6 tkr. Se vidare koncernredovisningen på sidan 28 och bolagens egen årsredovisning.

RESULTATRÄKNING (RR)

Årets resultat: minus 4 mkr

Kommunens resultat, skillnaden mellan intäkter och kostnader, för år 2015 redovisar ett underskott på 4 mkr.

Analys: Summan av definitiv slutavräkning av 2014 års skatteintäkter och preliminär slutavräkning av 2015 års skatteintäkter påverkar resultatet negativt med 0,4 mkr. Motsvarande siffra i bokslut 2014 var negativ med 1 mkr. Det är främst skatteutvecklingen för 2014 som inte motsvarat tidiga prognoser över sysselsättning och arbetade timmar/timlön.

Redovisade realisationsvinster, skillnaden mellan försäljningspris och bokfört värde vid försäljning av anläggningstillgångar (mark m.m.), uppgick till 0,9 mkr, vilket ingår i redovisat resultat.

Diverse projekt inom kommunstyrelsens samhällsbyggnadsverksamhet, som har avslutats under året, redovisar sammantaget ett nettobelopp om 0,9 mkr i positiv resultatpåverkan.

Kommunen har bokfört engångsintäkt på 4,6 mkr från AFA-försäkring avseende återbetalning av premier från år 2004. Enligt beslut i fullmäktige har dessa pengar satsats på beläggning av kommunens vägar.

Kommunen har tilldelats 1 mkr av det tillfälliga statsbidraget för mottagning av flyktingar på totalt 10 miljarder kronor som tilldelades kommunsektorn under slutet av 2015. Bidraget har redovisningsmässigt fördelats enligt rekommendation från Rådet för Kommunal Redovisning (RKR) med tre månader på 2015 och tolv månader 2016. Bidraget påverkar kommunens resultat 2015 med 0,2 mkr.

Centralt under kommunstyrelsen har redovisats ett bidrag om 0,2 mkr från Migrationsverket för att ta emot nyanlända flyktingar.

För s.k. evakueringsboende för flyktingar har kommunen centralt redovisat kostnader om 1,3 mkr. Dessa pengar eftersöks hos Migrationsverket och utgör en fordran i bokslutet.

Kommunen har 2015 erhållit kompensation för höjda sociala avgifter. Sedan augusti har ca 1 mkr betalats ut till kommunen.

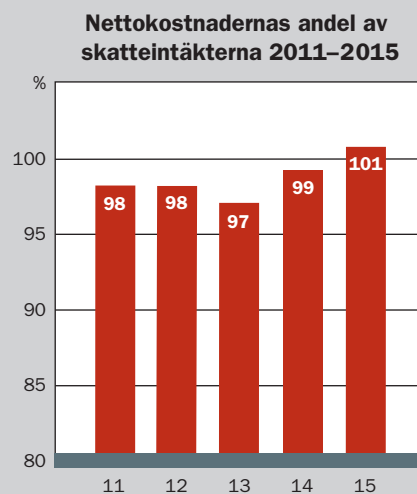
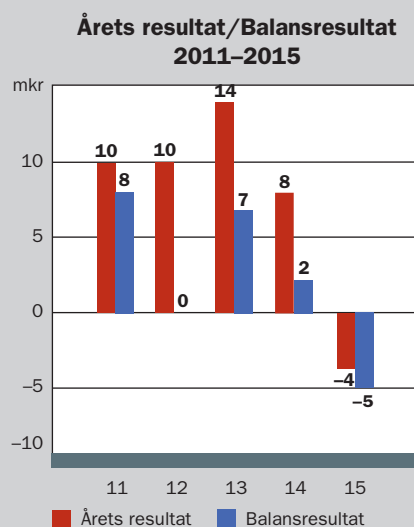
Avstämning mot kommunallagens balanskrav

Redovisade realisationsvinster på 0,9 mkr skall exkluderas från årets resultat när det s.k. balansresultatet räknas fram. Balansresultatet är negativt: 4,9 mkr. Kommunen har inga negativa balansresultat från tidigare år att återställa.

Balanskravsutredning*

årets resultat	-4,0 mkr
realisationsvinster	-0,9 mkr
årets resultat efter balanskravsjusteringar	-4,9 mkr
årets balanskravsresultat	-4,9 mkr

* Kommunen har inte beslutat om RUR, resultatutjämningsreserv.

EKONOMISK STÄLLNING OCH UTVECKLING

För första gången på tretton år redovisar kommunen negativt resultat, både årets resultat och balansresultat. Tidigare tolv år, 2003–2014, har positiva resultat byggt på det egna kapitalet med 113 mkr. Genomsnittet under dessa elva år var 9,4 mkr.

Vissa år bidrar s.k. engångsposter, reavinster och ”AFA-pengar”, kraftigt till det positiva resultatet. Exkluderas dessa engångsposter, av väsentligt belopp, blir resultatet negativt både 2012 och 2013. År 2015 har AFA återbetalat 4,6 mkr avseende inbetalade premier för år 2004, vilket redovisats på centrala poster under kommunstyrelsen. Denna engångsintäkt möts av fullmäktiges satsning (=kostnad) på beläggning av vägar med motsvarande belopp inom kommunstyrelsens verksamhet.

Det är viktigt för bedömningen av kommunens finansiella situation att notera och analysera graden av nämndernas budgetföljsamhet/ekonomisk styrning. Boksluten för 2015 visar totalt minus för nämnderna på 2 mkr, inklusive Gatuhetens kostnad för extra beläggning om 4,6 mkr. Exkluderas denna post redovisas positiv budgetföljsamhet på 2,5 mkr. Motsvarande siffra 2014 var positiv med 4,4 mkr.

En positiv siffra över nämndernas budgetföljsamhet innebär att verksamheten har bedrivits inom fullmäktiges tilldelade budget (se nämnds fördelning/belopp i tabell under punkt 1.3). Socialnämnden visar obalans när ekonomiskt utfall jämförs med tilldelade resurser, minus 5,2 mkr. Det är fjärde året i rad som nämnden redovisar underskott. Se vidare nämndens verksamhetsberättelse. Kommunens största

nämnd budgetmässigt, barn- och utbildningsnämnden, redovisar positivt utfall mot budget med 3,3 mkr. Projekt Framtida skollokaler/SFS har under året genererat 6,8 mkr i kostnader och motsvarande belopp har tilldelats Barn- och utbildningsnämnden från fullmäktiges budgeterade s. k. fördelningsposter för 2015. Kommunstyrelsens samlade positiva resultat bidrar med 5 mkr. God ekonomistyrning har sin grund i förvaltningens respekt och förståelse för budgetföljsamhet. Det handlar om att på alla ansvarsnivåer bygga och förvalta en ”ekonomisk kultur” som har sin grund i lagverk och kommunens egna styrdokument.

DE NÄRMASTE ÅREN

Kommunfullmäktiges budget har under senare år innehållit s.k. fördelningsposter, budgetmedel som fördelas till berörd nämnd när vissa planeringsmässiga förutsättningar är uppfyllda. Oftast handlar det om ny- eller ombyggnation av kommunala verksamhetslokaler, skolor osv. För 2015 uppgick fördelningsposter totalt till ca 20 mkr. Projekt SFS/ Framtida Skollokaler har under året genererat cirka 7 mkr i engångskostnader. För att täcka dessa kostnader har motsvarande belopp i fördelningsposter tilldelats barn- och utbildningsnämnden.

För 2016 och 2017 planeras nya skollokaler vara inflyttningsklara och fördelningspost tilldelas barn- och utbildningsnämnden för att täcka ökad hyra, del av år 2016 och helår 2017, till Öckerö Fastighets AB. Även andra projekt kommer att färdigställas under de närmaste åren vilket kommer att kostnadmässigt belasta kommunens verksam-

het. Öckerö kommun, förvaltning och bolag, står precis som övriga kommuner inför omfattande investeringsbehov i en ålderstigen infrastruktur. Förutom lokaler gäller det VA-anläggningar, vägar, broar, kajer, belysning m.m. Detta ställer krav på egen likviditet, men kommer också att kräva upplåning. Ökad investeringstakt leder till att ökade kapitalkostnader och räntekostnader tar i anspråk en allt större del av driftbudget. Stora pensionsavgångar leder till ökade pensionskostnader som kommer att kräva allt större del av de medel som står till politikens förfogande. Slutsats: kommunkoncernen står inför omfattande ekonomiska åtgärden framöver – både finansierings- och kostnadsmissigt.

NETTOKOSTNAD – ETT VIKTIGT NYCKELTAL

Intäkter som verksamheten tar in i form av avgifter, taxor, bidrag m.m. minskat med resultaträkningens alla kostnadsposter slutar i det vi kallar nettokostnad. Denna siffra skall med marginal täckas av skatteintäkter och statsbidrag (utjämnings).

Ett av de viktigaste nyckeltalen i den finansiella analysen kallar vi nettokostnadsandelen, vilken visar i procent hur stor del av skatteintäkter/statsbidrag går åt till att "betala" verksamheten. Riktning för begreppet god ekonomisk hushållning brukar sättas till 97–98 %, vilket för Öckerö kommuns del kan översättas med ett positivt resultat på ca 10 mkr. Denna finansiella situation ger kommunfullmäktige ekonomiskt handlingsutrymme, samtidigt som egna resurser skapas för t. ex. investeringsverksamhet.

Analys: Tabellen sidan 9 visar att nettokostnadsandelen den sista femårsperioden pendlat runt 99 %. Notera att "engångsintäkter", t. ex. reavinster och AFA-pengar, ingår i siffrorna. Exkluderas dessa poster blir måttet år 2012 102 % och för år 2013 100 %. Alltså: intäktssidan täcker inte kostnaderna. 2015 utgörs engångsintäkter av 0,9 mkr i reavinst och nyckeltalet är 101 %.

Slutsats: Resultatkravet i budget bör sättas högre. God ekonomisk hushållning förutsätter större marginal mellan verksamhet och ekonomiskt resultat. Klartext: Kommunen bör i sin budgetprocessen för 2017 landa i budgeterat resultat på ca 10 mkr. De senaste årens budgeterade resultatkrav har varit alltför lågt och marginalen för oförutsedda händelser har inte funnits i den ekonomiska planeringen.

KOSTNADSUTVECKLINGEN – AVGÖRANDE FÖR RESULTATET

Verksamhetens kostnader har under året ökat med 51 mkr. Motsvarande siffra för år 2014 var 33 mkr. Den helt dominerande kostnaden är personalkostnader (löner, sociala avgifter, pensionskostnader). Kostnadsutvecklingen mellan ett år till ett annat beror till övervägande del på lönerna utvecklingstakt. Av verksamhetens totala bruttokostnad uppgick "summa personalkostnad" till ca 55 %, vilket är jämförbart med 2014. Se not 2, sidan 22.

Verksamhetens intäkter, se not 1, är 22 mkr högre jämfört med 2014. Den kraftiga ökningen förklaras av mer intäkter från taxor och avgifter samt bidrag från Migrationsverket avseende flyktingverksamhet.

Analys: Personalkostnad har ökat med 21 mkr jämfört med 2014, varav löner ökade med 14 mkr, ca 4,4 procent. Under övriga verksamhetskostnader kan noteras att hyreskostnader fortsätter öka: 11 mkr. Entreprenader/köp av verksamhet har ökat med 19 mkr.

ANALYS AV VERKSAMHETENS NETTOKOSTNADSUTVECKLINGEN MELLAN 2014 OCH 2015

Detta avsnitt avser att fästa uppmärksamheten på verksamhetsområdenas ekonomiska utveckling sett över tiden. Tanken är bland annat att uppmärksamma verksamhet vars tjänster möter ökad efterfrågan från brukargrupper. Bakomliggande orsaker kan vara demografiskt betingat. Ökade kostnader kan också bero på satsningar som är direkt politiskt beslutat. Tabellen nedan kan även tjäna som utgångspunkt för politisk diskussion och målsättning om realistiskt budget. *Se vidare respektive nämnds verksamhetsberättelse.*

Verksamhetsindelning: SKL, Sveriges Kommuner och Landsting	Förändring 2014–2015	tkr	%
01 Politisk verksamhet		-397	-3
02 Infrastruktur och skydd mm Totalt		4 563	13
Fysisk o. teknisk planering o. bostadsförbättring		-1 302	-30
Gator, vägar och parker		5 604	39
Räddningstjänst		-242	-2
Övrigt inom Infrastruktur och skydd		502	8
03 Kultur- och fritidsverksamhet Totalt		999	4
Fritidsverksamhet		790	6
Kulturverksamhet		209	2
04 Barn- och utbildning Totalt		11 862	4
Förskola och skolbarnomsorg		2 991	4
Grundskola		7 888	6
Gymnasieskola		410	1
Vuxenutbildning		572	17
05 Social omsorg Totalt		14 106	6
Ekonomiskt bistånd		-746	-7
Individ- och familjeomsorg		2 280	8
Äldreomsorg och funktionsnedsättning		12 572	7
06 Särskilt riktade insatser Totalt		1 338	33
07 Affärsverksamhet Totalt		-238	-9
08 Gemensamma verksamheter		-1 077	-2
Lokalvård och kost		287	1
Stödfunktioner (kommunledning, ekonomi, personal, IT)		-1 363	-6
Totalt		31 156	5

Källa: ekonomisystemet (verksamheternas nettokostnad inklusive fördelning av kostnader för gemensamma verksamheter inom varje förvaltning, samt exklusive avgiftsfinansierad verksamhet)

Äldreomsorgen är den verksamhet som beloppsmässigt, för andra året i rad, har högst nettokostnadsökning: 12,6 mkr. Hög efterfrågan och kostnader för LLS-verksamhet, särskilda boenden och hemtjänst rapporteras från socialnämnden. Trendbrottet som noterades för *ekonomiskt bistånd* 2014 håller i sig även 2015. Lägre kostnad redovisas efter många år med ständigt högre resursåtgång.

Finansiell analys

På skolans område redovisar *grundskolan* en beloppsmässigt kraftig ökning. Kostnader i samband med flytt från Brattebergsskolan och etablering av verksamheten i hyrda paviljonger under året spelar in.

Ett tredje verksamhetsområde som redovisar förhållandevis hög kostnadsökning mellan 2014 och 2015 är *"Gata, vägar och parker"*. Här väger årets satstning på beläggning av kommunens vägar tungt. Gata har den största procentuella ökningen i tabellen ovan.

Förändringen i nettokostnad mellan åren är värt att notera också när en minskning redovisas. Så är det för *"Fysiskt och teknisk planering och bostadsförsörjning"*. Fler faktorer ligger bakom, bland annat höga intäkter. 2,8 mkr högre externa intäkter 2015 jämfört med 2014.

SKATTEINTÄKTER OCH KOMMUNALEKONOMISK UTJÄMNING

Skatteintäkter är kommunens största intäktskälla: 573 mkr. Dessa har i jämförelse med år 2014 ökat med 24 mkr.

En annan intäkt av vikt är det vi kallar kommunalekonomisk utjämning och som samlas i ett totalbelopp bestående av olika utjämningsystem, statliga regleringsposter/statsbidrag och fastighetsavgift. För 2015 redovisas 80 mkr netto, jämfört med 84 mkr året innan. Alltså minskning! Förändringen på den del som kallas kostnadsutjämning var minus 6 mkr jämfört med 2014. (I bokslut 2014 redovisades en stor ökning med 17 mkr, vilket förklarades till största delen av det nya systemet för kostnadsutjämning som trädde i kraft 2014.) Kommunens bidrag för LSS-utjämning har ökat med 3 mkr. Det finns ett samband med ökade kostnader för socialnämnden inom LLS-verksamheten (LLS = lagen om stöd och service till vissa funktionshindrade) och kommunens utfall på LSS-utjämning.

"Skattenettot" (skatteintäkter + kommunalekonomisk utjämning m.m.) har totalt ökat med 20 mkr jämfört med år 2014. Ökningen år 2014 var 32 mkr, mycket beroende på

ett osedvanligt starkt år för kommunen inom kommunalekonomisk utjämning.

PENSIONSFRÖPLIKTELSE

Pensionsskuldens storlek har beräknats av företaget KPA och kan sägas motsvara anställdas och förtroendevaldas vid måttillfället "inarbetade" pensionsmedel med vissa förutsättningar.

Ur risksynpunkt är kommunens pensionsförpliktelse viktig att beakta eftersom den ska finansieras många år framöver. Det totala pensionsåtagandet uppgick 15-12-31 till 370 mkr inklusive löneskatt. Av dessa redovisas 72 mkr som en avsättning i balansräkningen och 280 mkr som en ansvarsförbindelse utanför balansräkningen. 40 mkr finns öronmärkta på bankkonto för att möta framtida pensionsutbetalningar.

År 2015 utbetalades 32 mkr i pension inkl. löneskatt, varav 14 mkr avsåg ansvarsförbindelsen och dagens pensionärer. Återstoden, 18 mkr, utgjordes av tjänstepension ("individuell del") intjänad 2014 och utbetalas 2015 inkl. löneskatt.

FINANSIERINGSANALYS

Betalningsflöden – in/ut

Finansieringsanalysen (FA) liknar resultaträkningen på det sätt att den visar vad som hänt under en tidsperiod. Den hämtar information från både resultaträkning och balansräkning. FA är uppbyggd av flöden av pengar, d.v.s. inbetalningar och utbetalningar, och innehåller inte som resultaträkningen (RR) poster som saknar sin motsvarighet i betalningsmässiga poster/händelser. Det senare gör RR svår att tolka. Det är i detta läge som FA kompletterar den finansiella bilden.

Den modell som Öckerö kommun använder kallas sektorindelad FA (se sidan 20) och består av tre delar: drift, investering och finansiering. Inom varje sektor redovisas in- och utflöden av pengar summerat i en delsumma. FA avslutas på sista raden med periodens likviditetsförändring.

Förutom informationsvärdet i siffran över likviditetsförändringen visar analysen hur förändringen har uppkommit, via driftverksamhet, investeringar och finansiering.

Analys: FA för år 2015 visar att sektor 1, driftverksamheten, visar ett positivt betalningsflöde på 36 mkr. Investeringssektorn redovisar en delsumma, -51 mkr, efter det att försäljning av anläggningstillgångar har minskats med årets investeringsutgifter och ”inköp av aktier och andelar” (kapitaltillskott till ÖFAB och överskottsutdelning från Kommuninvest). På sista raden visar FA att årets förändring av likvida medel är negativ och uppgår till 15 mkr. Kommunens kortsiktiga betalningsförmåga har m.a.o. försämrats under året.

BALANSRÄKNING

Soliditeten – långsiktig betalningsförmåga

Soliditeten brukar tolkas som ett mått på finansiell styrka. Måttet ställer det egna kapitalet i relation till de totala tillgångarna och anger i vilken grad kommunen finansierat sina tillgångar med egna medel. En fallande soliditet över tiden är ett tecken på att åtgärder behövs för att stabilisera ekonomin. Detta kan åstadkommas genom att vidta åtgärder för en förbättrad resultatutveckling.

Analys: Värdet på kommunens tillgångar har under året ökat med 33 mkr. Det egna kapitalet har minskat med 11 mkr, varav årets resultat svarar för 4 mkr och reglering av avsättning av pensionsförpliktelser för förtroendevalda svarar för 7. Beräkningsmässigt är kommunens soliditet lägre jämfört med föregående år.

Om pensionsskulden inarbetad före 1998, ansvarsförbindelsen, lyfts in i balansräkningen (det egna kapitalet minskar), faller soliditetsmättet från 57 % till 7 %.

Likviditeten – kortsiktig betalningsberedskap (kassa)

Kommunens likviditet, 110 mkr är ögonblicksbilden per 31/12. Av totalbeloppet är ca 40 mkr avsatta medel (= reserv) för ökande pensionsutbetalningar. Jämfört med motsvarande siffra 2015 har kassan minskat med 15 mkr.

Kommunen har under året likvidmässigt överfört 10 mkr i ägartillskott till Öckerö Fastighet AB som finansiell kompensation för fullmäktiges beslut i december 2013 att riva Brattebergsskolan. Rivningen innebär för ägaren ÖFAB en kostnad motsvarande skolans bokförda värde 30 mkr som fördelas på tre år i bolagets bokslut.

Kommunens likviditet speglas i nyckeltalen på sidan 4. I balansräkningen skall noteras den långfristiga fordran som kommunen har med sitt bolag Öckerö Rederi AB på 30 mkr. Ingen amortering har skett under året.

Investeringar

Utfall, investeringsutgifter exklusive eventuella investeringsinkomster har 2015 varit 40 mkr. Kommunfullmäktiges slutliga budget för 2015 sattes till 53 mkr. Merparten av investeringsprojekten har bedrivits inom kommunstyrelsens samhällsbyggnadsverksamhet. Se vidare kommunstyrelsens verksamhetsberättelse/investeringar.

Borgensåtaganden

Kommunens borgensåtaganden ryms till största delen inom bostadssektorn. På balansdagen, 31/12 2015, uppgick borgen till 905 mkr, varav kommunens bostadsbolag Öckerö Fastighets AB svarade för 894 mkr (ca 70 tkr per invånare). Se vidare borgensåtaganden not 19, sidan 25.

Helheten – Koncernen

Öckerö kommun bedriver verksamhet i både förvaltnings- och aktiebolagsform. Den s.k. sammanställda (koncern) redovisningen visar den totala bilden över ekonomiskt resultat och finansiell ställning. Denna del har i årsredovisningen en central placering (sidan 28).

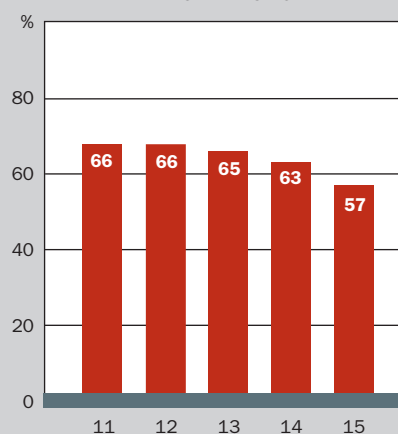
Det är helheten som gäller när den kommunala verksamheten skall värderas och bedömas ur olika aspekter. All verksamhet, oavsett organisationsform, utgår ifrån kommunfullmäktige.

Pensionsskuld 2015-12-31, mkr

(nuvärde av framtida pensionsutbetalningar vid ett visst tillfälle)

tkr	2015	2014
Individuell del	15	14
Avsättning pensioner (efter 1998) anställda	52	48
Avsättning pensioner förtroendevalda	6	-
Ansvarsförbindelse (före 1998) anställda	222	229
Ansvarsförbindelse - förtroendevalda	3	3
Summa	298	294
Löneskatt (24,26%)	72	71
Summa pensioner och löneskatt	370	365

Soliditetsutveckling 2011-2015

Kommunens personal

PERSONALSTRATEGI

Det personalstrategiska arbetet ska kännetecknas av intentionerna i arbetsgivarens policy för chefskap och medarbetarskap i Öckerö kommun. Policyn har sin utgångspunkt i kommunens styr- och ledningsmodell, Öckerömodellen, samt grunderna i vår partgemensamma samverkans- och dialogmodell.

Policyn visar på vilka värderingar och förhållningssätt som ska genomsyra vår verksamhet och arbetsmiljö. För att medarbetaren ska kunna vara genomförare och medskapare samt känna engagemang och arbetsglädje krävs ett inspirerande, kommunikativt och resultatnriktat ledarskap. Ett ledarskap som skapar rätt förutsättningar för en resultatnriktad verksamhet.

Den offentliga sektorn har tydligare än någonsin efterfrågan på medarbetare med rätt kompetens. Detta ställer höga krav på chefer, både när det kommer till att attrahera, rekrytera, engagera och behålla medarbetare. Motiverade medarbetare bidrar inte enbart till goda resultat, de bidrar också till ett viktigt och nödvändigt ambassadörskap i processen att rekrytera nya talanger och framtida kompetens. För att få ett mått på medarbetarskapet som en faktor har hållbart medarbetarengagemang (HME) införts som mått i Öckerös styr- och ledningsmodell.

Öckerö kommun satsar sedan flera år tillbaka på att alla chefer skall ha genomgått utbildningen och ledarskapsmodellen "Utvecklande Ledarskap". Utbildningen syftar till att medvetandegöra, utveckla och stärka de beteenden och egenskaper som skapar goda förutsättningar för medarbetarnas utveckling, engagemang och delaktighet. Upplevelsen av att utföra uppdraget samtidigt som man utvecklas och mår bra, är viktiga drivkrafter för en god och hälsosam arbetsmiljö.

Under året har vi också genomfört ett antal ledarseminarier. Syftet är att stärka cheferna i rollen som ledare. Teman för årets ledarseminarier har varit:

- Företagshälsovården ett chefsverktyg, och en naturlig del i det integrerade arbetsmiljöarbetet.
- Resultatstyrning och hållbart medarbetarengagemang.
- Ledar- och chefskap inom offentliga sektorn.

ÅRET SOM GÅTT

Personalenheten tillhandahåller utbildning, för såväl chefer som medarbetare och fackliga förtroendemän, inom olika områden. Personalenheten ger också information och kontinuerligt stöd till chefer inom arbetsrätt och lönehantering.

En mycket viktig del i kommunens utvecklingsarbete, vad avser verksamhet, medarbetarskap och ledarskap, är den nya kommungemensamma medarbetarenkäten, hållbart medarbetarengagemang (HME). Undersökningen har under året genomförts för andra gången. Den första gjordes 2013. Resultatet kommer även att rapporteras som ett index till SKL vilket möjliggör jämförelser med andra kommuner och ger tydligare kopplingar till kommunens resultat.

Öckerö kommun har från 2015-01-01 ny leverantör av företagshälsovård, Backa Läkarhusgruppen. Nytt för året är att pröva en ny tjänst "sjuk- och friskänmälan" via företagshälsovården. Syftet är att medarbetarna genom en central hantering av sjuknämälan via företagshälsovården ska få en bättre rådgivning vid sjukdom samt att underlätta för återgång i arbete och därmed få en bättre rehabilitering. Tjänsten ger även arbetsgivaren en bättre överblick över frånvarorsaker, så att rätt insatser och åtgärder kan vidtas i ett tidigt skede. Samt att arbetsgivaren lättare kan identifiera områden där förebyggande åtgärder krävs.

Barn- och utbildningsförvaltningen är testgrupp och försöket pågår under perioden november till januari. Därefter ska en utvärdering genomföras, för att besluta om även Socialförvaltningen ska komma att omfattas av denna tjänst.

Under 2015 har kommunen inlett ett samarbete med Aleforsstiftelsen som ska utgöra ett komplement till företagshälsovården genom att vara ett expertstöd i missbruksproblematik på arbetsplatsen. Med anledning av detta har Kommunstyrelsen under året antagit en reviderad drogpolicy samt handlingsprogram för alkohol och andra droger på arbetsplatsen. Den årliga arbetsmiljöutbildningen för chefer och skyddsombud hade som tema alkohol och andra droger på arbetsplatsen med Aleforsstiftelsen som föreläsare.

PERSONALREDOVISNING

Personalredovisningen nedan avser statistikuppgifter per den 1/11 2015, vilket är den av Sveriges Kommuner och Landsting rekommenderade mättdpunkten.

Antal anställda

Öckerö kommun hade den 1 november totalt 994 anställda vilket är en ökning med 21 personer jämfört med 2014.

Totalt utgör de 994 anställda 873 helårsarbetare vilket är en ökning med 26 årsarbetare jämfört med föregående år. Antalet tillsvidareanställda är 891 personer, varav lite fler än hälften är heltidsanställda.

Den genomsnittliga sysselsättningsgraden ökar och är nu 88 %.

Genomsnittsålder

Personalens genomsnittsålder är 47 år för både kvinnor och män.

Andelen kvinnor anställda i kommunen är betydligt högre än andelen män, 82,4 % kvinnor och 17,6 % män.

Personalomsättning

Vid en jämförelse av personalomsättningen i kommunen mellan år 2014 och 2015 kan konstateras att den minskat något. 27,7 % för år 2014 jämfört med 27,4 % för år 2015.

Personalomsättningen definieras här som antal avslutade, utan hänsyn till den interna rörligheten, i förhållande till genomsnittligt antal anställda under mätperioden.

Pensionsavgångar

Av kommunens tillsvidareanställda är nästan hälften (48,2 %) 50 år eller äldre. Till och med år 2025 kommer ca 30 % av arbetstagarna att avgå med pension.

Nedan följer pensionsavgångarna per förvaltning med avgång inom 2 år, 5 år och tom 2025 beräknat i procent utifrån antal anställda vid respektive förvaltning. Efter omorganisation ingår förutom Samhällsbyggnadsverksamheten även Fritids- och kulturverksamheten i Kommunstyrelsens siffror.

	KS	BUF	SF
2 år	6,7	6,4	3,1
>5 år	16,9	17,4	10,5
t o m 2025	31,3	32,8	25,6

Beräkningarna bygger på avgång vid 65 års ålder.

Pensionskostnader

Av den totala pensionskostnaden som uppgick till 29,5 mkr, utbetalades ca 11,2 mkr till kommunens pensionstagare. Detta är en ökning med 1 mkr i jämförelse med 2014.

Kommunens personal

Personalkostnader

Personalkostnaderna för år 2015 (inkl avsättning till pensionsskuld) uppgick till 461,9 mkr. Detta är en total ökning med 20,7 mkr eller ca 4,7 % jämfört med år 2014. Se tabellen nedan till vänster.

Antalet sparade semesterdagar för månadsavlönade 2015 utgjorde 10 082 dagar jämfört med 9 953 dagar år 2014. Den totala semesterlöneskulden var vid årsskiftet 24,5 mkr.

Frånvaro

Kommunens totala sjukfrånvaro har under 2015 ökat jämfört med 2014. Total sjukfrånvaro uppgår nu till 7,41 % jämfört med 2014 års 6,65 %.

Tabellen nedan till höger nedan visar sjukfrånvaron, i relation till den tillgängliga ordinarie arbetstiden, uppdelad i tre olika åldersintervall under åren 2014 och 2015.

Korttidssjukfrånvaron, dag 1–59, har ökat något under året. Den är nu 3,68 % jämfört med 2014 då den var 3,44 %. År 2013 var motsvarande siffra 3,49 %. Långtidssjukfrånvaron, mer än 60 dagar, har ökat. Under 2014 var den 48,26 % av den totala sjukfrånvarotiden. 2015 utgjorde den 50,39 % av total sjukfrånvaro vilket motsvarar 3,74 % av den tillgängliga ordinarie arbetstiden.

Den totala sjuklönekostnaden var 5,2 mkr eller 5 365 kr per anställd för år 2014, jämfört med totalt 6,3 mkr eller 6 296 kr per anställd för år 2015.

Personalkostnader 2015

mkr	2015	2014
Löner arbetad tid	277,2	265,7
Löner ej arbetad tid bl a semester, sjuklön	48,5	45,6
Kostnadsersättningar	2,1	2,2
Sociala avgifter	104,6	98,7
Pensionskostnader	29,5	29
Summa personalkostnader	461,9	441,2

Sjukfrånvaro i kommunen tot (åldersintervall) 14–15

2015	% av tillgänglig arbetstid	Varav sjukfallfällen 60 dagar el mer	
Ålder		Timmar	% av tot sjukfrånv
-29	3,89	1 352	13,34
30-49	7,87	31 887	52,88
50-	8,08	37 201	53,65
Total	7,41	70 441	50,39
2014	% av tillgänglig arbetstid	Varav sjukfallfällen 60 dagar el mer	
Ålder		Timmar	% av tot sjukfrånv
-29	3,11	292	4,26
30-49	5,90	21 845	48,14
50-	8,26	36 742	52,67
Total	6,65	58 878	48,26

Räkenskaper kommunen

Redovisningsprinciper

Kommunen följer inte rekommendation från Rådet för kommunal redovisning gällande RKR 13:1 (redovisning av hyres-/leasingavtal).

IMMATERIELLA TILLGÅNGAR

Immateriella anläggningstillgångar redovisas till anskaffningsvärde. Årets anskaffning avser ledningsrätter. Dessa kommer skrivas av på 70 år.

ANLÄGGNINGSTILLGÅNGAR

Anläggningstillgångar har i balansräkningen upptagits till anskaffningsvärdet minskat med avskrivningar. Definitionen för investering i Öckerö kommun är att det ska överstiga ett basbelopp samt ha en ekonomisk livslängd på minst 3 år. Aktivering sker när investeringen ianspråkats och aktivering påbörjas månaden efter ianspråktagandet. Kommunen har RKR:s skrift om avskrivningstider som utgångspunkt vid varje bedömning. Vi tar även hänsyn till erfarenhet och kunskap för att bedöma nyttjandeperioden.

Komponentavskrivning tillämpas från och med 2014 på nya objekt. Anläggningar inskaffade 2013 och bakåt kommer ej att beaktas.

EXPLOATERINGSFASTIGHETER

Exploateringsfastigheter redovisas under omsättningstillgångar och avser bl.a. Varvet/Knippla och Norra Långesand. Inga upptagna lån finns.

LEASING

Alla kommunens leasingavtal har av väsentlighetsskäl klassificerats som operationell leasing.

PENSIONSSKULD

Förpliktelser för pensionsåtaganden för anställda och förtroendevalda i kommunen är beräknade enligt RIPS* 07.

* Riktlinjer för beräkning av pensionsskuld

Intjänade tjänstepensioner före 1998 finns inte redovisade på skuldsidan i den kommunala balansräkningen, i enlighet med den Kommunala redovisningslagens regler. Dessa förpliktelser betraktas som en s.k. ansvarsförbindelse, att jämföra med ett borgensåtagande. Ansvarsförbindelsen räknas årligen upp med bl.a. ränta, och inflation. Förändringen under året är en minskning med 9 mkr. Från och med 2011 redovisas även pensionsförpliktelser för förtroendevalda.

Nyintjänade pensioner fr.o.m. 1998 redovisas som en s.k. avsättning (=skuldföring) i balansräkningen och som kostnad i resultaträkningen i takt med intjänandet. Den del som avser den s.k. individuella delen av pensionsavsättningen redovisas som en kortfristig skuld eftersom den kommer att betalas ut i mars månad året efter det s.k. intjänandeåret.

Pensionsförmåner som intjänats fr.o.m. 1998 och som inte kan betalas ut som individuell del, kompletterande ålderspension och efterlevandepension, redovisas som en avsättning i balansräkningen. Röntan redovisas som en finansiell kostnad. From 2015 redovisas även avsättning till förtroendevalda.

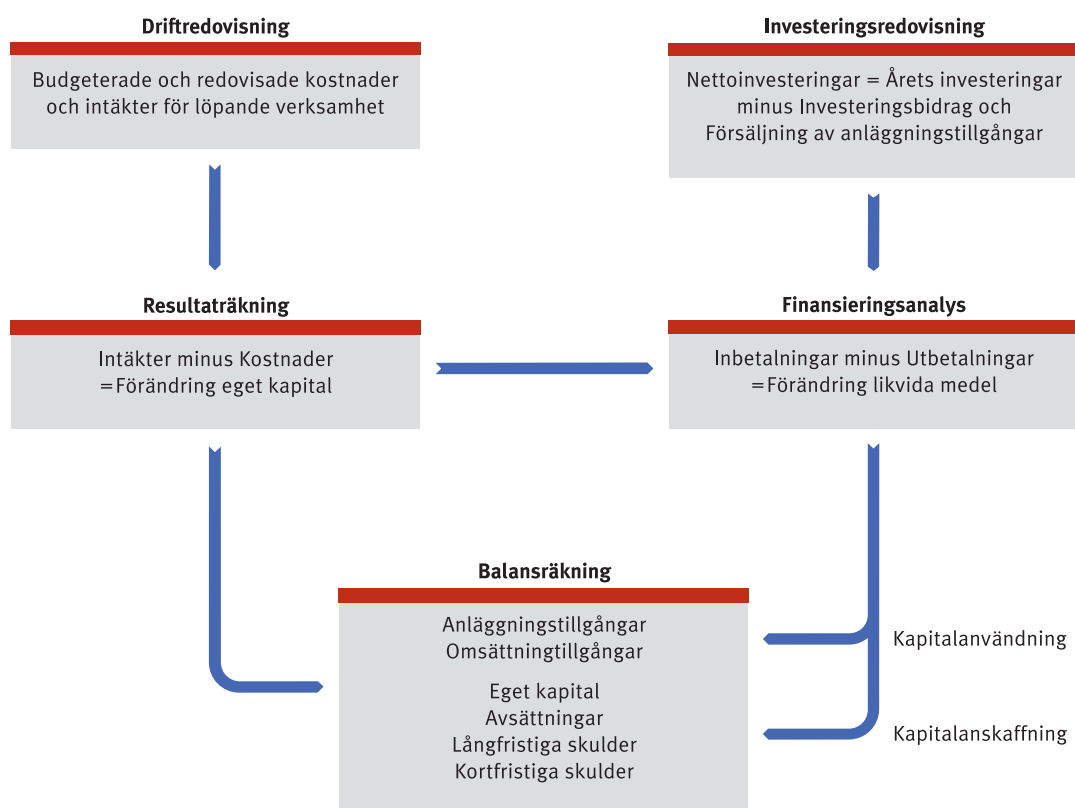
Kommunens samlade pensionsskuld uppgick till 298 mkr per 2015-12-31. Under avsättningar finns 58 mkr redovisat och under kortfristiga skulder finns de pensioner, 15 mkr, som tjänats in av de anställda under 2015. Under ansvarsförbindelser redovisas de pensionsförpliktelser som har tjänats in av anställda, pensionstagare och förtroendevalda före 1998. Åtagandet för anställda och pensionärer uppgick till 222 mkr och förtroendevalda med 3 kr. Särskild löneskatt på kommunens pensionsskulder uppgick till totalt 72 mkr. Se tabell på sidan 13.

VA- OCH RENHÅLLNINGSAVGIFTER

Om avgiftsuttaget överskrider självkostnaden så bokförs överuttaget som en förutbetalad intäkt både gällande VA- och renhållningsavgifter.

Redovisningsmodellens delar

Resultaträkningen (sid 20) visar kommunens ekonomiska resultat. Här redovisas intäkter minus kostnader, vilket ger förändring av kommunens eget kapital.

– **Nettokostnaden** visar verksamhetens intäkter minus verksamhetens kostnader.

– **Resultat före finansiella intäkter och kostnader** anger om skatteintäkterna täcker nettokostnaden.

– **Resultat före extraordinära poster** beskriver resultatet av den löpande verksamheten, skatteintäkter samt finansiella poster. Om det inte finns några extraordinära poster är detta årets resultat.

Finansieringsanalysen (sid 20) redovisar inbetalningar och utbetalningar, dvs hur medel anskaffas och hur dessa använts. Här visas hur driftsverksamheten finansierat investeringarna samt bidragit till förändringen av likvida medel.

I **balansräkningen** (sid 21) redovisas kommunens finansiella ställning vid årsskiftet. Den visar vilka tillgångar kommunen har och hur dessa har finansierats, med skulder eller eget kapital.

Balansräkningens tillgångssida delas upp i anläggningstillgångar och omsättningstillgångar. Omsättningstillgångarna innehåller likvida medel, kortfristiga fordringar (som förfaller till betalning inom ett år), förråd och exploateringsfastigheter. Anläggningstillgångar är tillgångar med längre varaktighet, t ex byggnader, fordon, maskiner.

Finansiering av tillgångar sker med eget kapital och/eller med främmande kapital (lån). Det främmande kapitalet indelas i kortfristiga och långfristiga skulder beroende på skuldernas löptid.

Eget kapital är differensen mellan tillgångar och skulder. Eget kapital satt i relation till de totala tillgångarna anger kommunens soliditet, d.v.s. hur stor del av de totala tillgångarna som är finansierade med eget kapital.

Resultaträkning

mkr	Bokslut 2015	Budget 2015	Bokslut 2014
Verksamhetens intäkter, not 1	206	163	185
Verksamhetens kostnader, not 2	-848	-817	-797
Avskrivningar, nedskrivningar, not 3	-15	-16	-14
Nettokostnad	-657	-670	-626
Skatteintäkter, not 4	573	578	549
Kommunalekonomisk utjämning (statsbidrag), not 4	80	78	84
Resultat före finansiella intäkter och kostnader	-4	-14	7
Finansiella intäkter, not 5	1	3	2
Finansiella kostnader, not 5	-1	-2	-1
Resultat före extraordinära poster	-4	-13	8
Extraordinära intäkter	0	0	0
Extraordinära kostnader	0	0	0
Årets resultat, not 6	-4	-13	8

Finansieringsanalys

mkr	2015	2014
1. Den löpande verksamheten		
Verksamhetens intäkter	206	185
Verksamhetens kostnader, inkl nedskrivna exploateringar	-848	-797
Ej rörelsekapitalpåverkande intäkter/kostnader, not 7	-9	-2
Verksamhetens nettokostnader	-651	-614
Skatteintäkter/kommunalekonomisk utjämning	653	633
Finansiella intäkter	1	2
Finansiella kostnader	-1	-1
Justering för rörelsekapitalets förändring, not 8	34	31
Verksamhetsnetto	36	51
2. Investeringar		
Inköp av materiella tillgångar	-40	-26
Avyttrande materiella tillgångar	1	2
Inköp av aktier och andelar	-12	-11
Investeringsnetto	-51	-35
3. Finansiering		
Ökning långfristiga fordringar	0	0
Minskning långfristiga fordringar	0	3
Finansieringsnetto	0	3
Förändring av likvida medel (= 1+2+3) not 9	-15	19
Likvida medel vid årets början	126	107
Likvida medel vid årets slut	110	126

Balansräkning

mkr	2015	2014
Tillgångar		
Anläggningstillgångar		
Immateriella anläggningstillgångar		
Ledningsrätter, not 10	0	0
Materiella anläggningstillgångar, not 10		
Mark, byggnader och tekniska anläggningar	202	175
Maskiner och inventarier	39	35
Pågående arbete	6	10
Summa materiella anläggningstillgångar	247	220
Finansiella anläggningstillgångar, not 11		
Andelar och aktier	81	69
Långfristig fordran	32	32
Summa finansiella anläggningstillgångar	113	101
Summa anläggningstillgångar	360	321
Omsättningstillgångar		
Förråd, lager, exploateringsfastighet, not 12	4	14
Kortfristiga fordringar, not 13	87	67
Likvida medel, not 14	110	126
Summa omsättningstillgångar	201	207
Summa tillgångar	561	528
Eget kapital, avsättningar och skulder		
Eget kapital, not 15	319	330
Därav årets resultat	-4	8
Avsättningar, not 16		
Avsättning för pensioner och liknande förpliktelser	58	48
Beräknad skuld löneskatt	14	12
Summa avsättningar	72	60
Skulder		
Långfristiga skulder, not 17	32	17
Kortfristiga skulder, not 18	138	121
Summa skulder	170	138
Eget kapital, avsättningar och skulder	561	528
Panter och ansvarsförbindelser, not 19		
Panter och därmed jämförliga säkerheter		
Borgen gentemot bank	905	798
Förlustansvar	0	0
Ansvarsförbindelser, not 20		
Pensionsförpliktelser som inte tagits upp bland skulder	222	229
Pensionsförpliktelser förtroendevalda	3	3
Beräknad löneskatt på ovan pensionsförpliktelser	54	56

Noter

NOT 1 Verksamhetens intäkter

tkr	2015	2014
Försäljningsmedel	745	932
Taxor och avgifter	84 589	78 865
Hyror och arrenden	14 128	12 741
Bidrag	58 533	41 221
Försäljning verksamhet och entreprenad	47 147	46 209
Övrigt	1 209	4 736
Summa verksamhetens intäkter	206 351	184 704

NOT 2 Verksamhetens kostnader

tkr	2015	2014
Lönekostnader	327 780	313 549
Sociala avgifter	104 623	98 684
Avsättning pensionsskuld, individuell	15 079	14 748
Avsättning pensionsskuld, övriga	3 061	4 204
Utbetalda pensioner, ålders-	11 236	9 941
Förvaltningsavgifter pensioner	148	110
Summa personalkostnader	461 927	441 236
Anläggnings- och underhållsmaterial	1 881	2 665
Inköp för försäljning	3 439	3 031
Bidrag och transfereringar	21 716	22 475
Entreprenader, köp av verksamhet	164 473	145 038
Hyror och fastighetskostnader	81 376	70 099
Bränsle, energi, vatten	4 153	5 209
Hyra/leasing anläggningstillgångar	379	440
Förbrukningsinventarier, material	25 979	25 589
Kontorsmaterial och trycksaker	1 038	1 055
Reparationer, underhåll maskiner, invent.	4 110	4 019
Tele- och datakommunikation, porto	3 439	3 279
Transportmedel	6 004	5 982
Transporter	11 067	12 194
Försäkringspremier, riskkostnader	2 140	2 050
Övriga främmande tjänster	45 929	45 658
Övrigt	9 160	6 798
Summa övriga kostnader	386 283	355 581
Summa verksamhetens kostnader	848 210	796 817

NOT 3 Avskrivningar/nedskrivningar

tkr	2015	2014
Avskrivningar, byggnader	8 815	8 135
Avskrivningar, inventarier	6 132	5 762
Nedskrivning	266	0
Summa avskrivning, nedskrivning	15 213	13 897

NOT 4 Skatteintäkter, kommunalekonomisk utjämning

tkr	2015	2014
Skatteintäkter		
Kommunalskatt	573 451	550 443
Slutavräkning	-975	-1 367
Preliminär slutavräkning	543	88
Summa skatteintäkter	573 019	549 164
Kommunalekonomisk utjämning (statsbidrag)		
Inkomstutjämningsbidrag	37 944	37 686
Fastighetsavgift	23 513	22 580
Strukturbidrag	1 314	1 309
Regleringsbidrag	0	2 919
Kostnadutjämningsbidrag	9 056	14 760
Bidrag för LSS-utjämning	7 597	4 462
Generellt bidrag från staten	193	0
Särskild kompensation sociala avgifter	951	0
Regleringsavgift	-489	0
Summa kommunalekonomisk utjämning (statsbidrag)	80 079	83 716

NOT 5 Finansiella intäkter och kostnader

tkr	2015	2014
Finansiella intäkter		
Ränteintäkter, banktillgodohavanden	456	1 063
Ränteintäkter, koncernfordran	594	655
Övriga ränteintäkter	103	84
Summa finansiella intäkter	1 153	1 802
Finansiella kostnader		
Räntekostnad pensioner	1 045	742
Övriga finansiella kostnader	135	142
Summa finansiella kostnader	1 180	884

NOT 6 Årets resultat

tkr	2015	2014
Enligt balanskravet		
Årets resultat	-4 000	7 790
Avgår reavinst	-866	-5 367
Balansresultat	-4 866	2 423

NOT 7 Ej rörelsekapitalpåverkande intäkter/kostnader

tkr	2015	2014
Reavinster	-866	-5 367
Exploateringsprojekt Hönö Hult 1:524	0	5 598
Omklassificering Klåva Industriomr/ Östra hamnen	0	-1 700
Omklassificering Sudda	0	-807
Omklassificering markreserv	-590	71
Förändring av eget kapital justering pensionsavs.förtroendevalda	-6 912	0
Interna kostnader expl/investeringsprojekt	-504	0
S:a ej rörelsekapitalpåverkande poster	-8 872	-2 205

NOT 8 Justering för rörelsekapitalets förändring

tkr	2015	2014
Minskn/ökn av expl.fast., lager m m +/-	9 727	-1 709
Minskn/ökn av kortfristiga fordringar, +/-	-23 162	10 538
Ökn/minskn pensionsavsättning, +/-	12 124	5 966
Ökn/minskn långfristiga skulder, +/-	14 253	2 814
Ökn/minskn övr kortfristiga skulder, +/-	21 240	13 060
Summa rörelsekapitalets förändring	34 182	30 669

NOT 9 Förändring av likvida medel

	2015	2014
Ökning/minskning av kassa och bank, +/-	-15 372	18 660

Noter

NOT 10 Immateriella och materiella anläggningstillgångar

tkr	Immateriella anläggningstillgångar	Allmän mark-reserv	Verksamhetsfastigheter	Fastigh. för affärsverksamhet	Publika fastigheter	Övr. fast. o. fast. för annan vht	Maskiner, inventarier fordon	Pågående investeringsprojekt	Summa
Anskaffningsvärde	0	13 741	3 299	217 764	98 565	710	100 749	10 353	445 181
Ackumulerade avskrivningar	0	0	-2 013	-104 127	-52 922	-246	-65 614		-224 922
Ingående bokfört värde	0	13 741	1 286	113 637	45 643	464	35 135	10 353	220 259
Årets investeringar	463	0	4 104	18 119	13 042	-26	9 881	4 542	50 125
Årets försäljningar/utrangeringar	0	-26	0	0	0	-28	-28	0	-82
Årets avskrivningar	0	-	-121	-5 996	-2 670	0	-6 132	-	-14 919
Årets nedskrivning	0	0	0	0	0	0	0	-265	-265
Omklassificeringar	0	564	0	0	0	0	0	-8 813	-8 249
Utgående bokfört värde	463	14 279	5 269	125 760	56 015	410	38 856	5 817	246 869
Avskrivningstid	70 år	avskrivs ej	15-70 år	10-70 år	15-70 år	15-70 år	3-33 år	avskrivs ej	

NOT 11 Finansiella anläggningstillgångar

tkr	2015	2014
Aktier och andelar		
Öckerö Fastighets AB	73 008	62 608
Öckerö Rederi AB	2 000	2 000
Renova AB	76	76
Kommentusgruppen AB	1	1
Soltak AB	10	0
AB Jönköpingsbostäder	28	28
Kommuninvest andelskapital/insatsemission*	5 690	4 059
Summa aktier och andelar	80 813	68 772
Långfristig fordran		
Revers Öckerö Rederi AB	29 728	29 728
Kommuninvest ekonomiska förening	2 000	2 000
Summa långfristig fordran	31 728	31 728
S:a finansiella anläggningstillgångar	112 541	100 500

*Andelskapital i Kommuninvest ek. förening avser inbetalt insatsskapital samt särskild insats, totalt 1186 tkr. Kommuninvest ek.förening har därefter beslutat om insatsemissioner om sammanlagt 11 tkr samt vinstutdelning och ränta med 4493 tkr för Öckerö kommun. Öckerö kommuns totala andelskapital i Kommuninvest ek.förening uppgick 2015-12-31 till 5 690 tkr.

NOT 12 Förråd, lager, exploateringsfastigheter

tkr	2015	2014
Lager	99	0
Exploateringsfastigheter	3 635	13 461
Övrigt, anläggningsavgift Öckerö 2:620	746	746
Summa exploateringsfastigheter	4 480	14 207

NOT 13 Kortfristiga fordringar

tkr	2015	2014
Kundfordringar	12 337	14 178
Fordran Öckerö Fastighets AB, netto	7 379	3 937
Fordran Öckerö Rederi AB	0	166
Diverse kortfristiga fordringar	33 994	32 594
Förutbetalda kostnader	11 900	8 999
Upplupna intäkter	21 049	7 566
Summa kortfristiga fordringar	86 659	67 440

NOT 14 Likvida medel

tkr	2015	2014
Kassa	41	37
Plusgiro	30	475
Bank	110 380	125 311
Summa likvida medel	110 451	125 823

Kommunen har en checkkredit på 20 mkr som var outnyttjad vid bokslutstillfället.

NOT 15 Eget kapital

tkr	2015	2014
Eget kapital vid årets början	330 519	322 729
Årets resultat	-4 000	7 790
Justering eget kapital, ej resultatpåverkande*	-6 913	0
Summa eget kapital	319 606	330 519

* Reglering avsättning pensionsförpliktelser förtroendevalda

NOT 16 Avsättningar och långfristiga skulder

tkr	2015	2014
Specifikation avsatt till pensioner, anställda		
Förmånsbestämd ålderspension	47 457	44 134
Särskild avtalspension	206	162
Pension till efterlevande	1 604	1 327
PA-KL Pensioner	2 187	2 304
Summa avsatt till pensioner	51 454	47 927
Avsatt till pensioner, förtroendevalda	6 230	-
Löneskatt	13 994	11 627
S:A avsatt till pensioner inkl löneskatt	71 678	59 554
Pensionsskuld anställda		
Ingående avsättning pensionsskuld	47 927	43 126
Avsättningar under året	3 771	4 672
Utbetalningar	-1 744	-1 529
Ränteuppräknig, basbeloppsuppräknig		
övriga poster	1 500	1 658
Utgående avsättning pensionsskuld anställda	51 454	47 927
Pensionsskuld förtroendevalda		
Ingående avsättning pensionsskuld*	5 563	-
Avsättningar under året	568	-
Utbetalningar	0	-
Ränteuppräknig basbeloppsuppräknig,		
övriga poster	99	-
Utgående avsättning pensionsskuld förtroendevalda	6 230	-
Löneskatt, totalt		
Ing avsättning löneskatt	11 627	10 462
Årets avsättning löneskatt	1 017	1 165
Löneskatt på pensionsskuld		
förtroendevalda*	1 350	0
Utgående avsättning löneskatt	13 994	11 627
Summa avsättningar	71 678	59 554

* Beräkningsgrund för pensioner framgår under avsnitt Pensionsskuld i Redovisningsprinciper på sid 18.

NOT 17 Långfristiga skulder

	2015	2014
Förutbetalda intäkter som regleras över flera år		
Gatukostnadsersättning, tkr	5 508	5 646
återstående antal år	34	44
Anläggningsavgifter VA, tkr	12 588	7 290
återstående antal år	48	49
Investeringsbidrag, tkr	7 460	2 116
återstående antal år	25	33
Överlåtelse markanläggning, tkr	3 890	-
återstående antal år	33	-
Övriga långfristiga skulder		
Investeringsfond VA, tkr	2 157	2 296
Summa långfristiga skulder	31 603	17 348

NOT 18 Kortfristiga skulder

tkr	2015	2014
Diverse kortfristiga skulder	6 651	3 563
Leverantörskulder	26 628	23 345
Momsskuld	2 114	1 542
Personalens källskatt	7 261	6 209
Skuld till staten	355	440
Upplupna timlöner avseende december	5 500	4 702
Upplupen semesterlöneskuld och okompenserad övertid	18 836	18 238
Upplupna sociala avgifter	27 629	25 549
Upplupen pension individuell del	15 208	14 163
Förutbetalda skatteintäkter	885	4 426
Övrigt	27 045	18 630
Summa kortfristiga skulder	138 112	120 807

Noter

NOT 19 Borgens- och övriga ansvarsförbindelser

tkr	2015	2014
Borgensförbindelser		
Öckerö Fastighets AB	893 976	786 326
Öckerö Maritime Center	10 487	10 986
Renova	256	237
Summa borgensförbindelser	904 719	797 549
Förlustansvar egna hem		
SBAB	261	341
BKN	68	68
Summa förlustansvar	329	409

Öckerö kommun har i maj 2009 ingått en solidarisk borgen såsom för egen skuld för Kommuninvest i Sverige AB:s samtliga nuvarande och framtida förpliktelser. Samtliga 280 kommuner som per 2015-12-31 var medlemmar i Kommuninvest har ingått likalydande borgensförbindelser. Mellan samtliga medlemmar i Kommuninvest ekonomisk förening har ingåtts ett regressavtal som reglerar fördelningen av ansvaret mellan medlemskommunerna vid ett eventuellt ianspråktagande av ovan nämnd borgensförbindelse. Enligt regressavtalet ska ansvaret fördelas i förhållande till storleken på de medel som respektive medlemskommun lånat av Kommuninvest i Sverige AB, dels i förhållande till storleken på medlemskommunernas respektive insatskapital i Kommuninvest ekonomisk förening. Vid en uppskattning av den finansiella effekten av Öckerö kommuns ansvar enligt ovan nämnd borgensförbindelse, kan noteras att per 2015-12-31 uppgick Kommuninvest i Sverige AB:s totala förpliktelser till 325 620 649 807 kronor totala tillgångar till 319 573 677 123 kronor. Kommunens andel av de totala förpliktelseerna uppgick till 776 564 499 kronor och andelen av de totala tillgångarna uppgick till 763 631 437 kronor.

NOT 20 Ansvarsförbindelser

tkr	2015	2014
Pensionsförpliktelser som inte tagits upp bland skulder eller avsättningar		
Ingående pensionsförpliktelser	229 407	237 985
Utbetalningar	-9 194	-8 691
Ränteuppräknig, basbeloppsuppräknig, övriga poster	1 343	113
Utgående pensionsförpliktelser	221 556	229 407
Ingående pensionsförpliktelser		
förtroendevalda	2 973	4 853
Utbetalningar	0	0
Nyintjänande	-442	-1 938
Ränteuppräknig, basbeloppsuppräknig, övriga poster	48	58
Utgående pensionsförpliktelser förtroendevalda	2 579	2 973
Ingående löneskatt totala pensionsförpliktelser	56 375	58 912
Årets löneskatt totala pensionsförpliktelser	-2 000	-2 537
Utgående löneskatt totala pensionsförpliktelser	54 375	56 375
Summa ansvarsförbindelser	278 510	288 755

Beräkningsgrund för pensioner framgår i avsnitt Pensionsskuld i Redovisningsprinciper på sid 18.

Antal personer som omfattas av:

Avgiftsbestämd ålderspension	1 223	1 224
Ålderspension varav ett lokalt avtal	527	506
Pension till efterlevande	26	27
Visstidsförordnande, förtroendevalda	7	7

Senast avlästa aktualiseringsgrad är 91%. KPA är pensionsförvaltare.

Räkenskaper koncernen

Koncernen Öckerö kommun

Öckerö kommun

100%

Öckerö Fastighets AB

Öckerö Rederi AB

KONCERNENS ORGANISATION

Syftet med den sammanställda redovisningen är att ge en samlad bild av såväl kommunens som dess dotterbolags ekonomiska ställning och resultat. Vidare skall den sammanställda redovisningen belysa det totala ekonomiska åtagandet samt underlätta jämförelser mellan olika kommuner oavsett i vilken form de driver sina verksamheter. Den sammanställda redovisningen är ett sammandrag av kommunens och dotterbolagens resultat- och balansräkningar. Öckerö kommuns koncernbokslut omfattar kommunen samt de helägda dotterbolagen Öckerö Fastighets AB och Öckerö Rederi AB. Öckerö Fastighets AB äger samtliga aktier i Öckerö Bostads AB, Öckerö Fastighetsutveckling AB och Öckerö Fastighetsservice AB. Fullständiga resultat och ekonomisk ställning per 2015-12-31 finns i bolagens egna årsredovisningar.

REDOVISNINGSPRINCIPER

Koncernredovisningen har upprättats enligt förvärvsmetoden vilket innebär att kommunens bokförda värde på aktierna i dotterbolagen elimineras mot dotterbolagens egna kapital vid förvärvstillfället. Koncernredovisningen är från och med 2004 upprättad enligt Redovisningsrådets rekommendation nr 1 varmed de obeskattade reserverna elimineras, 78% till eget kapital och 22% till uppskjuten skatt. Interna transaktioner har eliminerats mellan kommunen och koncernbolagen och mellan dotterbolagen.

Lånekostnader

Koncernens lånekostnader finns i dotterbolaget Öckerö Fastighets AB. Alternativa metoden har tillämpats. Summan av lånekostnader som inräknats i tillgångars anskaffningsvärden är 1,3 mkr. Ränta som använts för att beräkna värdet av de finansiella kostnader som inkluderas i tillgångars anskaffningsvärde är 2,49% (snittränta hos bolaget)

SAMMANSTÄLLD REDOVISNING

Koncernen Öckerö kommun

Årets resultat för koncernen Öckerö kommun är minus 16 mkr (föregående år -16 mkr).

Öckerö Fastighets AB

BOLAGETS VISION

”Koncernens bolag skall vara betydelsefulla verktyg för en stark och hållbar utveckling av Öckeröarna genom att med personligt engagemang bygga och förvalta fastigheter och IT-infrastruktur”.

RESULTAT OCH FINANSIELL STÄLLNING

För 2015 uppgår resultatet i koncernen efter skatt till ett underskott om 8,7 mkr. Under året har Brattebergsskolan rivits vilket innebär tillkommande av- och nedskrivning om 10,4 mkr. Bolaget arbetar strukturerat med att skapa en ekonomi i balans och bedömer att en nollbudget kan beslutas under 2017.

Från januari 2014 drivs verksamheten i en ny koncern bestående av totalt fyra bolag. I november 2014 tillförordnades Kenth Pettersson som verkställande direktör och i april utsågs Hans Andreasson till samma post. I januari utsågs också Ingvar Svensson till ny ordförande och från årsstämman i april fanns en ny styrelse på plats bestående av sju ledamöter.

FASTIGHETSFÖRVALTNING

Vid verksamhetsårets slut förvaltade Öckerö Fastighets AB utgång ca 26 000 kvm bostadsyta, ca 58 000 kvm lokalyta och ca 16 000 kvm yta för idrottsanläggningen Prästängen. Fastigheterna är fullvärdesförsäkrade utan angivet belopp. Fordon, maskiner, redskap, inventarier och lager är försäkrade till betryggande belopp.

UNDERHÅLLSPROJEKT OCH INVESTERINGAR

Kostnaden för underhåll uppgår i koncernen under 2015 till 14,4 mkr (15,4 mkr 2014). Därutöver har komponentbyten om 1,3 mkr gjorts. Totalt uppgår underhållet därmed till 185 kr per kvadratmeter. Under året har målning och fasadarbeten genomförts på Börsvikshuset, lägenheterna på Almelunden och på Høge Køl. Dessutom har en totalrenovering av de invändiga miljöerna färdigställts på Folkhandvården och under sommaren byttes golvet på Apoteket. På Högåsen har en takomläggning genomförts och överlag har fler lägenhetsrenoveringar genomförts än tidigare år. En större satsning på utemiljön och skolgården har gjorts på Västergårdsskolan på Björkö.

Bolagets största investeringsprojekt Framtida skolor pågår för fullt och i juni tecknades entreprenadavtal efter genomförd projektering med den upphandlade entreprenören. I samband med detta genomfördes också det första symboliska spadtaget. Investeringsbudgeten uppgår till total 170 mkr och den om- och tillbyggda Hedenskolan ska stå klar till höstterminen 2016 och den nybyggda Brattebergsskolan till vårterminen 2017.

Under året har projektering av skatepark vid Prästängen genomförts och byggstart är våren 2016. I nära samarbete

med Västra Götalandsregionen genomförs programarbete för ny vårdcentral som ska ersätta befintlig. Fokus på programarbetet har varit nära dialog med intressenter såsom kommunen och närmast berörda grannar. Upphandling av entreprenör genomfördes vid årsskiftet med trolig byggstart våren eller sommaren 2016. Under våren påbörjades försäljningen av de planerade 20 bostadsrättslägenheterna på Sandlyckan på Hönö.

Bolaget har av kommunen förvärvat detaljplanelagd mark vid Heinövallen där upphandling genomförts baserat på de möjligheter aktuell detaljplan erbjuder. Vinnande anbud innebär nybyggnation av 60 lägenheter med främst tvåor och treor vilket följer bolagets strategi att kunna erbjuda lägenheter som är i sammanhanget rimliga i hyresnivåer. Utvecklingen på såväl hyres- som entreprenadmarknaden innebär dock att nybyggda lägenheter väsentligen kommer överstiga befintligt bestånd avseende hyresnivåer.

I den plan som bolaget arbetar med finns nyinvesteringar om 700 mkr under den kommande fyraårsperioden. Det är en mycket ambitiös plan som kommer ställa hårda krav på styrning och goda kassaflöden för att hitta lämpliga finansieringsmöjligheter. Kreditgivarnas bedömningar av framtiden kommer därför vara en nyckel för bolagets utveckling och är därmed också ett betydande riskmoment.

Bolaget driver också ett antal detaljplaneärenden avseende bl.a. Kalvsunds skola, Tumlaren på Fotö, gamla Ankaret och Spindeln på Hönö. Tillsammans med kommunen och externa kommersiella intressenter har också ansökan om planbesked lämnats in för Öckerö centrum. Ett väl fungerande samarbete med kommunen är av vikt för att kunna driva dessa detaljplaneprojekt framåt.

MARKNAD – UTHYRNINGSLÄGET

Vid årets slut fanns 1 380 kvm outhyrt i bolagets bestånd. Företagets uthyrningssituation är god och inkomstborfallen låga. Vakanser består nästan uteslutande av skollokaler där kommunen avslutat verksamhet.

HYRESJUSTERINGAR

Öckerö Fastighets AB nådde under våren en överenskommelse med Hyresgästföreningen om att höja hyrorna för samtliga hyresgäster för 2015 med 1,35% gällande från 1 januari. För lokaler har intäkterna ökat med indexreglering enligt respektive avtal.

PERSONAL

Företaget hade vid årets utgång 18 tillsvidareanställda varav 2 kvinnor och 16 män. Av de anställda var 10 tjänstemän och 8 kollektivanställda. Två rekryteringar pågick vid årsskiftet.

Koncernen Öckerö kommun

Resultat Öckerö Fastighets AB

mkr	2015	2014
Nettoomsättning	98,0	94,1
Fastighetskostnader	-47,3	-48,4
Driftnetto	50,7	45,7
Av- och nedskrivningar	-31,9	-48,0
Bruttoresultat	18,8	-2,3
Central administration	-11,6	-15,0
Försäljning av fastigheter	0,0	2,2
Övriga rörelseintäkter	1,7	0,2
Rörelseresultat	8,9	-14,9
Ränteintäkter	0,2	0,1
Räntekostnader	-20,2	-21,5
Resultat efter finansiella poster	-11,1	-36,3
Skatt	2,4	8,0
Årets resultat	-8,7	-28,3

Uppgiftsmått Öckerö Fastighets AB

	2015	2014
Balansomslutning, mkr	1 001,9	884,4
Soliditet, %	7,5	8
Personal		
Antal anställda	18	20
varav kvinnor	2	3
varav män	16	17
Verksamhetsmått		
Antal lägenheter	386	386
Antal nybyggda lägenheter	0	6

Resultat m m Öckerö Rederi AB

mkr	2015	2014
Intäkter	23,7	23,1
Kostnader		
Drift- och underhållskostnader	-21,0	-19,7
Personalkostnader	-0,3	-0,3
Övriga kostnader	-0,2	-0,1
Avskrivningar	-1,6	-1,6
Resultat före finansiella poster	0,6	1,4
Ränteintäkter	0,0	0,0
Räntekostnader	-0,6	-0,6
Resultat efter finansiella poster	0,0	0,8
Överavskrivning fartyg	0,3	-0,8
Skatt	-0,3	0,0
Årets resultat	0,0	0,0
Balansomslutning, mkr	35,4	36,7
Soliditet, %	9,9	10,0
Personal		
Antal anställda	0,25	0,25
varav kvinnor	0	0
varav män	0,25	0,25

FINANSIERING

Bolagets övergripande målsättning med företagets finansiella strategi är att säkerställa en långsiktig och stabil kapitalförsörjning, samt att uppnå bästa möjliga finansnetto. Räntebindning och kapitalbindning har frikopplats från varandra för de enskilda lånen. Detta ger möjligheter att, när som helst, förändra räntebindningen och bättre möta förändringarna på räntemarknaden.

För att säkerställa kapitalförsörjningen eftersträvas långa kreditavtal med bolagets kreditgivare. Rådande skillnader i kreditmarginaler mellan korta och långa kapitalbindningstider har dock föranlett bolaget att teckna korta kreditavtal. Med rådande osäkerhet på räntemarknaden behöver räntebindningstiden förlängas vilket uppnåts via köp av ränteswappar (avtal mellan två parter om att byta räntevillkor på lån). En väl avvägd ränterisk (genomsnittlig räntebindningstid) i skuldportföljen uppnås genom användandet av ränteswappar.

Värdering av fastighetsbeståndet

Under 2014 gjorde bolaget en större översyn av de hyresavtal som finns och föreslår dels att hyror omfördelas internt inom respektive nämnd, att de avtal där kommunen ser ett långsiktigt engagemang förlänga perioden till 25 år samt att hela hyran är bashyra. Detta innebär att intäkt- och kostnadsökningar för Öckerö Fastighets AB på ett bättre sätt matchar varandra och därmed rendera i en bättre värdering av aktuella fastigheter.

Bolagets styrelse beslutade under 2014 att skriva ned fastigheter med totalt 16,8 mnkr och samtidigt matcha dessa med uppskrivningar till samma belopp som redovisas mot eget kapital. Bedömningen av nedskrivningsbehov är gjort baserat på externa och interna marknadsvärderingar och de objekt där avvikelser är större än 10 % mot koncernmässiga värden har skrivits ned.

Under 2015 har uppdatering av marknadsvärden gjorts på de fastigheter där hyresnivån väsentligen förändrats.

VINDKRAFTVERKET I FÅLEBERG

Koncernen äger ett vindkraftverk i Fåleberg i Mariestads kommun. Under 2013 hamnade bolaget som sålt vindkraftverket i ekonomiska problem och ansöktes av en fordringsägare att försättas i konkurs. Efter en ackordsuppgörelse fortsätter bolaget sin verksamhet men har inga åtaganden kvar gentemot Öckerö Fastighets AB. Under 2014 genomförde bolaget en upphandling av serviceavtal om tre år för vindkraftverket och detta undertecknades under 2015. 2015 var ett bra år för vindkraftverket med höga produktionsnivåer. Drygt 80 % av den elenergi som förbrukas inom koncernen täcks av producerade volymer från vindkraftverket.

Fortsatt råder osäkerhet kring framtiden för vindkraftverket då det funnits utredningar om ändrade förutsättningar, bland annat avseende skatteregler. Som en följd av de låga energipriserna har också värderingsfrågan aktualiserats då marknaden är betydligt svalare idag än då verket inköptes.

Bolagets styrelse gör bedömningen att baserat på den strategi som fanns då verket köptes och som fortsatt gäller, att verket i första hand ska säkra bolagets energikonsumtion och generera miljövänlig el snarare än en ambition att maximera avkastningen, så kan värdet på vindkraftverket försvaras.

MILJÖARBETE

Sedan januari 2010 är företaget miljödiplomerat och under året genomfördes en miljörevision vilket resulterade till fortsatt diplomering. Miljöarbetet bedrivs idag som en integrerad del av den ordinarie verksamheten. Underhållsarbetet har i budget för 2016 öronmärkt pengar för upprustning av sämre och energislösande anläggningar.

Under 2016 kommer ett energiprojekt genomföras på Hedens by för att förbättra energiprestanda och höja kvaliteten hos brukarna.

UTSIKTER INFÖR FRAMTIDEN

Bolaget räknar med att för 2017 budgetera för en ekonomi i balans. Affärsområde bostäder genererar i år ett rimligt överskott medan affärsområdena lokaler och stadsnät genererar underskott. Stadsnätet är fortfarande under uppbyggnadsfas och följer än så länge de utbyggnadsplaner som finns i affärsplanen och som indikerar på ett nollresultat om 2 år.

Samtidigt står bolaget inför stora nyinvesteringar och även större underhållsbehov. En översyn av innehavet har därför påbörjats och möjliga avyttringsmöjligheter har identifierats.

Öckerö Rederi AB

VERKSAMHET

Bolagets verksamhet syftar i sitt huvuduppdrag till att äga och förvalta fartyget Gunilla för Öckerö kommun. Fartyget har under året i huvudsak varit uthyrt till Barn- och utbildningsnämnden. Under året har, förutom den årliga varvsöversynen, på styrelsens uppdrag gjorts ett antal kvalitets- och säkerhetshöjande åtgärder. Bland annat har nya elevtoaletter byggts då de gamla var slitna och dåliga. Ny radioutrustning för kommunikation har införskaffats, samt en ny servicebåt då den gamla var uttjänt.

EKONOMI

Omsättningen ökade med 2,7% medan driftkostnaderna i princip var oförändrade. Underhållskostnaderna ökade med 51,2% jämfört med föregående år. Ökningen berodde främst på ett antal planerade åtgärder för att öka fartygets funktion och säkerhet.

Koncernen Öckerö kommun

Sammanställd resultaträkning

mkkr	Bosklut 2015	Bosklut 2014
Verksamhetens intäkter, not 1	236	217
Verksamhetens kostnader, not 2	-836	-791
Avskrivningar, not 3	-50	-65
Nettokostnad	-650	-639
Skatteintäkter	573	549
Generella statsbidrag	80	84
Resultat före finansiella intäkter och kostnader	3	-6
Finansiella intäkter, not 4	1	1
Finansiella kostnader, not 5	-20	-21
Årets skattekostnad	0	10
Årets resultat	-16	-16

Sammanställd balansräkning

mkr	2015	2014
Tillgångar		
Anläggningstillgångar		
Immateriella anläggningstillgångar, not 6	0	0
Materiella anläggningstillgångar, not 6		
Mark, byggnader och tekniska anläggningar	897	870
Maskiner och inventarier	101	101
Pågående arbete	110	48
Summa materiella anläggningstillgångar	1 108	1 019
Finansiella anläggningstillgångar		
Finansiella anläggningstillgångar	6	4
Långfristiga fordringar	5	4
Summa finansiella anläggningstillgångar	11	8
Summa anläggningstillgångar	1 119	1 027
Omsättningstillgångar		
Pågående arbete	8	0
Exploateringsfastigheter	4	14
Kortfristiga fordringar, not 7	101	69
Likvida medel	211	196
Summa omsättningstillgångar	324	279
Summa tillgångar	1 443	1 306
Eget kapital, avsättningar och skulder		
Eget kapital		
Eget kapital, not 8	278	300
Därav årets resultat	-16	-16
Avsättningar		
Uppskjuten skatt	0	0
Avsättning för pensioner och liknande förpliktelser	58	48
Beräknad skuld löneskatt	14	12
Övriga avsättningar	2	3
Summa avsättningar	74	63
Långfristiga skulder		
Långfristiga skulder, not 9	32	16
Lån från kreditinstitut	0	766
Summa långfristiga skulder	32	782
Kortfristiga skulder, not 9		
Kortfristiga skulder	1 059	161
Summa kortfristiga skulder	1 059	161
Eget kapital, avsättningar och skulder	1 443	1 306

Sammanställda noter

NOT 1 Verksamhetens intäkter

	2015	2014
tkr		
Hysesintäkter	46 360	45 176
Taxor och avgifter	77 557	73 553
Bidrag	57 356	40 181
Försäljning verksamhet och entreprenad	46 924	46 020
Övriga intäkter	8 204	12 274
Summa verksamhetens intäkter	236 401	217 205

NOT 2 Verksamhetens kostnader

	2015	2014
tkr		
Personalkostnader	466 464	459 646
Övriga kostnader	369 754	331 663
Summa verksamhetens kostnader	836 218	791 309

NOT 3 Avskrivningar

	2015	2014
tkr		
Byggnader och mark	38 558	38 062
Inventarier	10 347	10 271
Nedskrivning fastigheter	1 521	16 800
Summa avskrivningar	50 426	65 133

NOT 4 Finansiella intäkter

	2015	2014
tkr		
Ränteintäkter	734	1 335
Summa finansiella intäkter	734	1 335

NOT 5 Finansiella kostnader

	2015	2014
tkr		
Räntekostnader	18 298	19 609
Räntekostnader, pensionsskuld	1 045	742
Övriga finansiella kostnader	159	150
Summa finansiella kostnader	19 502	20 501

NOT 6 Immateriella o. materiella anläggningstillgångar

	2015	2014
tkr		
Immateriella anläggningstillgångar	463	0
Mark, byggnader, tekn. anläggningar		
Anskaffningsvärde	1 222 934	1 198 550
Ackumulerade avskrivningar	-325 911	-328 241
Bokfört värde	897 023	870 309

Maskiner och inventarier

Anskaffningsvärde	191 165	182 275
Ackumulerade avskrivningar	-90 769	-81 679
Bokfört värde	100 396	100 596
Pågående arbete	109 791	48 027
Summa anläggningstillgångar	1 107 673	1 018 932

NOT 7 Kortfristiga fordringar

	2015	2014
tkr		
Kundfordringar	13 135	15 912
Förutbetalda kostnader och upplupna intäkter	48 824	18 678
Övriga kortfristiga fordringar	38 355	35 094
Summa kortfristiga fordringar	100 314	69 684

NOT 8 Eget kapital

	2015	2014
tkr		
Ingående eget kapital	300 526	300 315
Öckerö kommun, justering eget kapital*	-6 913	0
Öfab ändrat resultat efter förra koncernresultat		2 907
Öfab ändrade redovisningsprinciper		3 070
Öfab uppskrivning fastigheter		16 800
Årets resultat	-15 559	-22 566
Utgående eget kapital	278 054	300 526

*Reglering avsättning pensionsförpliktelser förtroendevalda

NOT 9 Långfristiga skulder

	2015	2014
tkr		
Förutbetalda intäkter som regleras över flera år		
Gatukostnadsersättning	5 508	5 646
Anläggningsavgifter VA	12 588	7 290
Investeringsbidrag	7 460	2 116
Överlåtelse markanläggning	3 890	-
Övriga långfristiga skulder		
Investeringsfond VA	2 157	2 296
Summa långfristiga skulder	31 603	17 348

NOT 10 Kortfristiga skulder

	2015	2014
tkr		
Leverantörsskulder	48 465	32 765
Skuld till kreditinstitut	866 326	0
Upplupna kostnader och förutbetalda intäkter	97 421	97 872
Övriga kortfristiga skulder	46 693	30 813
Summa kortfristiga skulder	1 058 905	161 450

Verksamhetsberättelser

Kommunstyrelsen

Ordförande: Arne Lernhag (M)

Förvaltningschef: Ingvar TH Karlsson

Antal årsarbetare: 193

UPPGIFT

Verksamheten skall bidra till:

- ett långsiktigt hållbart samhälle
- att kommunens särart lever kvar
- förutsättningar för ett tryggt, aktivt och innehållsrikt liv
- att ungdomar känner delaktighet
- goda förutsättningar skapas för näringsliv och turism
- att kommunförvaltningen kan bedriva effektiv verksamhet

Verksamhetens uppgifter och mått

- **Ansvara för att all kommunal verksamhet drivs ur ett helhetsperspektiv**

- **Samordna kommunens kvalitetsarbete**

- **Stödja demokratiarbete bland kommuninvånarna**

Mått	2015	2014	2013
Hur väl möjliggör kommunen för medborgarna att delta i kommunens utveckling?	44%	46%	40%
Hur väl upplever medborgarna att de har insyn och inflytande över kommunens verksamhet?	43%	43%	-

- **Vara arkivmyndighet**

- **Tillhandahålla konsumentupplysning**

- **Ge stöd och styrning inom områdena ekonomi, personal, kommunikation och utveckling**

Mått	2015	2014	2013
Hur stor andel av medborgarna som skickar in en enkel fråga via e-post får svar inom två arbetsdagar?	89%	94%	87%
Hur stor andel av medborgarna som tar kontakt med kommunen via telefon får ett direkt svar på en enkel fråga?	52%	52%	44%
Hur stor andel av medborgarna uppfattar att de får ett gott bemötande när de via telefon ställt en enkel fråga till kommunen?	100%	93%	96%
Hur god är kommunens webbinformation till medborgarna?	77%	75%	72%

- **Ge service till centrala politiska organ**

- **Samordna folkhälso-, säkerhets- och trygghetsarbete**

Mått	2015	2014	2013
Hur trygga och säkra känner sig medborgarna i kommunen?	81%	81%	-
Totalt antal forum för folkhälsoinsatser	10 st	11 st	9 st

- **Utveckla och bedriva arbetsmarknadsåtgärder**

Mått	2015	2014	2013
Antal ferieplatser 16-17 år finansierade inom KS/AME	66 st	40 st	-

Tillfälligt ökade resurser möjliggjorde ett ökat antal ferieplatser under året.

- **Utveckla näringsliv och turism**

Mått	2015	2014	2013
Hur många nya företag har startats per 1000 invånare i kommunen?	5,4 st	6,2 st	8,9 st
Vad ger företagarna för sammanfattande omdöme om kommunens service för företagen?	70%	-	75%

Resultatet för 2015 är ej helt jämförbart med föregående mätning på grund av för få enkätsvar. Endast ett av fem delområden finns med i resultatet för Öckerö kommun.

- **Ge aktivt stöd åt ungdomar**

Mått	2015	2014	2013
Antal öppetkvällar – Öckerö fritidsgård	253 st	240 st	248 st
Hur många procent av fritidsgårdens besökare upplever att de har inflytande, är delaktiga och själva tar ansvar i fritidsgårdens verksamhet?	57%	55%	54%
Fritidsgårdsbesökarnas upplevelse av trygghet och bemötande (skala 1-5)	4,7	4,6	4,6

- **Stödja föreningar**

Mått	2015	2014	2013
Totalt antal sammankomster i bidragsberättigade föreningar 0-20 år (fg år), st	10 165	9 907	9 907

- **Bedriva biblioteks- och kulturverksamhet**

Mått	2015	2014	2013
Antal lån per invånare	8 st	8,1 st	8,6 st
Hur många timmar/vecka har huvudbiblioteket öppet utöver tiden 08-17 på vardagar?	12 st	12 st	12 st
Hur nöjda är bibliotekets användare med biblioteket? (skala 1-5)	4,4	4,4	4,4

- **Tillhandahålla fritidsanläggningar och naturområden**
- **Värna om värdefulla miljöer och byggnader**
- **Ansvara för fysisk planering, exploatering, mark- och bostadsförsörjning**

Mått	2015	2014	2013
Hur ser medborgarna på sin kommun som en plats att bo och leva på?	72%	72%	-

- **Ansvara för kartverksamhet, fastighetsregister och tomtkö**
- **Ansvara för infrastruktur och kommunikationer/trafiksystem**

Mått	2015	2014	2013
Medborgarnas bedömning av renhållningen av gator och vägar i kommunen	72%	72%	72%
Medborgarnas bedömning av snöröjning och halkbekämpning i kommunen	66%	66%	66%
Hur stor andel av medborgarna anser att belysningen i kommunen är bra?	68%	68%	68%
Hur stor andel av medborgarna anser att trafiksäkerheten i kommunen är bra?	23%	23%	23%
Optimalt underhållsvärde på kommunens vägar	84%	84%	-
Andel resande med kollektiv trafik, Hönsleden – buss	-	22%	-
Andel resande med kollektiv trafik, Hönsleden – samåkning	-	11%	-

- **Samordna strategiskt miljöarbete**

Mått	2015	2014	2013
Hur stor är kommunorganisationens andel miljöbilar av totalt antal bilar?	45%	48%	43%

- **Tillhandahålla intern service omfattande måltider och lokalvård**

Mått	2015	2014	2013
Hur stor är andelen inköpta ekologiska livsmedel?	36%	28%	21%

- **Tillhandahålla förutsättningar för ett kretsloppssamhälle**

Mått	2015	2014	2013
Hur många timmar/vecka har återvinningscentralen öppet utöver kl 08–17 vardagar?	11 st	11 st	11 st
Hur effektiv är kommunens hantering och återvinning av hushållsavfall (fg år)?	20%	19%	16%
Resultatet är lågt på grund av felinrapporterat underlag. Korrekt värde motsvarar 25%.			
Andel insamlat matavfall av total mängd matavfall	70%	60%	-
Hur nöjda är medborgarna med hur avfallshandlingen fungerar i kommunen?	81%	81%	81%

- **Tillhandahålla dricksvatten och omhändertata spill- och dagvatten**

Mått	2015	2014	2013
Bedömning av kvalitetsnivån på leverans av dricksvatten och omhändertagande av spillvatten (max 1 000) (föregående år)	744	679	-

- **Samordna kommunal lokalförsörjningsplanering**

KVALITETSREDOVISNING

Övergripande

Öckerö är landets femte säkraste kommun – när SKL jämför kommunerna utifrån flera parametrar, t ex brott, bränder, trygghet och olyckor, rankas Öckerö kommun som den femte säkraste i landet. Enligt rankingen är Öckerö den tryggaste kommunen i Västsverige.

Invånarna rekommenderar gärna sin kommun – företaget Svensk Kvalitetsindex har undersökt hur kommuninvånarna ser på sin egen kommun, utifrån om de skulle rekommendera andra att flytta dit. I Öckerö kommun svarade 93 % av de tillfrågade ”ja”. Det placerar Öckerö på en 17:e plats i landet.

Kommunstyrelsens enheter

Ekonomienheten

Ekonomienheten har genomfört ett antal längre utrednings- och utbildningsinsatser av mer projektkaraktär – ”Attestregler” samt utbildning i ”Grundläggande redovisning”. Dessa projekt har åstadkommit mervärde i kommunförvaltningen.

Personalenheten

Insatser att minska ohälsotalen bland de anställda – under andra halvåret 2015 konstaterades att ohälsotalen bland medarbetarna i Öckerö kommun ökat och att utvecklingen verkade vara problematisk. Detta inte minst eftersom sjukskrivningar i psykiska diagnoser tenderar att öka och bli mer långvariga.

Kommunstyrelsen

Från och med 1 november prövar Öckerö kommun en ny stödrutin vid sjuk- och frisknämnan för sina anställda. Detta är ett verktyg för chefer, där de får notiser om när det är tid att starta en rehabiliteringsutredning. Syftet är att i ett tidigt skede identifiera de övergripande orsakerna till frånvaro för att kunna sätta in förebyggande insatser och förbättringsåtgärder gällande arbetsmiljö och att möjliggöra sjukvårdsrådgivning och tidigare rehabiliteringsinsatser för de anställda.

Kommunikations- och utvecklingsenheten

Arbetet på kommunikations- och utvecklingsenheten har till stora delar präglats av omorganisation. Drogförebyggare, säkerhetssamordnare, folkhälsoplanerare och familjerådgivning har flyttats till enheten och kansliet har centraliserats. Ambitionen är att ge god, likvärdig, samlad service samt att minska sårbarheten.

Enhetens ledstjärnor är service och god tillgänglighet. Kommunservice har öppet hela dagen och IT-service har avskaffat telefontider. Strävan är att ge service i första ledet. IT har implementerat Microsoft Outlook och till stora delar arbetat med att förvalta och ytterligare strukturera infrastrukturen.

Det drogöförebyggande arbetet pågår i Öckerö kommun samt i ett flertal andra kommuner. I säkerhetsarbetet har stort fokus lagts på att ta fram program för krisberedskap. Folkhälsoarbetet har i stora drag fokuserat på föräldrastöd, barn och ungas uppväxtvillkor samt jämställdhet. Ett ungdomsprogram har tagits fram. Ett förslag till handlingsplan för jämställdhet har tagits fram. Den kommunala familjerådgivningen i har fullgjort sitt uppdrag att erbjuda kommuninvånare familjerådgivning. Kommunen har erbjudit tid inom en till två veckor.

Arbetsmarknadsenheten

Under 2015 har olika metoder utvecklats för att möta behov hos olika målgrupper så som arbetsträningsmöjligheter för klienter som ligger längst ifrån arbetsmarknaden. Arbetet präglas av individuella lösningar från stödsamtal till överenskommelser med arbetsförmedling m.m.

Verksamhet Fritid och kultur

Föreningar, församlingar och fritidsgården har tillsammans med Rädda barnen och SISU arbetat fram en handlingsplan kring mobbning, kränkning och diskriminering i projektet "High five". Fritidsgården har, i avvaktan på utredning om framtida placering, bedrivit sin verksamhet i hörsalen under året. Ungdomar har tidvis upplevt hörsalen som otrygg och högljudd. Ensamkommande ungdomar har bidragit till ett ökat besöksantal under hösten.

Biblioteksverksamheten uppvisar ett ökat antal låntagare och hög besöksiffra medan utlånen minskar marginellt. Besökarna är mycket nöjda med service, bemötande och miljö. Kulturverksamheten har fokuserat på arrangemang i mindre skala beroende på att hörsalen för närvarande är upptagen av fritidsgårdsverksamhet.

Inom område *anläggningar* har bygge av skatepark påbörjats och ishallen har fått en upprustning och blivit mer tillgänglighetsanpassad. Besöksantalet på badplatser och naturområden har ökat och förbättringsarbeten har ökat tillgängligheten och säkerheten på badplatserna. Utegymp på Björkö har iordningställts i samverkan med samhällsföreningen.

Verksamhet Samhällsbyggnad

Plan-, bygg- och miljöenheten

Resultatet för planverksamheten bedöms vara bra utifrån tillgängliga personella resurser under året. Personalvakanser och chefsbyten tillsammans med stora önskemål om framtagande av externa detaljplaner har starkt påverkat arbetssituationen. I det totala samhällsbyggnadsarbetet, inkluderat det strategiska miljöarbetet, behöver dialogen förbättras mellan kommunala aktörer. Uppbyggnadsfasen av kommunens arbete med Geografiskt Informationssystem, GIS, har fortsatt under året, en kvalitetsinvestering för kommunens framtid.

Kostenheten

Öckerö kommun har diplomerats för att vi under 2014 uppnått målet om 25 % ekologisk livsmedelsanvändning, kommunens siffra var 29 %. Målet har uppnåtts med hjälp av utbildning och ett medvetandegörande i ämnet kring ekologiska livsmedel. Vidare har det parallellt skett utbildning och kunskapsökning inom området "minskat matsvinn". Genom minskat matsvinn kan resurser istället omfördelas till högre andel ekologiska livsmedelsinköp. Efter halvårsmätning våren 2015 har siffran ökat ytterligare till 36 %.

Gatuenheten

Samförläggning med Fortum av luftledningar för gatubelysning har utförts.

Projektering för byte av bro- och vägräcken har påbörjats för bro mellan Hönö/Öckerö och Öckerö/Hälsö. Projektering för åtgärds/kostnadsförslag för kajen Björnhuvudet är beställd.

VA-enheten

Under året har den återstående s.k. Rotamaten på Pinans reningsverk installerats och tagits i drift. Detta innebär att båda Rotamaterna nu är på plats och att Pinans reningsverk har en robust anläggning. Material har även beställts och levererats till nytt rengaller. Idag finns bara ett galler

och om någonting går sönder är verket tvunget att brädda orenat avloppsvatten ut i havet. I och med att enheten installerar ytterligare ett galler undviker vi denna händelse. Detta har varit ett krav från Länsstyrelsen.

Va-enheten har också bytt ut ett flertal sk ventilkruss för att ge säkra vattenleveranser.

Va-enheten har tillsammans med Kretsloppsenheten tagit fram en informationsbroschyr, i syfte att presentera och öka förståelsen för verksamheten, som i november skickades ut till alla hushåll i kommunen.

Kretsloppsenheten

2015 var det första hela året då matavfall samlades in. Andelen insamlat matavfall i förhållande till beräknad mängd uppkommet matavfall har ökat från 60 % 2014 till 70 % 2015. Det nationella målet är att nå 50 % innan år 2020. Det visar att kommuninnevånarna är angelägna om att sortera sitt avfall.

Andelen utsorterade förpackningar fortsätter att öka. Under 2015 har en sk plockanalys av avfallet i det gröna kärlet för restavfall genomförts. Den visade att andelen matavfall hade halverats. Positivt var också att andelen farligt avfall var 0 %.

Båttrafik

Öckerö Båttrafik har under 2015 levererat 28 912 avgångar under året. Inga turer har ställts in på grund av tekniska fel.

MÅL

Måluppfyllelse

Övergripande mål för mandatperioden

Vägunderhållet har förbättrats på våra öar och barn och ungdomar har säkrare gång- och cykelvägar till skola och fritidsaktiviteter

Satsning:

- Genomföra beläggningsprogrammet med fokus på gång- och cykelvägar.

Beläggningsarbeten är utförda på GC-väg Bustadvägen/Hönö, upphöjning och beläggning av GC-väg utmed Öckerövägen/Hönö, beläggning av körbanan Bäckevägen/Björkö samt lagning av diverse större s.k. potthål och förslitningsskador av vägar på de sammanhängande öarna. Fullmäktige har under året beslutat att satsa ytterligare resurser, 4,6 mkr, på beläggning. I denna satsning har Gatu-enheten lyft fram gång- och cykelvägar före beläggning av diverse andra vägar.

Nämndsmål

Har kommunen ett långsiktigt hållbart trafiksystem

Satsning:

- Fortsatt utbyggnad enligt plan av gång- och cykelväg utmed Norgårdsvägen

GC-väg etapp 2 utmed Norgårdsvägen har påbörjats. Gatu-enheten avvaktar fastighetsreglering rörande eventuell intrång på annans fastighet. Trafikverket har avslagit kommunens ansökan om medfinansiering.

Är kommunens anläggningar underhållna så att kapitalförstöring undviks

Satsning:

- Upprätta förslag till underhållsplan inom VA-enheten med prioriterade åtgärder

VA-enheten: Rapporten gällande dricksvattenledningarna på Björkö, Hälsö, Knippla, Hyppeln och Röror är levererad och redovisad för KS.

Saneringsplan för kommunen är levererad men inte redovisad för politikerna.

Finns förutsättningar att flytta Öckerö Kretsloppspark till Hönö Pinan

Satsningar:

- Studera förutsättningar för KDV-anläggning
- Utarbeta detaljplan
- Påbörja projektering

Detaljplan för Heden 1:300 antagen av KS.

Koncept och förslag till utformning av ÖKP framtagen av Miljö- och avfallsbyrån.

Samrådsmöte kommer att genomföras i januari 2016.

Politiskt fastställa inriktningen för den långsiktiga utvecklingen av kommunens fysiska miljö

Satsning:

- Genom arbete med översiktsplanen utreda användningen av kommunens mark- och vattenområden

Viss tidförskjutning för delar av översiktsplanarbetet har skett. Delarna, introduktion, strategiska mål, kartor och planförslag är klara. Det som återstår innan samråd är riksintressedelen, miljökonsekvensbeskrivningen och socialkonsekvensarbetet. Delarna är påbörjade men inte avslutade i dagsläget

Ungdomar skall ges möjlighet till en trygg och inspirerande ungdomsverksamhet i en ny fritidsgård skild från skola

Satsning:

- Utreda förutsättningarna i samband med projekt Öckerö Centrum

Utredning pågår, programförslag innefattar även familjecentral och öppen förskola.

Kommunstyrelsen

Har invånare, företagare och besökare tillgång till kommunservice med "en väg in-funktion"

Satsningar:

- Genomlysna processer i kommunförvaltningen
- Omfördela resurser från förvaltningarna för att utveckla generalistfunktioner i kommunservice

Kommunservice/en väg in håller på att formeras. Förarbete har gjorts i form av omvärldsbevakning, samtalsmätningar m.m. för att identifiera hur andra kommuner arbetar/planerar att arbeta samt vanligt förekommande frågor i kommunen.

Gruppen har inventerat nuvarande uppgifter och arbete pågår med arbetsfördelning internt i kommunservice. Arbete har påbörjats ihop med förvaltningarna i syfte att identifiera vilka kundnära delar i deras processer som kommunservice kan vara behjälpliga i.

Medborgarkontor/växel har bytt namn till kommunservice. En kommunvägledare har anställts. Ambitionen är att fler frågor ska lösas i första ledet.

Är kommunens kvalitets- och uppföljningsarbete samordnat ur ett helhetsperspektiv

Satsning:

- Centralisering av administrativa verksamhetsövergripande funktioner

Sedan årsskiftet har drogforebyggare, säkerhetssamordnare, folkhälsoplanerare och familjerådgivning flyttats till Kommunikations- och utvecklingsenheten.

En utredning om kansli gruppens framtida organisation har gjorts där hela kansli gruppen har varit delaktig. Nämndsekreterare/registrator för Socialnämnden, Barn- och utbildningsnämnden samt Bygg- och miljönämnden har flyttats till enheten. Ny kommunsekreterare, en central arkivarie/registrator och en halvtids nämndsekreterare har rekryterats.

För föreningar och andra användare är ishalls funktion säkerställd

Satsning:

- Inköp och iordningsställande av ny sarg

Ishallen har fått ny inramning med sarg, läktare, sittmöbler och avbytarbås. Målning har genomförts och nya golvytor är iordningställda.

Folkhälsomål

Skapa förutsättningar för ett mer jämställt Öckerö kommun

Satsning:

- Upprätta förslag till handlingsplan i enlighet med strategin "Jämställt Västra Götaland"

Under december behandlade KS förslag till handlingsplan med åtgärdsplan men valde att skicka planen på remiss till övriga nämnder och bolag innan beslut om planen behandlas vidare i KS. Planeras upptas i KS under mars 2016.

Finns en jämnare könsfördelning bland deltagarna i föreningslivet

Satsning:

- Stimulera föreningar till verksamhet för flickor 0–20 år

Antalet sammankomster för flickor har minskat medan antalet sammankomster för pojkar och mixade grupper har ökat.

Information och dialog med det ideella föreningslivet sker kontinuerligt i syfte att öka flickors delaktighet.

Kartläggning om flickors och pojkars deltagande i idrottsaktiviteter presenteras under våren 2016.

Mått	Utfall 2015	Målvärde 2015	Utfall 2014	Utfall 2013
Totalt antal sammankomster i bidragsberättigade föreningar 0–20 år (föregående år)	10 165	10 010	9 907	9 907
Varav antal sammankomster i bidragsberättigade föreningar för flickor 0–20 år	2 087	2 370	2 274	2 274
Varav antal sammankomster i bidragsberättigade föreningar för pojkar 0–20 år	4 137	3 890	3 886	3 886
Varav antal sammankomster i bidragsberättigade föreningar för mixade grupper 0–20 år	3 941	3 750	3 749	3 749

EKONOMISK KOMMENTAR

Kommunstyrelsens enheter

KS-enheter (*ekonomi, personal, kommunikation och utveckling, arbetsmarknad och näringsliv*) visar ett samlat överskott om 4 632 tkr, utfall jämfört med budget. Både högre intäkter och lägre kostnader ligger bakom siffran. Ökad försäljning till andra kommuner av drogforebyggande tjänster har resulterat i högre intäkter än budget. På kostnadssidan har tjänstledigheter inneburit något lägre personalkostnader än budgeterat. Nytt avtal för företagshälsovårdstjänster redovisar ett första år med låga kostnader. It-verksamheten redovisar ett år med lägre licenskostnader om 800 tkr. Kommunchefens budgetreserv om 1 245 tkr har inte utnyttjats under året.

Kommunstyrelsens centrala poster/fördelningsposter

På ks-centrala poster redovisas totalt överskott om 15 180 tkr:

- Återbetalning av försäkringspremier från AFA: 4 600 tkr.
- Reavinster på anläggningstillgång/mark m m: 866 tkr.
- Exploateringsvinst på omsättningstillgång redovisas för Hyppeln 776 tkr och Klova industriområde 1 700 tkr.
- Exploateringsförlust redovisas för Heinövallen 800 tkr.
- Nedskrivning för nedlagda kostnader på projekt summeras till 500 tkr (Långesands fotbollsplan, Björnhuvudet och Hönö Klova).
- Nedskrivning nedlagda kostn. utredning/KDV: 265 tkr.
- Kostnad/förändring av upplupna timlöner inkl po 813 tkr samt semesterlöneskuld inkl po 1 038 tkr.
- Justeringspost beräknat po-pålägg och verkliga kostnader vid årets slut uppgår till 2 200 tkr.
- För att ta emot nyanlända har kommunen fått bidrag från Migrationsverket om 220 tkr.
- Inom evakueringsboende för flyktingar har kommunen haft kostnader för 1 300 tkr, som eftersöks hos Migrationsverket.
- Av beslutade fördelningsposter har 400 tkr betalats till SOLTAK AB, 6 813 tkr har fördelats till Barn- och utbildningsnämnden (projekt Framtida skollokaler) och 143 tkr har eliminerats pga avslutat projekt. Kvarstående medel är 13 107 tkr.

Verksamhet Fritid och kultur

Verksamheten redovisar ett underskott på 99 tkr, vilket motsvarar felbudgeterad hyreskostnad för Hedenhallen. Kostnaden avser Barn- och utbildningsförvaltningen.

Enhet *Anläggning* redovisar underskott på grund av storsten "Egon" och andra oförutsedda reparationskostnader samt bidrag till underhåll av naturstigar och utegym på Björkö.

Administrationen redovisar ett överskott beroende på lägre sociala avgifter. Enhet *Ungdom* redovisar ett överskott beroende på att del av fritidsledartjänst ej återbesatts

Verksamhet Samhällsbyggnad

Skattefinansierad verksamhet visar ett underskott på 5 837 tkr, varav 4 600 tkr beror på den extra satsning på beläggningsarbeten som kommunfullmäktige godkände 2015-06-11, Kf § 58. *Kost och lokalvård* redovisar ett totalt underskott på 668 tkr vilket till största delen beror på ökade kostnader för reparationer och underhåll av maskiner samt inköp av förbrukningsmaterial.

Gatuenheten redovisar ett underskott på totalt 6 092 tkr varav 4 600 tkr gäller nämnda satsning på beläggningsarbeten. Enheten har dessutom ökade kostnader för renhållning, gatubelysning och brounderhåll men vintervägunderhåll redovisar överskott.

Plan- bygg och miljöenheten redovisar ett överskott vilket beror på låga personalkostnader då enheten under året haft flera personalvakanser. Höga kostnader för konsulter, licens- och it-kostnader (geodatasamverkan) gör att överskottet totalt blir 533 tkr.

Kostnaden för bostadsanpassningsbidrag är 318 tkr över budget.

Vindkraftverket redovisar ett överskott på 292 tkr.

Avgiftsfinansierad verksamhet: totalt överskott 850 tkr.

Va-enhetens överskott på 1 683 tkr redovisas som överuttag och bokförs som förutbetalad intäkt. Överuttaget beror på högre intäkter jämfört med budget, personalvakanser och lägre kapitalkostnader. Brist på personalresurser har inneburit att planerade investeringar inte har kunnat genomföras.

Kretsloppsenhetens underskott på 75 tkr för det kommunala uppdraget redovisas som underuttag och avräknas mot tidigare års överuttag. Båda verksamheterna, Va- och Kretsloppsenheten, regleras av självkostnadsprincipen.

Kretsloppsenhetens uppdragsverksamheten redovisar ett överskott på 150 tkr.

Öckerö Båttrafik redovisar ett överskott på 699 tkr, vilket är något mer än budgeterat (496 tkr).

Resultaträkning Kommunstyrelsen totalt

tkr	Bokslut 2015	Budget 2015	Avvikelse 2015	Bokslut 2014
Intäkter				
Taxor och avgifter	-67 293	-65 460	1 832	-61 623
Övriga intäkter	-37 231	-28 390	8 841	-33 578
Summa intäkter	-104 524	-93 850	10 673	-95 201
Kostnader				
Personalkostnader	120 526	118 078	-2 448	119 681
Entrepr & köp av vht	15 300	13 686	-1 613	14 181
Övriga kostnader	82 067	89 253	7 186	79 404
Kapitalkostnader	18 328	19 256	928	17 102
Summa kostnader	236 221	240 273	4 053	230 368
Resultat	131 697	146 423	14 726	135 167

Resultaträkning Kommunstyrelsens enheter

tkr	Bokslut 2015	Budget 2015	Avvikelse 2015	Bokslut 2014
Intäkter				
Taxor och avgifter	-437	-812	-375	-872
Övriga intäkter	-6 009	-4 128	1 881	-5 014
Summa intäkter	-6 446	-4 940	1 506	-5 886
Kostnader				
Personalkostnader	29 239	29 423	184	32 546
Entrepr & köp av vht	178	186	8	176
Övriga kostnader	15 967	18 828	2 862	18 702
Kapitalkostnader	1 108	1 181	72	1 756
Summa kostnader	46 492	49 618	3 126	53 180
Netto	40 046	44 678	4 632	47 294

Kommunstyrelsen

Resultat per verksamhet KS enheter

tkr	Bokslut 2015	Budget 2015	Bokslut 2014	Bokslut 2013
Nämndsverksamhet	3 393	3 390	3 013	3 120
Stöd till politiska partier	611	610	610	611
Revision	1 072	920	810	885
Politisk verksamhet	3 972	4 529	3 759	3 721
Demokrati- och medborgarverksamhet	65	63	62	56
Övrig politisk verksamhet	627	508	576	674
Näringslivsfrämjande åtgärder	2 167	2 225	1 945	1 942
Konsument- och engageringsrådgivning	171	175	171	171
Turistverksamhet	1 324	1 149	883	964
Miljö, hälsa, ej myndighet	301	325	252	224
Säkerhet och trygghet	0	0	1 577	840
Riskhantering	0	0	6 977	7 959
Totalförsvaret och samhällsskydd	247	297	922	989
Allmän fritidsverksamhet	110	0	0	0
Individ & familjeomsorg totalt	314	350	3	20
Familjerätt	300	300	0	0
Arbetsmarknadsåtgärder	3 978	4 934	2 978	3 776
Kommungemensam verksamhet	21 394	23 658	22 756	21 234
Fördelningsposter	0	1 245	0	0
Summa Nettokostnad	40 046	44 678	47 294	47 188

Resultaträkning KS centrala poster

tkr	Bokslut 2015	Budget 2015	Avvikelse 2015	Bokslut 2014
Intäkter				
Taxor och avgifter	-2 009	-1 945	65	-1 944
Övriga intäkter	-8 422	0	8 422	-5 069
Summa intäkter	-10 431	-1 945	8 487	-7 013
Kostnader				
Personalkostnader	17 852	13 129	-4 723	15 621
Entrepr & köp av vht	1 241	1 301	60	1 234
Övriga kostnader	2 113	13 736	11 622	1 993
Kapitalkostnader	266	0	-266	0
Summa kostnader	21 472	28 166	6 693	18 848
Verksamhetens resultat	11 041	26 221	15 180	11 835

Resultat per verksamhet KS centrala poster

tkr	Bokslut 2015	Budget 2015	Bokslut 2014	Bokslut 2013
Fysisk o. teknisk planering	-1 749	0	-4 812	-11 551
Flyktmottagande	-222	0	0	0
Kommungemensam vht	13 012	13 095	16 647	4 573
Fördelningsposter	0	13 126	0	0
Summa nettokostnad	11 041	26 221	11 835	-6 978

Resultaträkning Fritid och kultur

tkr	Bokslut 2015	Budget 2015	Avvikelse 2015	Bokslut 2014
Intäkter				
Taxor och avgifter	-424	-380	43	-454
Övriga intäkter	-1 670	-1 532	138	-1 602
Summa intäkter	-2 094	-1 912	181	-2 056
Kostnader				
Personalkostnader	10 791	11 558	767	11 052
Entrepr och köp av vht	82	79	-3	86
Övriga kostnader	11 917	10 733	-1 183	11 395
Kapitalkostnader	314	453	139	297
Summa kostnader	23 104	22 823	-280	22 830
Resultat	21 010	20 911	-99	20 774

Resultat per verksamhet Fritid och kultur

tkr	Bokslut 2015	Budget 2015	Bokslut 2014	Bokslut 2013
Nämndsverksamhet	0	0	180	185
Politisk verksamhet	366	482	488	486
Allmän fritidsverksamhet	2 198	2 139	2 311	2 145
Allmän kulturverksamhet, övrig	771	742	751	639
Bibliotek	5 802	5 839	5 693	5 299
Ildrotts- och fritidsanläggning	7 272	6 995	6 686	5 673
Fritidsgårdar	3 395	3 444	3 263	3 026
Administration FoK	1 206	1 270	1 093	1 067
Arbetsmarknadsåtgärder	0	0	309	272
Summa nettokostnad	21 010	20 911	20 774	18 792

Resultaträkning Samhällsbyggnad skattefinansierat

tkr	Bokslut 2015	Budget 2015	Avvikelse 2015	Bokslut 2014
Intäkter				
Taxor och avgifter	-8 370	-8 029	341	-5 379
Övriga intäkter	-9 922	-10 047	-125	-9 966
Summa intäkter	-18 291	-18 076	216	-15 345
Kostnader				
Personalkostnader	35 132	36 230	1 098	34 473
Entrepr & köp av vht	8 435	8 149	-286	8 542
Övriga kostnader	28 284	20 827	-7 457	22 413
Kapitalkostnader	6 892	7 483	591	6 321
Summa kostnader	78 742	72 689	-6 053	71 749
Resultat	60 450	54 613	-5 837	56 404

Resultaträkning Samhällsbyggnad avgiftsfinansierad

tkr	Bokslut 2015	Budget 2015	Avvikelse 2015	Bokslut 2014
Intäkter				
Taxor och avgifter	-56 052	-54 293	1 759	-52 975
Övriga intäkter	-11 208	-12 684	-1 476	-11 927
Summa intäkter	-67 261	-66 978	283	-64 902
Kostnader				
Personalkostnader	27 512	27 738	226	25 989
Entrepr & köp av vht	5 364	3 971	-1 393	4 143
Övriga kostnader	23 787	25 130	1 343	24 901
Kapitalkostnader	9 748	10 139	391	8 727
Summa kostnader	66 411	66 978	567	63 761
Resultat	-850		850	-1 141

Resultat per verksamhet Samhällsbyggnad skattefin.

tkr	Bokslut 2015	Budget 2015	Bokslut 2014	Bokslut 2013
Nämndsverksamhet	0	0	924	953
Politisk verksamhet	424	446	274	306
Fysisk och teknisk planer.	2 097	1 456	3 392	149
Näringslivsfrämjande åtg.	526	386	494	435
Konsument o engergirådgiv	84	104	126	43
Gator, vägar, parkering	18 538	13 059	13 514	12 349
Parker	593	268	365	164
Miljö-hälsoskydd, myndigh	1 111	1 256	1 198	1 046
Miljö, hälsa ej myndighet	434	776	229	128
Säkerhet och trygghet	329	230	260	237
Totalförsv o samhällssk	18	63	81	81
Administration SBF	3 097	4 085	3 396	3 566
Vård/omsorg ord. boende	1 260	942	548	568
Färdtjänst/riksfärdtjänst	3 661	3 508	3 589	3 500
Öppen verksamhet	25	28	25	27
Arbetsmarknadsåtgärder	0	0	130	115
Kommersiell verksamhet	-734	-707	-772	-552
Buss, bil o spårbanden tr	2 824	2 856	2 766	1 158
Sjötrafik	61	25	-167	-313
Elförsörjning	-292	0	0	0
Vattenförsörjning/avlopp	0	0	33	426
Lokalvård o kost	26 178	25 510	25 693	24 312
Egna bost. & lokaler	216	322	306	247
Summa nettokostnad	60 450	54 613	56 404	48 943

Resultat per verksamhet Samhällsbyggnad avgiftsfin.

tkr	Bokslut 2015	Budget 2015	Bokslut 2014	Bokslut 2013
Sjötrafik	-699	0	-598	-327
Vattenförsörjning/avlopp*	0	0	0	0
Avfallshantering	-151	0	-543	-1 002
Summa nettokostnad	-850	0	-1 141	-1 330

*Här ingår även verksamhet gemensamma lokaler.

INVESTERINGAR**Kommunstyrelsens enheter**

Informationsskylt, Hönö Pinan
Turisttoaletter, Hönö Klova.
Inom IT: UPS-batteri, Lync, Server.

Verksamhet Fritid och kultur

Ny sarg i ishallen
Reparation av betongbrygga, Saltarsviken/Öckerö
Ismaskin – upphandlad 2015, levereras och betalas 2016

Verksamhet Samhällsbyggnad

Skattefinansierad verksamhet: Kommunen har under året förvärvat vindkraftverket på Pinan och fastigheten Öckerö 2:123 (Strandbaren). Större investeringar inom verksamheten är anläggande av reservkaj på Kalvsund, utbyte av utrustning i vissa av kommunens kök och att gång- och cykelväg och gatubelysning på Björkö har färdigställts. Dessutom har tillgänglighetsanpassat färjeläge på Grötö tagits i bruk. Spatial Map, geografiskt informationssystem (GIS), togs i bruk under 2015 och kommer att ersätta Infovisaren under 2016.

Avgiftsfinansierad verksamhet: VA-enheten har gjort flera större ny- och reinvesteringar i Pinans avloppsreningsverk, i pumpstationer och bytt större ventiler. Enheten har även investerat i nya arbetsfordon.

Kretsloppsenheten har investerat i en komprimerande tvåfacksbil, ny inhägnad på Björkö återvinningscentral samt färdigställt ny omlastningsramp på Kärrsviks återvinningscentral.

Öckerö Båttrafik har investerat i ny styrhytt till Polstjernen och ny personalbyggnad vid Öckerö färjeläge som ska stå klar januari 2016.

Investeringar Kommunstyrelsen totalt

tkr	Bokslut 2015	Budget 2015	Avvikelse 2015
Kommunstyrelseenheterna	957	1 100	143
Verksamhet Fritid och kultur	1 382	2 350	968
Verksamhet Samhällsbyggnad skatt	15 208	22 102	6 894
Verksamhet Samhällsbyggnad avgift	13 030	18 648	5 618
Summa Nettokost tkr	30 577	44 200	13 623

KÖP AV VERKSAMHET**Kommunstyrelsens enheter**

Konsumentrådgivning köps av Göteborgs kom. (180 tkr 2015).

Verksamhet Fritid och kultur

Avtal finns med HF Centrum, ekonomisk förening, för drift av bibliotekets utlåningsstation på Källö-Knippla.

Verksamhet Samhällsbyggnad

Skattefinansierad verksamhet har köpt in vinterväg- underhåll, underhåll av gatubelysning, färdtjänst, kollektivtrafik och golvård för totalt 8,4 mnkr.

Av avgiftsfinansierade verksamheters inköp på 5,4 mnkr utgör kretsloppsenhetens andel 4,2 mnkr.

Barn- och utbildningsnämnden

Ordförande: Robertho Settergren (KD)

Förvaltningschef: Kerstin B. Schiller

Antal årsarbetare: 341

UPPGIFT

Verksamheten ska bidra till att:

- Barn och elever inhämtar och utvecklar kunskaper och värden
- Främja alla barns och elevers utveckling och lärande samt en livslång lust att lära
- Förmedla och förankra respekt för de mänskliga rättigheterna och de grundläggande demokratiska värderingar som det svenska samhället vilar på
- Hänsyn tas till barns och elevers olika behov
- Barn och elever utvecklas så långt som möjligt genom att de ges stöd och stimulans
- Uppväga skillnader i barnens och elevernas förutsättningar att tillgodogöra sig utbildningen
- Tillsammans med hemmen främja barns och elevers allsidiga personliga utveckling till aktiva, kreativa, kompetenta och ansvarskännande individer och medborgare

För att invånarna ska få sitt behov av omsorg och utbildning tillgodosett ska Barn- och utbildningsnämnden bedriva verksamhet inom följande områden:

Verksamhetens uppgifter och mått

• Annan pedagogisk verksamhet

Mått	2015	2014	2013
Antal barn i pedagogisk omsorg, egen regi	9 st	12 st	15 st
Antal vårdnadsbidrag	16 st	14 st	16 st
Andel barn pedagogisk omsorg, fristående regi	0%	0%	0%

• Fritidshem

Mått	2015	2014	2013
Antal barn i fritidshem 6–12 år, egen regi	595 st	595 st	583 st
Andel barn i fritidshem, fristående regi	10%	6%	5%
Personaltäthet fritidshem egen regi, antal barn per årsarbetare	18,5	20,1	20,8
Personaltäthet fritidshem liknande kommuner	*	22,1	21,3

* Mått ännu ej publicerat.

• Förskola

Mått	2015	2014	2013
Antal barn i förskola 1–5 år, egen regi	350 st	355 st	364 st
Andel barn i förskola, fristående regi	37%	38%	38%
Hur många barn per personal är det i kommunens förskolor, planerad (föregående år)?	5,4 st	5,4 st	5,3 st
Hur många barn per personal är det i kommunens förskolor, närvarande?	4,3 st	4,1 st	4,7 st
Personaltäthet förskola egen regi, antal barn per årsarbetare	5,52 st	5,32 st	5,67 st
Personaltäthet förskola liknande kommuner	*	5,4 st	5,5 st
Hur stor andel av de som erbjudits plats inom förskoleverksamheten har fått plats på önskat placeringsdatum?	13%	78%	100%
Hur lång är väntetiden i dagar för dem som inte fått plats för sitt barn inom förskoleverksamheten på önskat placeringsdatum?	12 st	7 st	0 st
Vad är kostnaden för ett inskrivet barn i förskolan (föregående år)?	135 tkr	130 tkr	123 tkr

• Grundskola

Mått	2015	2014	2013
Antal elever i årsklass 1–9, egen regi, st	1 288	1 246	1 253
Genomsnittligt meritvärde år 9, Brattebergsskolan	239,2	232,4	236
Genomsnittligt meritvärde år 9, Riket	224,7	214,8	213
Andel elever i grundskola, fristående regi	8%	13%	-
Andel elever i åk 3 som klarat samtliga delprov i de nationella proven (sv, ma)	73%	81%	70%
Andel elever i åk 6 som deltagit i alla delprov i de nationella proven och som fått lägst betyg E (sv, eng, ma)	92%	95%	94%
Elevers syn på skolan och undervisningen i årskurs 8	80%	0%	78%
Andel behöriga elever till något nationellt program på gymnasiet	94%	95%	97%
Kostnad per betygspoäng i årskurs 9	316 kr	299 kr	294 kr
Personaltäthet grundskola egen regi, antal elever per lärare	12,7 st	12,4 st	12,4 st
Personaltäthet grundskola egen regi, antal elever per pedagogisk personal	11,2 st	11,6 st	11,5 st
Personaltäthet grundskola liknande kommuner, antal elever per lärare	*	12,1 st	13,1 st

• Förskoleklass

Mått	2015	2014	2013
Antal elever i förskoleklass, egen regi	129 st	151 st	142 st
Andel elever i förskoleklass, fristående skola	11%	10%	9%
Personaltäthet förskoleklass egen regi, antal elever per årsarbetare	17,8 st	20,97 st	19,83 st
Personaltäthet förskoleklass liknande kommuner	*	17,9 st	17,8 st

• Grundsärskola

Mått	2015	2014	2013
Antal elever i särskola, egen regi	13 st	19 st	11 st
Andel elever i annan kommuns särskola	15%	-	-

• Gymnasieskola

Mått	2015	2014	2013
Antal elever i gymnasiet, folkbokförda i Öckerö kommun	470 st	460 st	470 st
Summa antal elever i Öckerö gymnasieskola	293 st	285 st	280 st
Antal elever i samhällsvetenskapsprogrammet	132 st	132 st	131 st
Antal elever i sjöfartsprogrammet	60 st	58 st	57 st
Antal elever i naturvetenskapsprogrammet	95 st	95 st	92 st
Antal elever i Studiecetrum, egen regi	6 st	6 st	3 st
Andelen elever som fullföljer gymnasieutbildningen i kommunen inom 4 år, inkl. IM-program	85%	81%	78%
Kostnad per elev i förhållande till andel som inte fullföljer ett gymnasieprogram	19 tkr	24 tkr	26 tkr
Personaltäthet gymnasieskolan, egen regi, antal elever per lärare	12 st	11,4 st	10,8 st
Personaltäthet gymnasieskolan, liknande kommuner	*	11,7 st	12,7 st

• Gymnasiesärskola

Mått	2015	2014	2013
Antal elever i gymnasiesär	14 st	14 st	13 st
Andel elever i gymnasiesärskola annan kommun	100%	100%	100%

* Mått ännu ej publicerat.

• Kommunal vuxenutbildning

Mått	2015	2014	2013
Antal elever i Öckerö vuxenutbildning egen regi, ej heltidsstuderande	24 st	13 st	13 st
Antal elever i vuxenutbildning annan kommun, ej heltidsstuderande	87 st	90 st	51 st
Antal elever i GR yrkesvux annan kommun, ej heltidsstuderande	4 st	8 st	5 st

• Särskild utbildning för vuxna, Särvox

Mått	2015	2014	2013
Antal elever i särvox, ej heltidsstuderande	16 st	15 st	14 st

• Utbildning i svenska för invandrare

Mått	2015	2014	2013
Antal elever i SFI-utbildning, ej heltidsstuderande	13 st	13 st	9 st

• Kulturskolan

KVALITETSREDOVISNING

I enlighet med Skollagen (2010:800) ska varje huvudman inom skolväsendet systematiskt och kontinuerligt planera, följa upp och utveckla utbildningen. Sådan planering, uppföljning och utvärdering av utbildningen ska genomföras även på förskole- och skolenhetsnivå. Denna redovisning bygger på förskolornas, skolornas och fritidshemmens upprättade kvalitetsredovisningar. Arbetslagen synar sina verksamheter, dess förutsättningar och inre arbete samt resultat och måluppfyllelse. Rektor och förskolechef gör en bedömning och analys av måluppfyllelse i samtliga verksamheter inom rektorsområdet. Därefter görs en utvecklingsplan med utgångspunkt i analysen av måluppfyllelse och resultat.

Varje förskolechef och rektor har genomfört kvalitetsarbete kontinuerligt under året. Detta arbete har resulterat i en kvalitetsrapport som förvaltningen tagit del av och som ligger till grund för förvaltningens kvalitetsgranskning och utvecklingsområden. I förskolan organiseras inbjudande och lockande mötesplatser som stimulerar till lek och samspel. Vi ser att barnen kan uttrycka sina tankar om olikheter och att de har en stor acceptans för att man kan vara olika. Exempel på områden som rektorerna lyft fram i sina rapporter från grundskolan är t.ex. att eleverna blir mer medvetna om vilka framsteg de gör i sitt eget lärande och visar ett större intresse för sin egen utveckling och därmed också visar på en vilja att ta större eget ansvar. Det tematiska arbetssättet där flera ämnen integreras i arbetet

Barn- och utbildningsnämnden

som många skolor tillämpar bidrar till ökad lust och motivation. Eleverna är delaktiga i planeringen vilket också visar sig genom ett ökat intresse i arbetet och med egna idéer om hur arbetet ska utföras. På Öckerö gymnasieskola är måluppfyllelsen mycket god på natur- och samhällsprogrammen där tyngdpunkten ligger på betyg A–C och på Sjöfartsprogrammet däremot ligger tyngdpunkten på betygen B–E. Man beskriver att eleverna har fått större medvetenhet om olika yrkens villkor och möjligheter. Då resultatet gällande trivsel och trygghet sjunkit något arbetar man med att förbättra klimatet på skolan genom t.ex. värderingsövningar.

Kommunen blev under 2014 granskad av Skolinspektionen i en tillsyn över samtliga verksamheter. I många verksamheter och på de flesta skolorna framkom inget annat än att kommunen uppfyllt författningarnas krav inom de områden som granskats. Skolinspektionen avslutade därmed sin tillsyn. Skolinspektionen hade synpunkter inom vissa verksamhetsområden och framförde kritik främst inom fritidsverksamheten, Vuxenutbildning och Särskild undervisning för vuxna samt Grundsärskolan. Inom dessa verksamheter förelades kommunen att vidta åtgärder. De åtgärderna redovisades för Skolinspektionen i början av 2015. Skolinspektionen gjorde också uppföljningsbesök inom verksamheterna fritidshem och vuxenutbildning. Beslut om huruvida Öckerö kommun uppfyller författningarnas krav efter vidtagna åtgärder kommer att fattas i början av 2016.

I förskolorna arbetar chefer och personal för att utveckla verksamheten med utgångspunkt i läroplanens mål. Genom arbetet med en digital lärplattform synliggörs barnens lärande och föräldrarna ges möjlighet att vara delaktiga i verksamheten.

Öckerö kommuns skolor står sig väl i förhållande till riket när det gäller betygsresultat, både vad gäller grundskola och gymnasieskola. Det genomsnittliga meritvärdet för åk 9 på Brattebergsskolan har ökat från 232 till 239. Meritvärdet för riket totalt är 225.

Andelen elever behöriga till ett nationellt program på Brattebergsskolan är 95 % som är samma andel som 2014.

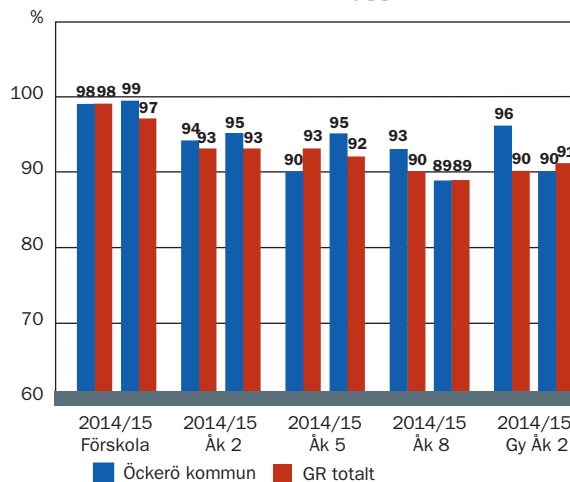
Öckerö kommuns skolor har under året jämförts med andra kommuners skolor bl.a. av SKL (Sveriges kommuner och landsting).

I SKL:s öppna jämförelser, där grundskolor i Sverige jämförs, tittar man på 9 kunskapsindikatorer som viktas och ger ett sammanvägt värde. De fyra områden som viktas är:

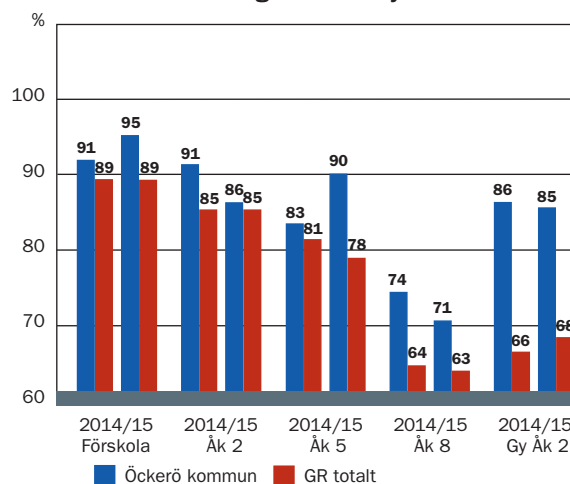
1. Andelen elever som nått målen i alla ämnen i åk 9.
2. Genomsnittligt meritvärde i åk 9.
3. Andelen behöriga till gymnasieskolans yrkesprogram.
4. Andelen elever som nått minst E i ämnesproven i åk 9.

I denna jämförelse placerade sig Öckerö kommuns grundskolor på 10:e plats av Sveriges 290 kommuner.

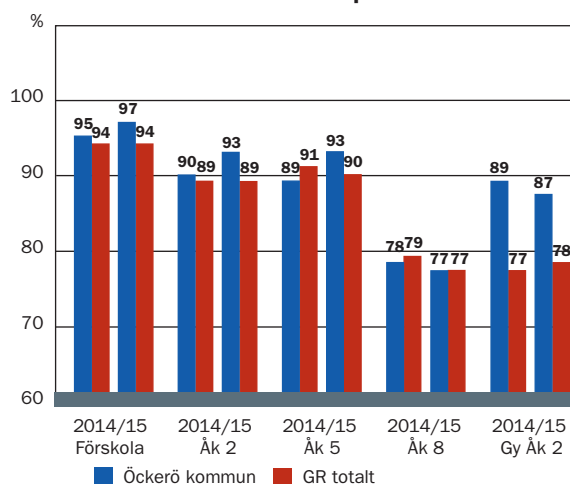
Kvalitetsredovisning: Trivsel och trygghet

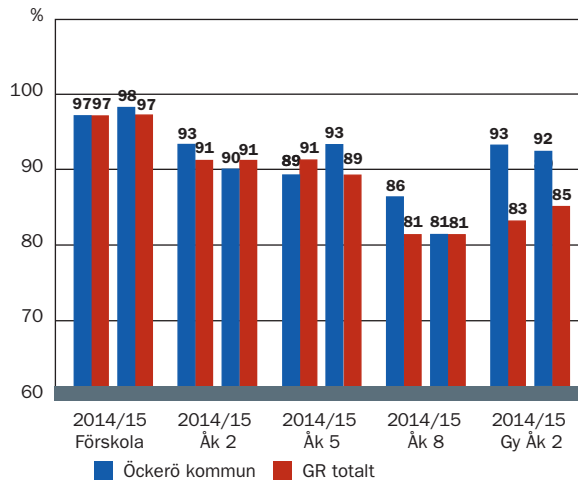
Kvalitetsredovisning: Delaktighet och inflytande

Kvalitetsredovisning: Kunskap

Kvalitetsredovisning: Bemötande

Med de kostnadsindikatorer SKL använder och de resultat som Öckerös kommunala skolor uppvisar rankas Öckerö som den 13:e effektivaste kommunen i Sverige.

Öckerö kommun har under året varit framgångsrik när det gäller teknikämnet och framför allt i programmering av robotar. För andra gången vann lag från Öckerö 2 klasser i SM i robotbygge och kvalificerades sig till VM i Kina i dessa klasser.

Trivsel och trygghet

Resultatet visar på att Öckerö står sig väl i en jämförelse med övriga kommuner i GR. Samtliga resultat inom Trivsel och trygghet har förbättrats utom i åk 8 och gymnasiet där resultatet har försämrats.

Delaktighet och inflytande

Resultatet står sig väl i förhållande till GR-kommunerna totalt. I förskolan har resultatet blivit något bättre. För åk 2 och 8 däremot lite försämrat. Gymnasiet har i stort sett haft oförändrat resultat jämfört med föregående år.

Resultatet för åk 5, åk 8 och gymnasiet är betydligt högre i Öckerö kommun än i GR.

Kunskap

Resultatet för Öckerö är högre jämfört med GR-kommunerna. I förskolan, åk 2 och åk 5, har resultatet förbättrats och i åk 8 och gymnasiet är resultatet i stort sett detsamma som 2014. Gymnasiets resultat är långt bättre än kommunerna i GR.

Bemötande

Resultatet för Öckerö är i paritet med GR-kommunerna totalt. Något försämrat resultat i åk 2 och 8. I åk 5 har vi förbättrat resultaten i jämförelse med 2014. I stort sett oförändrat resultat för gymnasiet.

MÅL

Måluppfyllelse

Övergripande mål för mandatperioden

Barngrupperna i förskola och fritidshem har minskat och antalet lärare per barn ökat

Satsning:

- Genomföra samt se över möjligheten till nya lösningar för att minska antalet barn i förskolegrupperna/öka personaltätheten.

Under höstterminen 2015 var det 15,9 barn inskrivna per avdelning. Motsvarande mått för oktober 2014 var 16,9. Personaltäthetsmättet för 2015 var 5,52 enligt SCB-statistik per oktober. Motsvarande mått för oktober 2014 var 5,32. Antalet barn per avdelning varierar stort mellan de stora och små öarna i kommunen. Generellt sett är antalet barn per avdelning på de sammanhängande öarna högre.

Mått	2015	2014	2013
Personaltäthet förskola egen regi (antal barn per årsarbetare)	5,52	5,32	5,67

Nämndsmål

Inget barn eller elev blir trakasserat, kränkt eller mobbat

Satsningar:

- Prioritera värdegrundsarbetet
- Arbeta för att andelen elever som är nöjda med bemötandet från vuxna och kamrater ska öka från 90 till minst 95 procent i GR:s elevenkät 2015

Värdegrundsarbetet har prioriterats i samtliga verksamheter. I verksamheterna har man arbetat på olika sätt med att eleverna ska känna sig trygga i sin vardag. Nyanlända barns situation har tagits i beaktande i arbetet med målen i Planerna mot diskriminering och kränkande behandling. På många skolor har man haft etiska samtal i grupp, kompisstödare och trygghetsteam. Det har genomförts temadagar om funktionsnedsättningar. Verksamheterna har haft ett aktivt arbete med Plan för diskriminering och kränkande behandling där elever varit involverade i arbetet med kartläggning av utvecklingsområden och handlingsplaner. En kraftsamling mot rasism gjordes under året med flera aktörer inblandade.

Barn- och utbildningsnämnden

I förskolan har man intensifierat arbetet mot kränkningar och diskriminerande behandling. Man har t.ex. identifierat riskområden, där det ibland kan inträffa konflikter och missuppfattningar. Frågan har diskuterats på personalmöten och förskoleråd. En föreläsning om "kränkningar i förskolan" för alla förskolans pedagoger i Öckerö kommun har genomförts. Förskolorna har höga resultat i föräldraenkäter som visar på att barnen känner trygghet och glädje.

Andelen elever som är nöjda med bemötande från vuxna och kamrater mäts i den regiongemensamma GR-enkäten. Resultatet för Öckerö är i paritet med GR-kommunerna totalt. Något försämrat resultat i åk 2 och 8. I åk 5 har vi förbättrat resultaten i jämförelse med 2014. I stort sett oförändrat resultat för gymnasiet.

En skolvård har anställts i elevcaféet på Brattebergsskolan och eleverna har varit delaktiga i att ta fram en elevversion av plan mot diskriminering och kränkande behandling för att alla elever ska känna delaktighet i arbetet.

Central elevhälsa har utvecklat ett förebyggande och hälsofrämjande arbete genom insatser i skolmiljön genom hela skolgången, från förskoleklass till och med gymnasiet.

På gymnasiet finns en satsning för eleverna i konflikthantering som är förlagd under tre år.

Mått	2015	2014	2013
Elever med en positiv syn på skolan och undervisningen i årskurs 8	80%	-	78%

Öka måloppfyllelsen i grundskolan

Satsningar:

- Skapa engagerade, positiva och likvärdiga lärandemiljöer
- Arbeta med att öka graden av inflytande
- Öka känslan av arbetsro
- Delta i matematiklyftet

Elevernas formella inflytande har stärkts under perioden då de flesta skolorna utvecklat elevrådets arbete. Skolorna arbetar med att öka det informella (pedagogiska) inflytandet då detta stärker elevernas ansvar, skapar engagemang och motivation.

Det kollegiala lärandet har stärkts väsentligt under den statliga satsningen matematiklyftet som samtliga skolor deltagit i.

Det digitala lärandet har ökat hos elever och pedagoger.

Skolorna har arbetat aktivt med att utveckla olika lärmiljöer för att skapa arbetsro och bra förutsättningar för barn i behov av särskilt stöd.

Informationen till föräldrar och elever om mål, kunskapskrav och bedömning har skett kontinuerligt i och med att utvecklingssamtalen genomförts i Unikum och att de bedömningsmatriser som finns där har använts.

I förskolan har man arbetat med pedagogisk dokumentation för att synliggöra barnens läroprocesser och hur verksamheten kan stödja och utmana barnen vidare. Pedagogisk dokumentation har varit fokus på vårens reflektions-

samtal och utvecklingskonferenser.

Utsatta barns och ungdomars uppväxtvillkor ska förbättras

Satsningar:

- Prioritera det förvaltningsövergripande arbetet kring tidiga förebyggande insatser
- Tillsammans med Socialförvaltningen tillämpa de metoder som arbetats fram inom projekt SamTidigt och fortsätta detta arbete i ordinarie verksamhet

Metoder och en plan för tidiga förebyggande och hälsofrämjande insatser har utarbetats.

Tillsammans med Socialförvaltningen har vi tillämpat de metoder som arbetats fram inom projekt SamTidigt och detta arbete ingår idag i ordinarie verksamhet.

Personal i både förskola och skola har, tillsammans med personal inom Socialförvaltningen, deltagit i Helene Tranqvists kompetensutveckling på temat bemötande av barn med neuropsykiatriska funktionsnedsättningar. Detta har gett en samsyn som har underlättat i samtalen kring olika elevers behov. Elevhälsan har också deltagit och detta har underlättat planering av stödsatser.

Barn- och utbildningsförvaltningen har deltagit i Barn- och ungdomsgruppen och SSPF (Samarbete mellan Skola, Socialförvaltning, Polis och Fritidsförvaltning). En vinst har varit att det har skapats positiva synergieffekter i gruppen avseende skolans förebyggande och främjande arbete kring elevers hälsa och mående.

Barn- och utbildningsförvaltningen har utarbetat rutiner för mottagande av nyanlända. Dessa har varit ett gott stöd i arbetet med att erbjuda ett bra mottagande.

Digital teknik bidrar till ett omdefinierat lärande

Satsningar:

- Erbjud kompetensutveckling för pedagoger och rektorer för att öka den digitala kompetensen
- Öka tillgången till digitala verktyg och infrastruktur
- Pedagoger i förskola och grundskola kommunicerar med elever och föräldrar genom Unikums blogg och planeringsverktyg och pedagoger på gymnasiet i plattformen It's learning

På skolor och förskolor har IKT-ansvariga inspirerat och stöttat arbetet med digitala verktyg. Pedagogerna har fått kompetensutveckling för att utveckla det digitala arbetet och för det omdefinierade lärandet. Pedagoger har kommunicerat med elever och föräldrar i "Unikums" blogg och samtalsmall i förskolor och grundskolor och i "It's learning" på gymnasiet. Elevhälsan har bidragit med digitala verktyg till elever i behov av särskilt stöd.

Utvecklingen av appar, digitala program och större tillgänglighet av digitala verktyg har ökat variationen i arbetsätt och inlärningsmöjligheter.

Pedagogerna har erbjudits kompetensutveckling för att öka den digitala kompetensen t.ex. vid O-meet.

Det kollegiala lärandet har utvecklats genom att pedagogerna delat med sig av sin kunskap genom ”teach-meet” i olika forum.

IT-verktyget har använts som ett redskap i undervisningen dagligen.

Inom ramen för elevinflytande och elevledda samtal, skriver eleverna själva i Unikum, kring sitt eget lärande. I grundskolan har programmering av robotar fått en rejäl skjuts framåt. Elever har deltagit i SM och två lag har gått vidare och tävlade i somras i VM i Kina.

Enklare programmering av robotar sker på ungefär hälften av de kommunala förskolorna.

På förskolan dokumenterar alla pedagoger i Unikum. Flera pedagoger reflekterar tillsammans med barnen om deras lärande utifrån lärloggen. Med hjälp av iPaden skapar pedagogerna nya tredimensionella miljöer vilket gett nya lärsituationer. Många pedagoger använder sin iPad för att visa dokumentation, filmer mm i reflektionsgrupperna tillsammans med kollegor. Tillgången till digitala verktyg är god.

Mått	2015	2014	2013
Andel elever med egen Ipad	80%	60%	-
Andel pedagoger med egen Ipad	100%	-	-

Öka samverkan mellan förskolan och hemmet kring barns utveckling och lärande

Satsning:

- Arbeta för ett utökat och utvecklat användande av Lärloggen i Unikum

Pedagogerna har kompetensutvecklats i Unikum och It's learning. Ett stort steg framåt har tagits i användandet av Unikum för information till föräldrar. Lärloggen har använts för information kring utveckling och lärande för enskilt barn. Information till föräldrar har mer och mer skett i bloggen i Unikum. Pedagogerna har använt Unikums lärlogg för att dokumentera barnens lärande.

Planerade insatser för lokalutveckling genomförs

Satsningar:

- Bidra till processen i satsningen Framtida skollokaler
- Arbeta tillsammans i Programgrupper bestående av elever, personal och föräldrar

Pedagogisk personal, skolledningen, elever och föräldrar har varit representerade i de programgrupper som hållits

med anledning av nybyggnation på Brattebergs- och Hedenområdet.

En behovsbeskrivning för Bergagårdsskolan har genomförts och beslut om en förstudie har tagits. Även här har en programgrupp deltagit i arbetet.

Även på Västergårdsskolan har en behovsbeskrivning påbörjats som pågår året ut.

Samarbetsformer mellan förskoleklass, grundskola och fritidshem ska utvecklas för att berika varje elevs mångsidiga utveckling

Satsningar:

- Samverka kring utvecklingssamtal och åtgärdsprogram
- Arbeta tillsammans i temarbeten
- Ge fler elever hjälp med skolarbetet

Samarbetet mellan personal i skola och fritidshem har utökats.

Verksamheterna har genomfört olika gemensamma aktiviteter som temarbeten och uteaktiviteter t.ex.

Fritidspedagoger och personal i skolan har deltagit vid utvecklingssamtal.

I de åtgärdsprogram, som har upprättats för elev i behov av särskilt stöd har även stödet i fritidshemmet tagits i beaktande. Konsultationssamtal med lokal elevhälsa har även nyttjats av personal i fritidshemmet.

Säkerställa kvaliteten på fritidshemsverksamheten

Satsning:

- Arbeta med att åtgärda de brister som Skolinspektionen påpekat:

Fritidshemmen har tydliggjort och publicerat verksamhetens uppdrag och mål på Unikum. Fritidshemmen har arbetat för att ge alla elever den ledning och stimulans de behöver i sitt lärande. Fritidshemmen har erbjudit eleverna en meningsfull fritid och rekreation och utvecklat verksamheten efter aktiviteter och utvärderingar som gjorts. Fritidshemmen samverkar med elevernas övriga lärare för att berika varje elevs mångsidiga utveckling och lärande.

Signaler om kränkande behandling anmäls till huvudmannen och planen mot diskriminering och kränkande behandling har reviderats.

Särskilt stöd ges till elever i fritidshemmen i form av anpassningar.

Fritidspersonalen samverkar med och informerar föräldrar om elevens situation på fritidshemmen.

Studiehörnor har upprättats i fritidshemmen för att ge eleverna möjlighet till läxläsning under fritidstiden.

En kompetensinsats för all personal i fritidshemmen har genomförts.

Barn- och utbildningsnämnden

Flera skolor har organiserat fritidsbarnen i olika åldersgrupper. "Stora fritids" har ändrat sin verksamhet med eget tillverkat mellanmål, större flexibilitet vid hemgång, mycket uteverksamhet och utbildning i källkritik och digitala medier. De materiella resurserna har utökats något.

I ett framgångsrikt samarbetsprojekt som letts av Höno IS i samverkan med flera föreningar har barnen i fritidshemmen på Höno och Fotö erbjudits att prova på olika idrottsgrenar under fritidshemstiden.

Mått	2015	2014	2013
Antal barn i fritidshem 6-12 år, egen regi	595 st	595 st	583 st

Kommunens miljömål uppfylls

Satsningar:

- Antalet förskolor och skolor som källsorterar ska öka
- Samtliga elever formulerar ett personligt mål som bidrar till en god livsstil och en hållbar framtid
- Formulera ett mål för förskolans verksamhet som bidrar till en god livsstil

De flesta förskolor och skolor har källsorterat. Viljan att sortera finns på samtliga förskolor och skolor men ett hinder för att alla ska kunna källsortera fullt ut är att det saknas miljörum eller att miljöstationer inte finns inom rimligt avstånd från några förskolor och skolor.

Pedagogerna har gjort medvetna val vid inköp av material och rensar miljöfarligt material i förskolor och skolor.

EKONOMISK KOMMENTAR

Resultatet för 2015 är positivt med 3 310 tkr, vilket motsvarar 1 % av budget.

Summa intäkter överstiger budget med 4 160 tkr, varav 3 717 tkr avser övriga intäkter. Det är framförallt särskilda statsbidrag för förstelärare och mindre barngrupper som inte är budgeterade. Taxor för fritidshemmen har blivit högre än budgeterat.

Personalkostnaderna överstiger budget med 2 102 tkr och beror på tillsättande av förstelärartjänster och tillsättande av tjänst inom särsvux under året som inte var budgeterade vid årets ingång.

Övriga kostnader är lägre än budget. Det är framförallt lägre kostnader för skolskjuts taxi inom grund-, gymnasie-, gymnasiesärskolan. De ökade kostnaderna i jämförelse med föregående år beror framförallt på ökade kostnader i samband med de framtida skolprojekten på Brattebergs- och Hedenområdena.

De verksamheter som visar på ett överskott mot budget är framförallt obligatorisk särskola, gymnasiekola samt gymnasiesärskola.

För gymnasieskola är det lägre personalkostnader, en positiv avräkning för hyra 2014 och lägre skolskjutskostnader med taxi som bidrar till överskottet.

Gymnasiesärskolans kostnader för köp av platser och skolskjutskostnader med taxi är lägre än budgeterat på grund av färre elever och färre resor. Verksamheterna gymnasial vuxenutbildningen och särsvux visar på ett underskott mot budget.

Under höstterminen utökades särsvux med 1,0 årsarbe-

Resultaträkning

tkr	Bokslut 2015	Budget 2015	Avvikelse 2015	Bokslut 2015
Intäkter				
Taxor och avgifter	-8 287	-7 845	442	-7 943
Övriga intäkter	-55 990	-52 272	3 717	-54 443
Summa intäkter	-64 277	-60 117	4 160	-62 386
Kostnader				
Personalkostnader	157 968	155 866	-2 102	153 236
Entrep & köp av vht	93 779	93 873	94	92 964
Övriga kostnader	99 559	100 653	1 094	91 524
Kapitalkostnader	858	922	64	859
Summa kostnader	352 164	351 314	-850	338 583
Resultat	287 887	291 197	3 310	276 196

Resultat per verksamhet

tkr	Bokslut 2015	Budget 2015	Bokslut 2014	Bokslut 2013
Nämndsverksamhet	772	1 072	959	927
Stöd till studieorgan	270	270	270	270
Bibliotek	219	277	229	215
Kulturskola	2 188	2 261	2 137	1 848
Öppen förskola	219	254	229	229
Pedagogisk omsorg	2 084	1 850	2 138	2 389
Förskola	59 310	59 699	56 182	55 030
Fritidshem	11 247	11 393	10 791	10 216
Förskoleklass	4 241	4 560	3 912	3 552
Grundskola	133 109	133 336	124 256	119 251
Obligatorisk särskola	6 112	6 548	6 466	5 911
Gymnasieskola	57 419	58 687	56 809	59 413
Gymnasiesärskola	5 966	7 250	6 166	6 450
Grundl vuxenutbildning	196	100	136	19
Gymn vuxen o påb.utbildn	2 824	2 094	2 677	1 819
Särsvux	772	375	358	323
Svenska för invandrare	139	200	188	133
Gemensamt BoU	801	971	2 268	1 085
Arbetsmarknadsåtgärder	0	0	25	93
Summa nettokostnad	287 887	291 197	276 196	269 174

tare för att möta den kritik som hade framförts vid skolinspektionens besök.

Kostnaderna för köp av platser i vuxenutbildningen har överstigit budget på grund av högt söktryck.

INVESTERINGAR

Investeringar under 2015 uppgår till 810 tkr, varav 432 tkr avser inventarier och IT till nya Brattebergsskolan. Resterade investeringar är inventarier till de äldre skolorna.

Investeringar

tkr	Bokslut 2015	Budget 2015	Avvikelse 2015
Barn- och utbildningsnämnden	810	7 901	7 090
Summa nettokostnad	810	7 901	7 090

KÖP AV VERKSAMHET

Barn- och utbildningsnämnden har en stor andel barn i fristående förskoleverksamhet. Huvudmän är Öckerö församling, Betelförsamlingens skolstiftelse och föräldra kooperativen Sjöstjärnan, Björkdungen och Nästet. Den fristående förskoleverksamheten uppgår till ca 37 procent av kommunens totala verksamhet. I Öckerö kommun finns en fristående skola, Betelskolan. Här bedrivs fritidshemsverksamhet och grundskoleverksamhet från förskoleklass

till årskurs 9. Öckerö kommun köper ca 89 procent av gymnasieplatserna från andra kommuner och fristående gymnasieskolor. Kommunens inköp av verksamhet var 94 mkr.

BARNBOKSLUT

Viktiga beslut och satsningar som påverkat barn och ungdomar

Viktiga beslut i nämnden under 2015 som har påverkat barn och ungdomar:

Alla beslut i BUN påverkar barn och unga i olika grad. Några beslut att redovisa är:

- Samarbetsprojekt med Öckerö IF/ SH 84 och idrottsföreningar på Hönö
- Programarbete i projektet framtida skollokaler för skolområde Bratteberg, Heden, Björkö och Bergagård
- Ytterligare anställning av förstelärare

Vilka möjligheter har barn och unga att få inflytande över beslut som rör dem?

- Formellt via klassråd, elevråd och medverkan i programgrupper för planering av framtida skollokaler
- Informellt via samtal och diskussioner
- Vid individuella utvecklingssamtal och planering av individuella utvecklingsplaner

Socialnämnden

Ordförande: Kent Lagrell (M)

Förvaltningschef: Malin Tisell

Antal årsarbetare: 339

UPPGIFT

Verksamheten ska bidra till att:

- Skapa ekonomisk och social trygghet för invånarna
- Skapa jämlikhet i levnadsvillkor och möjlighet att delta i samhällslivet
- Frigöra och utveckla enskildas och grupperns egna resurser

För att skapa förutsättningar för invånarna i Öckerö kommun att leva värdiga liv oavsett uppkommen livssituation skall Socialnämnden:

Verksamhetens uppgifter och mått

- **Göra sig väl förtrogen med levnadsförhållandena i kommunen**
- **Främja förutsättningarna för goda livsmiljöer**
- **Medverka i samhällsplaneringen**
- **Ansvara för myndighetsutövning enligt Socialtjänstlagen (SoL) och Lagen om stöd och service till vissa funktionshindrade (LSS)**
- **Ansvara för psykosocialt behandlingsarbete**
- **Ansvara för flyktingsamordning och myndighetsutövning vid mottagandet av ensamkommande flyktingbarn**
- **Ansvara för råd och stöd**
- **Ansvara för boendestöd**
- **Ansvara för daglig verksamhet**
- **Ansvara för insatser enligt Lagen om särskilt stöd och service till personer med funktionsnedsättning**
- **Ansvara för stöd till de personer som vårdar eller stödjer närstående**
- **Ansvara för myndighetsutövning enligt alkohollagen och tobakslagen**
- **Ansvara för kommunal hälso- och sjukvård**
- **Ansvara för räddningstjänst, tillsyn och förebyggande verksamhet**
- **Ansvara för insatser som möjliggör kvarboende**
- **Ansvara för hemtjänst**
- **Ansvara för särskilt boende**
- **Bedriva ett systematiskt kvalitetsarbete i enlighet med Socialstyrelsens föreskrifter**

Uppgiftsmått Räddningstjänst

Mått	2015	2014	2013
Antal TiB-ärenden (Tjänsteman i beredskap)	137	114	-

Uppgiftsmått Ekonomiskt bistånd

Mått	2015	2014	2013
Utbetalning ekonomiskt bistånd kr/invånare	784	833	833
Hur stor andel av befolkningen får ekonomiskt bistånd (föregående år)?	2,3%	2,4%	2,4%
Hur lång är handläggningstiden i snitt (dagar) för att få ekonomiskt bistånd vid nybesök?	13	12	21

Under 2015 har förvaltningen uppnått ett trendbrott i kostnadsutvecklingen för det ekonomiskt biståndet, till följd av utförd förbättringsarbete under året. 2015 års kostnad är cirka 750 tkr lägre än 2014. Utbetalning per invånare om 784 kr är 4,2% lägre än nationellt snitt om 818 kr (Källa: Kostnad per brukare).

Uppgiftsmått Vuxen Missbruk

Mått	2015	2014	2013
Kostnad missbrukarvård vuxna, kr/invånare	604	603	820
Antal vårddygn Institutionsvård Vuxna Missbrukare	765	739	2 238
Andel vuxna missbrukare (21+ år) som inte återaktualiserats på socialkontoret inom ett år efter avslutad insats/utredning	100%	45%	91%

Kostnaden per invånare om 604 kr ligger på samma nivå som 2014, och är 8,5% lägre än det nationella snittet om 660 kr/invånare (Källa: Kostnad per brukare). Vårddygnen är något fler än 2014. Andelen vuxna missbrukare som inte återaktualiserats har ökat markant sedan 2014 och indikerar på att förvaltningens insatser i större utsträckning ger önskad effekt.

Uppgiftsmått Barn & Unga

Mått	2015	2014	2013
Kostnad barn- och ungdomsvård, kr/invånare	4 212	4 105	3 513
Antal dygn institutionsvård Barn & unga	922	808	803
Antal dygn Familjehem Barn & Unga	3 184	4 140	4 185
Andel barn 0-12 år som inte återaktualiserats på socialkontoret inom ett år efter avslutad insats/utredning	67%	64%	100%
Andel ungdomar 13-20 år som inte återaktualiserats på socialkontoret inom ett år efter avslutad insats/utredning	81%	70%	57%
Andel familjehemsplacerade barn med godkända betyg	78%	-	-

Kostnaden per invånare har ökat med 107 kr (2,6%) jämfört med 2014, men är ändå 30,8% lägre än det nationella snittet om 6 084 kr/invånare (Källa: Kostnad per brukare). Under 2015 har förvaltningen haft fler dygn institutionsvård och färre dygn i familjehem än 2014. Andelen barn och ungdomar som inte har återaktualiserats ligger på ungefär samma nivå som 2014. Andel familjehemsplacerade barn med godkända betyg uppgår till 78% jämfört med målvärdet 100%. Det finns inget nationellt värde att jämföra med.

Uppgiftsmått Boende med särskild service (LSS)

Mått	2015	2014	2013
Kostnad per dygn LSS Gruppboende, kr	3 138	2 721	2 644
Kostnad per dygn LSS Serviceboende, kr	2 752	2 781	2 207
Vilken nivå finns på kvalitetsaspekter inom boende med särskild service (grupp- och serviceboende)?	74%	78%	71%

Dygnskostnaden i Gruppboende har ökat med 15,3% sedan 2014 till 3 138 kr. Ökningen är väntad då förvaltningen kunnat erbjuda plats i den egna kommunen för vårdtunga personer, för vilka förvaltningen tidigare köpte platser utanför kommunen. Kostnaden för Köpta platser har minskat. Öckerö ligger nu 12,8% över det nationella snittet om 2 782 kr/dygn. 2014 var Öckerös värde 2,2% under det nationella snittet (Källa: Kostnad per brukare).

Uppgiftsmått Köpt boende LSS/SOL

Mått	2015	2014	2013
Kostnad köpt boende LSS, kr/invånare	-	-	-
Antal dygn köpt boende LSS	1 256	1 150	767
Antal dygn köpt boende SOL	730	427	511

Antalet dygn i Köpta boenden LSS och SOL har ökat jämfört med 2014, 9,2% för LSS och 71% för SOL. Antalet personer har i princip varit detsamma mellan åren men förvaltningen har haft fler dagar per person under 2015. Kostnaden har ökat med 1 870 tkr jämfört med 2014.

Det finns inga tillgängliga mått avseende "Kostnad köpt boende LSS, kr/invånare", därför redovisas inget resultat.

Uppgiftsmått Korttidsboende LSS/SOL

Mått	2015	2014	2013
Antal personer/månad korttidsboende LSS/SOL	24	25	27

Uppgiftsmått Daglig verksamhet

Mått	2015	2014	2013
Snittkostnad per dag Daglig verksamhet, kr	1 177	908	826
Vilken nivå finns på kvalitetsaspekter inom Daglig verksamhet?	-	99%	95%
Antal personer/månad Daglig verksamhet	31	33	32

Kostnaden per dag har ökat med 29,6% sedan 2014 och uppgår nu till 1 177 kr/dag. Jämfört med det nationella snittet om 530 kr/dag är skillnaden 122% (Källa: Kostnad per brukare). Förvaltningen kommer under 2016 att göra en översyn avseende Daglig verksamhet.

Måttet "Vilken nivå finns på kvalitetsaspekter inom Daglig verksamhet?" fanns tidigare med i Kommunens Kvalitet i Korthet (KKiK), men fr.o.m. 2015 har måttet utgått. Därför kan inget resultat redovisas för 2015.

Uppgiftsmått Personlig Assistans

Mått	2015	2014	2013
Kostnad per timme för personlig assistans, kr	389	448	393
Antal timmar Personlig Assistans	23 398	17 994	21 885

2015 års kostnad per timme är 389 kr, vilket är en minskning med 13,2% jämfört med 2014. Den nationella snittkostnaden per dygn är 310 kr. Förvaltningens snittkostnad är 25,5% högre än det nationella snittet (Källa: Kostnad per brukare).

Antalet timmar har ökat med 30% jämfört med 2014, till följd av fler brukare och ökad vårdtyngd.

Uppgiftsmått Äldreomsorg Hemtjänst

Mått	2015	2014	2013
Snittkostnad per hemtjänsttimme, kr	371	391	317
Vad är kostnaden per vårdtagare inom hemtjänsten i kommunen? (föregående år), tkr	334	323	248
Antal hemtjänsttimmar	71 659	68 898	82 636
Andel brukare som är ganska/mycket nöjda med sin hemtjänst	97%	96%	95%
Vilken nivå finns på omsorgs- och serviceutbud i hemtjänsten?	61%	58%	61%
Hur många olika personer besöker en äldre person med hemtjänst under en 14-dagarsperiod?	10	11	-

Brukarnöjdheten inom hemtjänsten är fortsatt hög och har ökat från 96% till 97% av brukarna som är ganska/mycket nöjda med sin hemtjänst. Kostnaden per hemtjänsttimme har minskat med 5% jämfört med 2014 och kostnaden per hemtjänsttimme ligger nu 15,7% lägre än det nationella snittet om 440 kr (Källa: Kostnad per brukare).

Socialnämnden

Uppgiftsmått Äldreomsorg Särskilt Boende

Mått	2015	2014	2013
Vad kostar en plats i kommunens särskilda boende? (föregående år), tkr	747	724	640
Snittkostnad per dygn, kr	1 569	1 605	1 539
Hur lång är väntetiden i snitt (dagar) för att få plats på ett äldreboende från ansökan till erbjudande om plats?	16	21	88
Andel brukare som är ganska/mycket nöjda med sitt särskilda boende	88%	86%	94%
Vilken nivå finns på kvalitetsaspekter inom särskilt boende?	73%	71%	64%
Hur många olika personer besöker en äldre person med hemtjänst under en 14-dagarsperiod?	10	11	-

Socialnämndens särskilda boenden uppvisar en hög kvalitet. 88% av brukarna är ganska/mycket nöjda med sitt särskilda boende. Nöjdhetsgraden har ökat med 2 % jämfört med 2014. Den höga kvaliteten kombineras med en låg kostnad. Dygnskostnaden för 2015, 1 569 kr/dygn, innebär en minskning med 2,2 % jämfört med 2014. Dygnskostnaden ligger mycket bra i förhållande till det nationella snittet om 1 752 kr/dygn, en skillnad om 10,4 % (Källa: Kostnad per brukare).

Uppgiftsmått Kommunal hälso- och sjukvård

Mått	2015	2014	2013
Antal inskrivna i hemsjukvård	488	421	452

Antal inskrivna i hemsjukvården i ordinärt boende har ökat under verksamhetsåret. Även antalet insatser per patient har ökat anmärkningsvärt. Det behövs fler sjuksköterskor idag än för 2 år sedan då patienterna idag är sjukare och kräver mer hälso- och sjukvård.

Uppgiftsmått Kvalitetsarbete

Mått	2015	2014	2013
Antal lex Sarah-anmälningar inskickade till IVO	1	2	0
Antal lex Maria-anmälningar inskickade till IVO	0	0	0

Den lex Sarah-rapport som anmäldes till IVO under 2015 gällde ett sekretessbrott inom en av nämndens verksamheter.

Uppgiftsmått Bemötande inom äldreomsorg

Mått	2015	2014	2013
Nöjdhet med bemötande, Hemtjänst	100%	99%	100%
Nöjdhet med bemötande, Särskilt boende	95%	100%	93%
Nöjdhet med hänsyn till önskemål och åsikter, Hemtjänst	92%	96%	90%
Nöjdhet med hänsyn till önskemål och åsikter, Särskilt boende	70%	89%	87%

Det är svårt att förklara det försämrade resultatet gällande "Nöjdhet med hänsyn till önskemål och åsikter Särskilt boende", särskilt med tanke på att helhetsbedömningen av nöjdhet har ökat från 86 % till 88 %.

Uppgiftsmått Tillgänglighet inom äldreomsorg

Mått	2015	2014	2013
Nöjdhet Tillgänglighet Sjuksköterska, Hemtjänst	59%	71%	61%
Nöjdhet Tillgänglighet Personal, Hemtjänst	94%	97%	92%
Nöjdhet Tillgänglighet Sjuksköterska, Särskilt boende	74%	68%	83%
Nöjdhet Tillgänglighet Personal, Särskilt boende	92%	82%	91%

Nöjdhet avseende Tillgänglighet Sjuksköterska inom Hemtjänst har minskat från 71 % till 59 %. Detta förklaras av att antalet sjuksköterskeinsatser har ökat under 2015, vilket gjort att tillgängligheten har minskat. Efter sommaren ökades bemanningen för att möta detta.

Uppgiftsmått Kompetens inom äldreomsorg

Mått	2015	2014	2013
Andel anställda med adekvat utbildning	80%	79%	79%
Andel beslut som fått rättelse	33%	14%	14%

När det gäller "Andel beslut som fått rättelse" så har 24 beslut prövats i Förvaltningsrätten. I 2 av dessa blev beslutet helt ändrat av rätten. I 6 ärenden blev beslutet delvis ändrat.

KVALITETSREDOVISNING

Individ- och familjeomsorg/Funktionshinder

Året har framför allt präglats av ett kraftigt ökat inflöde av ensamkommande barn och ungdomar. Detta bidrog till att förvaltningen under hösten startade två HVB-boenden samt via entreprenad ett boende på Björkö. Det kraftiga inflödet har påverkat alla inom IFO/FH i olika grader. Den ökade arbetsbelastningen har påverkat kvalitetsnivån i utfört arbete samt bidragit till att mycket av det planerade utvecklingsarbetet inte har hunnits med och att delar av samverkan inte har kunnat utvecklas som planerat. Nämnden har med anledning av detta gjort en anmälan enligt lex Sarah till Inspektionen för Vård och omsorg.

Socialkontoret har under året brottats med svårigheter att rekrytera personal. Rekryteringsbehovet är vid årets slut 4–5 tjänster vilket inkluderar Behandlingsenheten. Funktionshinder har också haft en ökad svårighet vad gäller bemanning, det gäller framför allt bristen på vikarier. Under året har våra gruppboenden fått nya brukare med omfattande vårdbehov, så även Personlig assistans. Utöver detta så börjar några av våra brukare bli äldre och sjuka vilket ökar omvårdnadsbehovet. Vissa börjar också få svårigheter att orka med Daglig verksamhet. Detta har bidragit till ett ökat personalbehov samt en ökad kostnad.

Utifrån nya brukares behov bildades ett pedagogiskt team, bestående av personal från Daglig verksamhet med spetskompetens inom autism tillsammans med personal på Sälvägens gruppboende. Detta arbete har blivit väldigt lyckat och uppskattat.

Ledsagare och kontaktpersoner har fått nya rapporterings- och dokumentationsrutiner för att kvalitetssäkra arbetet såväl som för att säkra att rätt ersättning utgår.

Äldreomsorg

Äldreomsorgen i Öckerö kommun får mycket goda omdömen i Socialstyrelsens nationella äldreundersökning, som syftar till att spegla brukarnas upplevelse av kvalitet. Enkätundersökningen skickades till alla i landet med hemtjänst eller boende på ett särskilt boende. I hemtjänsten är 97 % av brukarna nöjda eller mycket nöjda med insatserna i sin helhet. Motsvarande siffra för särskilt boende är 88 %.

Personalens bemötande, förtroendet för personalen samt upplevelse av trygghet är de områden med bäst resultat både i hemtjänst och i särskilt boende. Glädjande är att 80 % av brukarna anser att maten smakar bra, vilket har varit förbättringsområde under verksamhetsåret. Ett förbättringsområde, både inom hemtjänst och särskilt boende, är synpunkts- och klagomålshantering. Många brukare vet inte var de ska vända sig för att föra fram synpunkter och klagomål och därför kommer extra fokus att riktas på detta 2016. Ett annat förbättringsområde är ute- och innemiljön vid våra särskilda boenden.

Ensoptions utvärdering Kostnad Per Brukar 2015 (KPB) avseende effektivitet (kvalitet och kostnader), visar att Öckerö kommuns äldreomsorg har en hög kvalitet till relativt låga kostnader, både vad gäller hemtjänst och särskilt boende. I jämförelse med andra kommuner hävdar sig kommunen mycket väl.

Socialnämnden

MÅL

Måluppfyllelse

Övergripande mål för mandatperioden

Personer som vårdar anhöriga i hemmet får ett ökat stöd av kommunen

Satsning:

- Ökad tjänst för Anhörigsamordnare från 30% till 50%

Kommunerna har enligt socialtjänstlagen en skyldighet att ge anhöriga som vårdar närstående stöd. Inriktningen av stödet i Öckerös äldreomsorg är att det ska förebygga ohälsa och att det ska finnas ett varierat utbud av stödinsatser. De stödformer som finns är de som ges direkt till anhöriga i form av stödsamtal, utbildning, anhörigträffar i grupp med mera och indirekta stödinsatser som ges till de närstående i form av hemtjänst, dagverksamhet och olika typer av avlösning/avlastning. Hemtjänstbidrag erbjuds till närstående som vårdar sina anhöriga utan hemtjänstinsatser från kommunen. 53 personer erhåller idag hemtjänstbidrag som varierar från 1 000 kr till 4 500 kr. Det finns även möjlighet till anhöriga att använda bassängen på Hedens By gratis. Även andra rekreativaktiviteter organiseras regelbundet under året. Anhörigsamordnarens tjänst utökades 2015 från 30% till 50% för att bättre bemöta anhörigas behov.

Nämndsmål

Skapa goda levnadsvillkor på hemmaplan för personer med stort vårdbehov

Satsning:

- Utveckla stödformer av god kvalitet inom kommunen

Gruppboendena för personer med funktionshinder har vissa gemensamma aktiviteter, vilket är positivt både för personal och brukare. Personlig assistans har genomfört vissa gemensamma aktiviteter för sina brukare vilket varit uppskattat. Medvetet arbete med kost och hälsa pågår kontinuerligt. Utbildning i BPSD har genomförts för att bättre kunna arbeta med dementa personer med funktionshinder. Utifrån nya brukares behov bildades ett pedagogiskt team, bestående av personal från daglig verksamhet med spetskompetens inom autism tillsammans med personal på Sälvägen. Detta arbete har blivit väldigt lyckat och uppskattat. En annan grupp av personer med stort vårdbehov är personer i livets slut. För att utveckla arbetet har det palliativa rådet haft regelbundna möten under verksamhetsåret. Rådet består av ett tvärprofessionellt team där även primärvården deltar. Det palliativa registret används med framgång som utvecklingsverktyg. Rådets arbete har uppmärksammats i hela Göteborgsregionen. Ett flertal personal har medverkat på konferenser och inspirerat andra inom vård och omsorg.

Förvaltningen hade under 2015 765 institutionsvårddygn vilket är ungefär samma låga nivå som 2014. Att jämföra med 2013 då antalet vårddygn för missbruk var 2 238 st, och 2012 då antalet vårddygn för barn var 1 886 st. Förvaltningen arbetar kontinuerligt på att finna mer ändamålsenliga insatser än institutionsplaceringar.

Mått	2015	2014	2013
Antal vårddygn Institutionsvård Vuxna Missbrukare	765	739	2 238
Antal dygn institutionsvård Barn & unga	922	808	803
Palliativ institutionsvård, antal placeringar	1	-	-

Utsatta barns och ungdomars uppväxtvillkor ska förbättras

Satsning:

- Tillsammans med Barn- och utbildningsförvaltningen tillämpa de metoder som arbetats fram inom projekt SamTidigt och fortsätta detta arbete i ordinarie verksamhet

Det har bildats en styrgrupp bestående av chefer från barn och utbildnings- och socialförvaltningen för att skapa en bas samt samla allt som pågår gällande barn och ungas uppväxtvillkor. Avsikten är att skapa tydligare uppdrag ut i organisationen och tydliggöra på vilket sätt som de metoder som arbetats fram inom projekt SamTidigt kan utgöra ett stöd i ordinarie verksamhet.

Mått	2015	2014	2013
Andel familjehemsplacerade barn med godkända betyg	78%	-	-
Andel barn 0-12 år som inte återaktualiserats på socialkontoret inom ett år efter avslutad insats/utredning	67%	64%	100%
Andel ungdomar 13-20 år som inte återaktualiserats på socialkontoret inom ett år efter avslutad insats/utredning	81%	70%	57%
Antal dygn institutionsvård Barn & unga	922 st	808 st	803 st

Förbättra förutsättningar för personer att vara självförsörjande

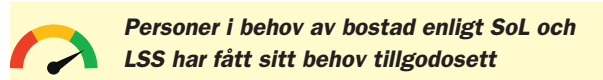
Satsningar:

- Tillsammans med Arbetsmarknadsenheten arbeta för minskat behov av ekonomiskt bistånd
- Översyn av personer med ekonomiskt bistånd för att utreda alternativ försörjning

Arbetet med översynen av det ekonomiskt biståndet börjar nu ge en önskad effekt. Rutiner och regelverk har reviderats samt implementeras hos de nya handläggarna. Arbetet tillsammans med Arbetsmarknadsenheten har intensifierats med regelbundna sittningar inkluderande uppföljningar av aktuella personer. Målet är att förutom att sänka kost-

naderna för ekonomiskt bistånd, att ge våra brukare förutsättningar att snabbare återgå i arbete. Under 2015 har förvaltningen uppnått ett trendbrott i kostnadsutvecklingen för det ekonomiska biståndet. Under årets 6 första månader har utbetalningarna i snitt legat 142 tkr över månadsbudgeten 750 tkr. Under andra halvåret har kostnaden per månad varit i snitt 43 tkr under budget. 2015 års kostnad är ca 750 tkr lägre än 2014.

Mått	2015	2014	2013
Kostnad för ekonomiskt bistånd, tkr	9 598	10 345	10 531
Andel personer med ekonomiskt bistånd som inte återaktualiserats på socialkontoret inom ett år efter avslutad insats/utredning	79%	55%	81%
Andel unga vuxna med ekonomiskt bistånd, föregående år	5,9%	6,9%	6,9%
Andel vuxna biståndsmottagare med mycket långvarigt ekonomiskt bistånd, föregående år	26,2%	23,9%	22,9%
Andel vuxna biståndsmottagare med långvarigt ekonomiskt bistånd, föregående år	37,5%	41,7%	36,4%

Personer i behov av bostad enligt SoL och LSS har fått sitt behov tillgodosett

Satsningar:

- Samarbete med Öbo och privata hyresvärdar.
- Aktivt delta i processen att bygga nytt äldreboende med inriktning mot demens på Solhöjden

En behovsanalys är framtagen och har kompletterats med en specifik analys av befolkningsstrukturen och behovet av framtida äldreboendeplatser. Analysen visar att framförallt behovet av gruppboendeplatser för demenssjuka kommer att öka kraftigt i framtiden.

Förvaltningen har haft en representant vid diskussionen om den nya Översiktsplanen och bevakat frågan om trygghets-/seniorboende.

När det gäller bostad för personer med funktionsnedsättning planeras ett möte tillsammans med ÖFAB för att komma fram med en gällande handlingsplan.

Det prognostiserade behovet av bostäder inom ÄO om 3 år är 78 platser. Beslut finns för 80 platser, förutsatt att lägenheterna vid Bergmans demensboende fortsätter att användas som särskilt boende i Socialförvaltningens verksamhet.

Gällande måttet "Genomsnittlig väntetid Grupp- och serviceboende (LSS 9.9§) (dagar)" är antalet brukare för få för att få fram ett relevant värde.

Mått	2015	2014	2013
Genomsnittlig väntetid Grupp- och serviceboende (LSS 9.9§) (dagar)	-	-	-
Andel av det prognostiserade behovet av bostäder inom ÄO om 3 år som det finns beslut om byggnation för	103%	-	-
Hur lång är väntetiden i snitt (dagar) för att få plats på ett äldreboende från ansökan till erbjudande om plats?	16	21	88

Folkhälsomål

Överenskommelse om Jämställt VGR: Förvaltningens kvalitetsutvecklare ingår i arbetsgruppen som ska ta fram en lokal handlingsplan för jämställdhet.

En av de tre prioriterade frågorna i överenskommelsen är våld i nära relationer. Gruppverksamhet för våldsutsatta kvinnor finns i kommunens regi, men under 2015 har inte någon gruppverksamhet varit igång då inte tillräckligt många kvinnor haft behov eller intresse. På Behandlingsenheten ges individuellt råd och stöd till vuxna och/eller barn som lever i familjer med våld. Kommunen har även haft avtal med Dialoga relationsvårdscentrum under 2015.

Förvaltningen har finansierat en 50% tjänst vid Ungdomsmottagningen på Öckerö. Ungdomsmottagningen arbetar förebyggande och hälsofrämjande med ungdomar gällande deras psykosociala hälsa och frågor kring sex och samlevnad.

Socialnämnden

Resultaträkning

tkr	Bokslut 2015	Budget 2015	Avvikelse 2015	Bokslut 2014
Intäkter				
Taxor och avgifter	-9 010	-9 335	-325	-9 098
Övriga intäkter	-51 822	-20 484	31 338	-27 260
Summa intäkter	-60 832	-29 819	31 013	-36 358
Kostnader				
Personalkostnader	182 762	177 665	-5 097	165 429
Entrepr & köp av vht	55 394	27 996	-27 398	29 948
Övriga kostnader	63 202	59 474	-3 727	59 481
Kapitalkostnader	1 029	1 024	-5	621
Summa kostnader	302 386	266 160	-36 227	255 480
Resultat	241 555	236 341	-5 214	219 123

Resultat per verksamhet

tkr	Bokslut 2015	Budget 2015	Bokslut 2014	Bokslut 2013
Nämndsverksamhet	696	1 079	938	966
Säkerhet och trygghet	906	862	0	0
Riskhantering	7 530	7 360	0	0
Totalförsvaret och samhällsskydd	546	558	0	0
Gemensamt äldreomsorg	4 139	5 029	4 784	4 512
Vård och omsorg enl SoL /HSL	2 212	1 702	2 044	1 578
Vård och omsorg ordinärt boende	56 810	55 631	50 608	52 123
Vård och omsorg särskilt boende	55 699	54 215	52 109	47 935
Insatser LSS egen regi	50 142	47 714	47 779	49 945
Köpt verksamhet LSS	15 735	14 850	16 073	10 240
Öppen verksamhet	2 661	2 750	3 502	3 516
Institutionsvård vuxna missbruk.	1 862	1 610	1 450	2 947
Institutionsvård barn och unga	3 920	2 850	2 698	2 427
Familjehemsvård vuxna missbr.	986	1 515	1 479	1 825
Familjehemsvård barn och unga	2 942	2 375	2 711	3 318
Öppna insatser vuxna missbruk.	2 368	1 364	1 375	1 298
Övriga insatser barn och unga	1 652	1 960	1 794	1 246
Övrig vuxenvård	285	65	63	284
Ekonomiskt bistånd	9 598	9 000	10 345	10 531
Individ- & familjeomsorg totalt	11 025	12 559	11 163	11 384
Familjerätt	41	10	309	225
Socialförvaltningen gemensamt	8 629	10 639	7 310	5 712
Flyktningmottagande	1 135	645	530	0
Arbetsmarknadsåtgärder	35	0	58	38
Summa nettokostnad	241 555	236 341	219 123	212 050

Investeringar

	Utfall 2015	Utfall 2014	Utfall 2013
Socialnämnd	529	800	271
Summa Nettokostnad tkr	529	800	271

EKONOMISK KOMMENTAR

Socialnämnden redovisar för 2015 ett underskott om 5 200 tkr. Höga kostnader för Köpt vård och boende, Gruppboende LSS, Särskilt boende ÄO och Hemtjänst ÄO är huvudorsakerna bakom underskottet.

De totala intäkterna överstiger budget med 31 000 tkr. Överskottet hänför sig i huvudsak till bidrag för flyktingverksamhet (Ensamkommande flyktingbarn) 26 200 tkr, Övriga statliga bidrag 3 200 tkr och interna intäkter 1 500 tkr.

Personalkostnaderna uppvisar ett underskott om 5 100 tkr. Underskottet hänför sig till Gruppboende LSS 950 tkr, Särskilt boende ÄO 2 700 tkr, Hemtjänst ÄO 1 400 tkr och Personlig assistans LSS 1 400.

Förvaltningen har köpt verksamhet för ca 55 400 tkr, vilket är 27 400 tkr mer än budget. Även i detta fall är det 2015 års verksamhet för Ensamkommande flyktingbarn som utgör merparten av underskottet, 23 100 tkr. Övrigt underskott avser kostnader för Köpt vård och boende.

Budgeten för Övriga kostnader har överskridits med 3 700 tkr. Kostnader för referensboenden, ekonomiskt bistånd och interna kostnader förklarar merparten av underskottet.

Orsaken till de stora differenserna mot budget för Ensamkommande flyktingbarn är att 2015 års budget endast inkluderar handläggarkostnader och inte intäkter från Migrationsverket och boendekostnader. 2015 års nettokostnad för flyktingverksamheten vid socialförvaltningen är 1 150 tkr och underskottet jämfört mot budget 500 tkr. Underskottet har kunnat hållas nere till följd av att förvaltningen startat boenden i egen regi och på grund av ett stort antal engångsintäkter för de utredningar som upprättas för varje ensamkommande barn.

INVESTERINGAR

Under året har nämnden investerat i sängar, lyfthjälpmiddel, rullstolar, möbler och ett fordon till räddningstjänsten. Av 2015 års budget om 800 tkr har 529 tkr förbrukats. Förvaltningen har begärt att få överföra outnyttjade investeringsmedel till 2016.

KÖP AV VERKSAMHET

Socialnämnden köper socialjour av Göteborgs stad och medfinansierar Göteborgs Mobila fältteam. Socialnämnden medfinansierar även Ungdomsmottagningen på Öckerö som drivs av Västra Götalandsregionen, VGR. Gemensamt med Göteborgsregionen finansieras ett kunskapscentrum för våld i nära relationer. Vårdplatser och boende för barn, unga, vuxna, äldre och ensamkommande flyktingbarn köptes av olika huvudmän. Kooperativ, andra kommuner och företag tillhandahöll Personlig assistans samt andra LSS-insatser. Sammantaget köptes verksamhet för 55 400 tkr.

BARNBOKSLUT

Viktiga beslut och satsningar som påverkat barn och ungdomar

År 2015 präglades socialkontorets arbete med barn och unga av en extrem ökning av ensamkommande barn. En till stor del ny organisation behövde skapas och mycket av socialkontorets arbete kom att inriktas på de till stor del nya frågorna. Därtill kom att ett stort kontinuerligt arbete behövde göras med att rekrytera socialsekreterare.

Inom barn och unga på socialkontoret har man under året löpande avsatt tid för att stärka kvalitetsarbetet, i form av genomgång av befintliga rutiner och skapande av nya.

Särskilda satsningar för barn och ungdomar upp till 18 år

ESF-projekt SamTidigt - socialtjänst och skola samverkar kring stöd till barn och ungdomar. SamTidigt avslutades sommaren 2014, och verksamheten pågick en tid efter det. En ny uppstart av SamTidigt har planerats för under 2015 för att kunna komma igång under 2016.

Ungdomsgruppen – Barn och utbildning, Kultur och fritid, Socialtjänst – gemensamma insatser kring barn och ungdomar i riskzon. Syftet är att stärka stödet på hemmaplan och förhindra heldygnsvård. Gruppens uppdrag utökades under 2015 till att omfatta även yngre barn och gruppen benämns nu Barn och Ungdomsgruppen. Tanken är att gruppen ska arbeta med en bredare målgrupp och börja med främjande och förebyggande arbete i tidigare åldrar.

SSPF (Skola, Socialtjänst, Polis och Fritid) är en etablerad samverkansform, där man träffas var 6:e vecka och arbetar operativt på individnivå. Under 2015 gjordes en särskild satsning med att i grupp stärka föräldrar i sin föräldraroll utifrån att deras barn visat främlingsfientliga tendenser.

VÄSTBUS-avtalet tydliggör ansvaret mellan socialtjänst skola, elevhälsa och BUP i samarbetet kring barn med komplexa behov.

Samverkan mellan skola och socialtjänst genom regelbundna träffar mellan skolornas kuratorer och socialsekreterare.

En metodutvecklare/metodstödare anställs i syfte att stärka utförandearbetet i kommunen. Metodstödaren kommer att metodbehandla Behandlingsenheten och Bostödet. Ytterligare ett syfte med den anställningen har varit att utveckla samverkan mellan socialkontoret och Behandlingsenheten för att säkerställa att kompetensen och arbetet på Behandlingsenheten motsvarar behovet hos kommunens brukare/socialkontorets klienter.

Gruppverksamhet finns för barn till missbrukande föräldrar, ”Humlan” respektive barn till psykisk sjukdom/

psykisk ohälsa ”Biet”. Här är skola och psykiatri viktiga medaktörer. Gruppverksamhet för barn (7–12 år) med skilda föräldrar, ”Skilda världar”, startade under 2014.

Inom familjehemsarbetet har man förstärkt verksamheten med en handläggare. En handläggare har också gått en uppdragsutbildning på universitetet om 7,5 poäng. Samverkan mellan familjehemssekreterare och socialsekreterare för ensamkommande barn har stärkts på socialkontoret då man har som mål att framför allt yngre ensamkommande bör placeras i familjehem. Arbetet med att rekrytera och stödja familjehem har kunnat intensifieras i syfte att möta behoven hos barn i kommunen.

Under 2015 har även två socialsekreterare gått uppdragsutbildningar om 7,5 poäng avseende anknytning samt fördjupning av utredningsarbetet.

Gruppen socialsekreterare som arbetar med ensamkommande barn har utökats från två personer till 4,5 och ytterligare rekrytering pågår. Ett intensivt arbete pågår med att skapa hållbara rutiner för arbetet med de ensamkommande. Gruppen ingår i ett nätverk för kranskommunerna i syfte att effektivisera arbetet och säkerställa rättssäkerhet i frågorna, som till stor del är nya. Socialsekreterarna har också erhållit handledning som varit särskilt riktad mot trauma och kris.

Vilka möjligheter har barn och unga att få inflytande över beslut som rör dem?

När det gäller myndighetsutövning är barnperspektivet ständigt pågående genom utredningar i BBIC (Barns behov i centrum). I utredningarna ska man kunna utläsa barnets röst.

Bygg- och miljönämnden

Ordförande: Göran Ohlsson (L)

Verksamhetschef: Robert Svensson t.o.m. juni, därefter enhetschef Kennet Jonsson

Antal årsarbetare: se Kommunstyrelsen

UPPGIFT

Verksamheten ska bidra till att:

- kommunfullmäktiges vision kan förverkligas
- kommunen är säker och trygg att bo, vistas och verka i
- kommunens särart lever kvar
- kravet på ett långsiktigt hållbart samhälle uppfylls
- goda förutsättningar skapas för näringslivet

För att invånarna, besökare och företagare skall uppleva att Öckerö är en bra kommun att bo, vistas och verka i ska bygg- och miljönämnden:

Verksamhetens uppgifter och mått

• Remissbehandla planärenden

Mått	2015	2014	2013
Antal remissbehandlade planärenden	0 st	-	-

• Besluta om besked, anmälan, lov och tillsyn enligt PBL

Mått	2015	2014	2013
Kundnöjdhetsindex lov			
Ej mätt under 2015.			
Antal beslutade bygglov, bygganmälan och tillsyn	269 st	314 st	356 st
Under 2015 är antalet inkomna ärenden 398 st, vilket var det som mättes tidigare år. Från och med 2015 är måttet formulerat "antal beslutade bygglov, bygganmälan och tillsyn".			
Andel överklagade lov	13,4%	-	
Andel överklagade lov där kommunen fått rätt i högre instans	67%	-	
Handläggningstid bygglov, antal veckor	10 st	7 st	

• Besluta om tillsyn avseende hissbesiktningar, obligatorisk ventilationskontroll och energideklarationer

Mått	2015	2014	2013
Antal beslut om obligatorisk ventilationskontroll	0 st	0 st	17 st
Antal beslut om energideklarationer	0 st	93 st	100 st

Antalet inkomna och registrerade ärenden hos Boverket 2015 var 67 st. Detta är dock inget Bygg- och miljönämnden fattar beslut om.

• **Ansvara för rådgivning och besluta om tillstånd och tillsyn inom områdena miljö, naturvård, strandskydd, hälsoskydd, försäljning av receptfria läkemedel, rökfria offentliga lokaler och livsmedelssäkerhet**

Mått	2015	2014	2013
Antal beslut som omfattas av föreskrifter för människors hälsa och miljö	39 st	-	-

• **Ansvara för att aktualitetshålla lokala föreskrifter till skydd för människors hälsa och miljö**

• **Beslut om tillsyn avseende hissbesiktningar, obligatorisk ventilationskontroll och energideklarationer**

Mått	2015	2014	2013
Antal beslut om obligatorisk ventilationskontroll	0 st	0 st	17 st
Antal beslut om energideklarationer	0 st	93 st	100 st

Antal inkomna och registrerade ärenden hos Boverket 2015 var 67 stycken. Detta är dock inget Bygg- och miljönämnden fattar beslut om.

• **Besluta om tillstånd avseende brandfarlig och explosiv vara**

Mått	2015	2014	2013
Antal beslut om brandfarlig vara	3 st	3 st	10 st
Antal beslut om explosiv vara	1 st	0 st	2 st

• **Besluta om bostadsanpassningsbidrag**

Mått	2015	2014	2013
Antal beslut om bostadsanpassningsbidrag	27 st	-	-

KVALITETSREDOVISNING

Bygg- och miljönämndens resultat bedöms vara bra utifrån tillgängliga personella och monetära resurser som ställts till förfogande för nämndens verksamhet. Personalvakanser, chefsbyten och avsaknad av tillsynsplanering inom byggtillsynsområdet har starkt påverkat arbetssituationen. Detta kombinerat med ökat antal inkommande byggärenden och ökad tillsynsnivå enligt Miljöbalken visar att personalen trots en pressad arbetssituation har utfört uppdraget på ett tillfredsställande sätt. Sammantaget finns det många delar att arbeta vidare med. Exempelvis har lagstadgade tillsynsuppdrag enligt Plan- och bygglagen och Lagen om vissa receptfria läkemedel inte alls hunnits med.

MÅL**Måluppfyllelse****Övergripande mål för mandatperioden**

Handläggningstiden för enkla bygglov enligt gällande detaljplan är högst en arbetsdag

Bristande personalresurser har omöjliggjort arbete med uppfyllande av målet under 2015. Två chefsbyten under 2015 och ett under 2014 har också påverkat läget. Fokus har varit att försöka klara av stipulerade 10 veckors handläggningstid för bygglovsärenden, räknat från kompletta inkommande handlingar.

Nämndsmål

Har förutsättningarna för rättsäkra beslut ökat

Satsning:

- Genomföra fortlöpande fortbildning i nämnden genom dels deltagande i seminarier inom ramen för Ny PBL dels seminarier över överklagade beslut

Målet har uppfyllts genom olika utbildningsinsatser för både nämnden och dess personal. Dessutom har överklagade ärenden omnämnts/ diskuterats vid varje nämndsammanträde.

Mått	2015	2014	2013
Antal överklagade bygglov och förhandsbesked	36 st	-	-
Antal genomförda utbildningar/seminarier med ledamöterna	3 st	-	-

EKONOMISK KOMMENTAR

Kostnaderna för Bygg- och miljönämnden är 282 tkr lägre än budgeterat för 2015. Orsaken till detta är främst att många av nämndens politiker inte är yrkesverksamma och därav är uttag av förlorad arbetsinkomst mycket lågt för närvarande. Detta är en situation som snabbt kan förändras om strukturförändring med fler förvärvsarbetande politiker blir aktuellt. Dessutom har deltagandet i externa utbildningar varit lågt under året. De kostnader som är för Bygg- och miljönämndens arbete med tilldelad personal återfinns under Årsredovisning 2015 för Plan-, bygg- och miljöenheten (KS).

Resultaträkning

tkr	Bokslut 2015	Budget 2015	Avvikelse 2015	Bokslut 2014
Intäkter	0	0	0	0
Summa intäkter	0	0	0	0
Kostnader				
Personalkostnader	407	679	272	93
Övriga kostnader	75	85	10	
Summa kostnader	482	764	282	93
Resultat	482	764	282	93

Resultat per verksamhet

tkr	Bokslut 2015	Budget 2015	Avvikelse 2015	Bokslut 2014
Nämndsverksamhet	482	764	93	95

BARNBOKSLUT**Viktiga beslut och satsningar som påverkat barn och ungdomar**

Inga särskilda satsningar under året utöver annat än att barn alltid finns med i arbetet när det gäller vår myndighetsutövning utifrån särskilt känslig grupp i samhället.

Under året har vi bland annat lagt fokus på tillsyn av undervisningslokaler från förskoleklass till gymnasiet.

Miljöredovisning

ÖCKERÖ KOMMUNS MILJÖARBETE

Öckerö kommun arbetar aktivt i flera led och genom olika policydokument med att minska kommunens miljöbelastning. Arbetet ska leda till att säkra framtida generationers möjlighet till en god livskvalitet.

Vision 2025

I Öckerö kommuns långsiktiga vision finns flera delar som rör miljöområdet. I visionen ser man en levande skärgårdsmiljö där natur, kulturarv och historiska miljöer bevaras och utvecklas för kommande generationer. All energi som förbrukas i kommunen är förnybar och att det är attraktivt och säkert att åka kollektivt, cykla och gå. Öckerö utgör också ett centrum för hållbart och ansvarsfullt fiske.

Miljöpolicy

Som grund för miljöarbetet finns kommunens miljöpolicy som poängterar vikten av en hållbar utveckling och ett aktivt miljöarbete med sikte på framtida generationers välmående. Medvetenheten inom kommunens olika verksamheter ökar och där finns många engagerade medarbetare som bidrar. Fortfarande återstår en del arbete, inte minst gäller det att få med alla kommuninvånarna i omställningsarbetet.

Miljöpolicyens viljeyttring lyder enligt följande:

”Genom att tillsammans sträva efter att förbättra miljön ökar vi förutsättningarna för att livsbetingelserna skall bli bättre för oss alla. Öckerö kommun skall få en tydlig miljöprofil. Alla ska arbeta för en utveckling som är långsiktigt hållbar, vilket betyder att förutsättningarna för framtida generationers livskvalitet ska bevaras.”

Energiarbete

I vision 2025 har all energianvändning sitt ursprung i förnybara källor. Målet att 2014 vara självförsörjande med förnybar el har inte uppnåtts ännu. Redan idag är dock all inköpt el förnybar. Utredningar om ytterligare egen elproduktion från både sol och vind pågår.

Kommunen har två styrdokument inom energiområdet som ska vägleda verksamheternas arbete med energieffektivisering, minskning av koldioxidutsläpp och omställningen till förnyelsebara energikällor. Kommunen har en energiplan (EP) som omfattar kommunens hela geografiska område och en energieffektiviseringsstrategi (EES) som ska vägleda verksamheternas interna energiarbete.

Målsättningar för minskad energianvändning är:

- EP: 10 % mindre energianvändning för kommunens geografiska område till 2020 jämfört med basåret 2007.
- EES: 15 % mindre energianvändning för kommunala transporter, fastigheter respektive verksamheter till 2020 jämfört med basåret 2012.

Miljömål

Ett av verktygen som ska vägleda och stödja implementeringen av kommunens miljöarbete är de lokala miljömålen. De lokala miljömålen grundar sig i de 16 nationella miljökvalitetsmål som har antagits av Sveriges Riksdag och har anpassats efter lokala förhållanden och kommunens behov. De lokala miljömålen har delats in i 5 huvudmål, under respektive huvudmål finns sedan ett antal delmål som ska guida kommunens verksamheter vid prioritering av miljöarbetet.

NÄMNDERS MILJÖ- OCH ENERGIARBETE

Öckerö kommuns miljömål

Friskt vatten

- Minska utsläpp av miljö- och hälsofarliga ämnen till vatten
- Säkerställa god dricksvattenkvalitet

Energi och klimat

- Minska energiförbrukning i kommunens lokaler
- Minska energiförbrukning inom kommunens verksamhetsområden
- Minska energiförbrukningen inom Öckerö Fastighets AB:s verksamhet
- Minska klimatpåverkan från transporter inom kommunal verksamhet
- Öka resandet med kollektivtrafiken
- Öka antalet cyklande och gående

Konsumtion och avfall

- Minska avfallsmängden i kommunens verksamheter
- Öka andelen källsorterat avfall i kommunens verksamheter
- Minska konsumtionen
- Öka miljömedvetandet kring konsumtion

Inspirerande natur- och kulturmiljö

- Skydda och utveckla värdefulla naturmiljöer
- Skydda och utveckla värdefulla kulturmiljöer

God livsmiljö

- Förbättra medborgarnas miljö- och hälsokunskap
- Miljömedveten planering

KOMMUNSTYRELSENS MILJÖREDOVISNING

Ekonomienheten

Ekonomienhetens bidrag till miljöarbetet är genom arbetet med samordnad upphandling och då främst med Göteborgs Stads Upphandlings AB. Miljökrav är en självklarhet i GUAB:s upphandlingar och bidrar till miljömålen i fullmäktiges Upphandlingspolicy.

Kommunikations- och utvecklingsenheten

I alla beslut försöker vi tillse gröna aspekter. Exempel är dubbelsidig utskrift, inköp av kaffe, te, frukt, ljuskälla. Kommunen arbetar med en övergång till Office 2013 alt 2016, vilket kommer att möjliggöra tillgång till Skype for Business (fd LYNC) för alla anställda. Detta innebär att möten kan hållas via nätet vilket minskar tjänsteresor.

Besöks-, arbetsmarknads- och näringslivsenheten

Enheten har under 2015 arbetat med BRG och Miljöförvaltningen i Göteborgs stad för att erbjuda miljödiplomering till näringslivet. Fr.o.m. 2016 kommer samarbete att ske enbart med Miljöförvaltningen eftersom BRG slutar att erbjuda miljöutbildningar.

Verksamhet Fritid och kultur

Anläggningar

Enheten Anläggningar har minskat avfallsmängden genom återvinning samt återbruk av material från rivning av Brattebergsskolan och andra fastigheter. LED-belysning har installerats på prästängsområdet.

Bibliotek

LED-belysning har installerats i biblioteket.

Fritidsgård

Personalen på Fritidsgården bidrar aktivt till att öka ungdomarnas miljömedvetenhet genom bland annat källsortering.

Verksamhet Samhällsbyggnad

Plan- bygg och miljöenheten

Arbetet med att ta fram en ny översiktsplan för kommunen har fortgått med ett tydligt hållbarhetsperspektiv. En trafikstrategi har tagits fram som ligger till grund för hållbara transporter både inom, till och från kommunen.

Gatuenheten

Implementeringen av trafikstrategin har påbörjats. Trafiksäkerhetsplanen är ute på remiss till beredningen och arbete pågår med att ta fram en flerårig beläggningsplan för att förhindra kapitalförstöring. Dock har arbetet med gång-, cykel och mopedplanen flyttats till 2016 på grund av tidsbrist.

Lokalvårdsenheten

Enheten arbetar kontinuerligt med utbyte av kemikalier, reducering och minimering av parfym samt övergång till miljömärkta kemikalier som idag uppgår till ca 95 procent.

Kostenheten

För att minska kemikalieanvändningen inom kostenheten är det en mindre grupp som ansvarar för beställningar och som samverkar i ämnet.

En rutin för avfallssortering i köken är nu etablerad. Matrester sorteras kontinuerligt i alla kök, för att sedan bli biogas. Wellpapp sorteras också separat och resterande hamnar i brännbart. Sortering av glas, metall, plast och papper efterfrågas ute i köken men kan komma att bli aktuellt först då kommunens utbyggnad av kretsloppspark är gjord.

Arbetet för minskad användning av emballage- och engångsmaterial görs främst genom önskemål och påpekanden till såväl producenter och upphandlingsbolag. Enhetens egen användning består främst i engångsmatlådorna till äldre inom hemtjänsten, till specialkost samt vid de tillfällen då diskmaskiner är ur funktion. En översyn av energianvändningen i Brattebergsskolans och Bergagårdsskolans kök har utförts, vilket i sin tur har lett till att ansökningar om bidrag för energieffektiviseringsåtgärder till Länsstyrelsen (Klimatlivet) har skickats in.

VA-enheten

Fortlöpande arbetar enheten för att identifiera och ersätta kemikalier som kan bytas ut.

En gemensam vattenförsörjningsplan för att förbättra vattenkvaliteten i Göta Älv har antagits inom GR. Utifrån denna arbetas handlingsplaner fram på gemensamma träffar.

Fortlöpande byts gamla uttjänta pumpar ut mot mer energisnåla pumpar. Under året har 10 st bytts ut på bland annat Knippla, Rörö och Hönö.

Miljöredovisning

Båttrafiken

Verksamheten använder fr.o.m. 2015 efter test även Mk1 diesel i Polstjärnan. I den nya vaktstugan är en värmepump (luft/vatten) installerad. Belysning är i huvudsak LED.

Under året har en utredning angående energieffektivisering genomförts. Verksamheten deltar i ett projekt med bl.a. Färjerederiet Trafikverket och Volvo Penta om energieffektivisering av kommunens färjor. Ansökan om bidrag för energieffektiviseringsåtgärder har lämnats in till Länsstyrelsen (Klimatklivet).

BARN- OCH UTBILDNINGSFÖRVALTNINGENS MILJÖREDOVISNING

Förskola

Både Vipekärrs och Kaprifolens förskolor har påbörjat källsortering. I mån av tid går pedagogerna tillsammans med barnen till miljöstationen. Miljöfarligt material har rensats bort och pedagogerna har en ökad medvetenhet vid inköp av nytt material.

Rörö och Knippla förskolor fortsätter att källsortera. Här har man också formulerat ett mål som bidrar till en god livsstil. På Högåsens förskola finns ett miljörum där avfallet sorteras. På Hedens förskola källsorterar samtliga avdelningar. På Hälsö och Öckerö förskola är barnen delaktiga i källsortering till viss del, dock saknas miljörum.

Björkö och Fotö förskolor har haft som miljömål att få miljöklassningen Grön Flagg vilket enbart Fotö förskola uppnådde som har fått sina handlingsplaner godkända.

Grundskola

Alla grundskolor har haft som ambition att samtliga elever formulerar ett personligt mål som bidrar till en god livsstil och en hållbar framtid. Brattebergs, Rörö, Knippla och Hälsö skolor samt Ankaret hade som miljömål att införa källsortering av avfall. Brattebergs- och Hälsö skola har delvis uppfyllt målet genom egna insatser. Resterande skolor har på grund av avsaknad av förvaringsutrymmen och hämtning inte kunnat helt uppfylla målet. Bergagårds- och Hedens skolor har börjat med pappersinsamling. Dessa båda skolor har dessutom en egen miljöstation för att kunna möjliggöra detta. Brattebergs, Björkö och Fotö skolor har haft som miljömål att få miljöklassningen Grön Flagg, vilket enbart Fotö skola uppnådde. Ankaret, Rörö och Knippla skolor har digitaliserat sina utskick för att minska konsumtion av papper.

Björkö, Fotö och Hälsö skolor samt Bergagårdsskolan har haft satsningar på att integrera miljökunskap, både teoretiskt och praktiskt, i undervisningen.

Gymnasieskola

Öckerö seglande gymnasieskola har inrättat källsortering i klassrummen och "Stilla havet". Samtliga elever har formulerat ett mål som bidrar till en god livsstil och en hållbar framtid.

SOCIALNÄMNDENS MILJÖREDOVISNING

Satsningar har gjorts för att minska energiförbrukning, klimatpåverkan från transporter och avfallsmängd i Socialförvaltningens verksamheter.

I kommunens Energieffektiviseringsstrategi har förvaltningen lyft fram användning av förnybara bränslen i kommunens fordon, mera effektiv planering av transporter, hållbarare transportsätt samt ökad användning av elbils-poolen. Till exempel har sjuksköterskornas bilar börjat bytas ut allt eftersom avtalen löper ut till hybrid bilar. I andra verksamheter har man minskat bilåkandet genom att samköra brukare och att cykla när det är möjligt.

Sopsortering sker i alla verksamheter. Glödlampor ersätts fortlöpande av lågenergilampor.

BYGG- OCH MILJÖNÄMNDENS MILJÖREDOVISNING

Bygg- och miljönämnden har genom sitt prövnings- och tillsynsarbete arbetat genom att påverka de som är föremål för prövnings- och tillsynsarbete att på olika sätt ta miljöhänsyn. Effekterna av Bygg- och miljönämndens arbete avseende total positiv miljöpåverkan inom Öckerö kommun är inte möjligt att mäta på ett tillfredsställande sätt.

ÖCKERÖ FASTIGHETS AB

Samtliga anställda har genomgått första delen av en utbildning för att bli miljödiplomerade. Verksamheten har en miljöpolicy, miljöplan samt en rutin för kemikalier, resor och inköp.

7 av 8 nybyggda, fastighetsnära hus för källsortering blev tagna i bruk under 2015. Därmed har verksamheten minskat antal sopkärl och transporter. Under 2015 införskaffades 2 stycken nya elbilar, medan en bensindriven bil togs ur bruk. De nybyggda skolorna *Brattebergsskolan* och *Hedenskolan* byggs enligt standarden *Miljöbyggnad Silver*.

SVERIGES EKO-KOMMUNER

Öckerö kommun har under 2014 gått med i Sveriges Ekokommuner. För att bli medlem krävs att det finns ett antaget miljöprogram och att kommunen aktivt deltar inom nätverket. Hållbarhetsprinciperna ska beaktas i samtliga kommunala beslut och att kommunens arbete ska ske i enlighet med de styrdokument som finns inom miljöområdet. För att kunna följa miljöarbetet i kommunen samt för att kunna jämföra kommuner emellan, så har Sveriges Ekokommuner tagit fram 12 gemensamma nyckeltal som ska följas upp årligen. Nyckeltalen redovisas här till höger.

Nyckeltal

	2015	2014	2013
Folkmängd	12 682	12 645	12 574
Totalt koldioxidutsläpp, ton/invånare	2,14*	2,36**	2,86***
Koldioxidutsläpp industriprocesser, ton/invånare	0,00002*	0,00002**	0,00002**
Koldioxidutsläpp övriga sektorer, ton/invånare	2,14*	2,36**	2,86***
Antal resor med kollektivtrafik, per invånare/år	51		34
Andel förnyelsebara bränslen i kollektivtrafiken (busstrafik), %	84		55
Andel jordbruksmark med miljöstöd för ekologisk odling, %	0	0	0
Andel miljöcertifierat skogsbruk, %	0	0	0
Andel skyddade mark- och vattenområden, %	4	4	4
Avfall (total mängd inklusive producentansvar)			
Hushållsavfall, kg/invånare	302	386	404
Grovavfall, kg/invånare	137	48	40
Återvinning, kg/invånare	216	72	64
Elavfall, kg/invånare	16	17	16
Tungmetaller i avloppsslam			
Bly, mg/kg TS	5	11	7,7
Kadmium, mg/kg TS	0,5	0,7	0,68
Kvicksilver, mg/kg TS	0,22	0,2	0,17
Andel förnybar och återvunnen energi i kommunala lokaler, %	87	60	64
Transportenergi för tjänsteresor, kWh/årsarbetare	1 466	1 344	1 418
Koldioxidutsläpp för tjänsteresor, ton CO ₂ /årsarbetare	0,4	0,3	0,35
Inköp av ekologiska livsmedel i kommunen, årets 6 första månader	36	28	21
Andel miljöcertifierade kommunala skolor/förskolor, %	7	5	10
Andel fossila bränslen för uppvärmning i kommunens fastigheter, %	6	4	7
Andel förnybar energi inom transportsektorn i kommunen, %	1	1	2
Energianvändning av kommunens fastigheter, kWh	6 251 031	7 197 971	7 456 112
Energianvändning av kommunens verksamheter, kWh	4 789 892	4 675 030	4 675 264
Andel förnybar och återvunnen energi i kommunala verksamheter, %, miljömärkt el	100	100	-
Produktion av vindkraftsel av eget vindkraftverk som kvittas mot kommunens verksamhetsel, kWh	1 177 877	-	-
Energianvändning av kommunens transporter, kWh	2 665 668	2 692 624	3 084 246

* Beräknat på siffror från 2013

** Beräknat på siffror från 2012

*** Beräknat på siffror från 2011

Revisionsberättelse

REVISIONSBERÄTTELSE FÖR ÅR 2015

Vi, av fullmäktige utsedda revisorer, har granskat den verksamhet som bedrivits i styrelse och nämnder samt genom de utsedda lekmannarevisorerna verksamheten i kommunens bolag Öckerö Fastighets AB med dotterbolag och Öckerö Rederi AB under år 2015.

Styrelse, nämnder och beredningar ansvarar för att verksamheten bedrivs enligt gällande mål, beslut och riktlinjer samt de föreskrifter som gäller för verksamheten. De ansvarar också för att det finns en tillräcklig intern kontroll och återredovisning till fullmäktige.

Revisorernas ansvar är att granska verksamhet, intern kontroll och räkenskaper samt att pröva om verksamheten bedrivits enligt fullmäktiges uppdrag och mål samt de föreskrifter som gäller för verksamheten.

Granskningen har såvitt avser kommunen utförts enligt kommunallagen, god revisionssed i kommunal verksamhet och revisorernas reglemente. Granskningen har genomförts med den inriktning och omfattning som behövs för att ge rimlig grund för bedömning och ansvarsprövning. I bifogad redogörelse framgår en sammanställning av utförd granskning.

Ur bifogad redogörelsen önskar vi särskilt lyfta fram att revisorerna under 2015 har genomfört en granskning av projektet Framtida skollokaler där det lämnats ett antal rekommendationer kopplat till identifierade brister i kommunstyrelsens styrning och uppföljning samt att det i den uppföljande granskningen av bygglovsprocessen framkom att flera av de tidigare lämnade rekommendationerna kvarstår.

Håkan Beskow har p.g.a. jäv inte deltagit i den uppföljande granskningen av bygglovsprocessen.

Vi bedömer sammantaget att styrelsen och nämnderna i allt väsentligt har bedrivit verksamheten på ett ändamålsenligt och från ekonomisk synpunkt tillfredsställande sätt.

Vi bedömer att räkenskaperna i allt väsentligt är rättvisande.

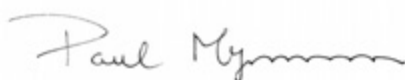
Vi bedömer att styrelsens och nämndernas interna kontroll har varit tillräcklig.

Vi bedömer utifrån avrapporteringen i årsredovisningen, att resultatet för flera av de verksamhetsmässiga och finansiella målen inte är förenligt med vad fullmäktige bestämt. Vi delar styrelsens bedömning att god ekonomisk hushållning inte har uppnåtts.

Vi tillstyrker att fullmäktige beviljar ansvarsfrihet för kommunstyrelsen och nämnderna samt enskilda ledamöter i dessa organ.

Vi åberopar bifogad redogörelse samt överlämnade revisionsrapporter.

Öckerö den 24 mars 2016

Paul Magnusson
Ordförande

Håkan Beskow

Eva Wennström

Lars Henriksson

Göran Larsson Jaksch

Till revisionsberättelsen hör bilagan: Redogörelse för revisionen år 2015

BILAGA TILL REVISIONSBERÄTTELSE

1. REDOGÖRELSE FÖR REVISIONEN ÅR 2015

1.1 Inledning

Öckerö kommuns revisorer lämnar härmed sin sammanfattande rapport avseende årets granskningsinsatser.

I rapporten lämnas sammanfattande beskrivningar av de granskningar som genomförts under året. Granskningarna återfinns som bilagor till föreliggande redogörelse, Ernst & Young AB har biträtt revisionen i samtliga granskningar.

1.2 Granskningsinriktning

Granskningarna har utförts enligt kommunallagen, aktiebolagslagen (lekmannarevisionen) och fastställt revisionsreglemente.

Revisionen har till uppgift att pröva om verksamheterna bedrivs på ett effektivt och ändamålsenligt sätt, pröva om räkenskaperna är rättvisande och om kontrollen inom styrelsen och nämnderna är tillräcklig.

2. BOKSLUTSGRANSKNING

Revisorerna har granskat kommunens årsredovisnings resultat- och balansräkningar med nothänvisningar, kassaflödesanalyser, driftsredovisning och investeringsredovisning. Revisionen har utförts enligt god revisionssed i kommunal verksamhet och kommunens revisionsreglemente. Syftet med granskningen har varit att uppmärksamma förhållanden som bör åtgärdas samt att ge förslag till förbättringar.

Kommunallagen kräver att kommunernas ekonomi skall vara i balans. Balanskravet ska betraktas som ett minimikrav gällande om verksamheten bedrivs i enlighet med det lagstadgade kravet om en god ekonomisk hushållning. Årets avstämning av balanskravet utvisar att kostnaderna överstiger intäkterna och att kommunen därmed inte uppfyller balanskravet för verksamhetsåret 2015.

Kommunfullmäktige har angivit att god ekonomisk hushållning föreligger när, av fullmäktige, fastställda finansiella och verksamhetsmässiga mål visar god målfyllelse. Av kommunens årsredovisning framgår vilka finansiella och verksamhetsmässiga mål som ska bidra till att god ekonomisk hushållning uppfylls. I årsredovisningen presenteras en uppföljning av samtliga verksamhetsmässiga och finansiella mål. Kommunstyrelsen gör även en samlad analys av huruvida kommunen uppnår god ekonomisk hushållning. Bedömningen är att kommunen, under verksamhetsåret 2015, inte har nått upp till fullmäktiges definition av god ekonomisk hushållning. Bedömningen baseras på att ett av de finansiella målen och två av de verksamhetsmässiga målen inte är uppfyllda samt att kommunen inte uppfyller balanskravet.

Revisorerna bedömer mot bakgrund av ovanstående, att resultatet för flera av de verksamhetsmässiga och finansiella målen inte är förenligt med vad fullmäktige bestämt. Revisorerna konstaterar även att kommunen inte uppfyller balanskravet. Revisorerna delar styrelsens bedömning att god ekonomisk hushållning inte har uppnåtts.

I övrigt överensstämmer kommunens årsredovisning i huvudsak med lagen om kommunal redovisning och god redovisningssed, det vill säga är rättvisande, samt att bokslutet och årsredovisningen i all väsentlighet är korrekt upprättat.

Socialnämnden redovisar 2015 ett negativt utfall jämfört med budget om 5,2 mnkr. Revisionens bedömning är att kommunens nämnder, med undantag från socialnämnden som föregående år hade en avvikelse på -2 mnkr, haft en god budgetföljsamhet under 2015.

3. GRANSKNING AV DELÅRSRAPPORTEN

Revisionen har i enlighet med kommunallagen översiktligt granskat Öckerö kommuns delårsrapport per 2015-08-31. Kommunallagen föreskriver att budgeten ska innehålla mål och riktlinjer för verksamheten samt mål som är av betydelse för en god ekonomisk hushållning, såväl finansiella som verksamhetsmässiga mål. Dessa mål skall följas upp i delårsrapporten och i årsredovisningen.

Syftet med revisorernas översiktliga granskning var att bedöma om resultatet i delårsrapporten är förenligt med de finansiella och verksamhetsmässiga mål som kommunfullmäktige beslutat om och huruvida delårsrapporten ger en rättvisande bild av kommunens ekonomiska resultat och ställning.

Med utgångspunkt från den översiktliga granskningen gjordes följande bedömningar:

- Kommunfullmäktige har i budget 2015 en definition av god ekonomisk hushållning och har angivit vilka finansiella och verksamhetsmässiga mål som ska bidra till att god ekonomisk hushållning uppfylls.
- I delårsbokslutet framgår uppföljning för tre av de fyra verksamhetsmässiga målen som kommunfullmäktige fastställt och som har koppling till fullmäktiges definition av god ekonomisk hushållning. Endast ett av målen bedöms uppfyllt och ett delvis uppfyllt och en samlad analys av målfyllelsen saknas. Mot bakgrund av att kommunen inte själv lämnar en prognos för huruvida de verksamhetsmässiga målen förväntas uppnås eller hur långt arbetet bedöms per delårsbokslutet, avvaktar revisorerna till årsbokslutet för en samlad bedömning om resultaten är förenliga med de mål som fullmäktige beslutat om i sin årsbudget.

Bilaga till revisionsberättelse

- Kommunfullmäktige har fastställt tre övergripande finansiella mål för verksamheten. Utvärderingen av dessa mål i delårsbokslutet visar på god måluppfyllelse efter åtta månader. Revisorerna bedömer att måluppfyllelsen för de finansiella målen uppnås med tillfredställande resultat per delårsbokslutet. Att årets resultat bör uppgå till minst 1,5 % av budgeterat skattenetto sett över en period av fem år stäms av vid årsbokslutet.
- Delårsrapporten utvisar ett prognostiserat resultat för 2015 om 1,4 mnkr, vilket överstiger fullmäktiges budgeterade resultat med 14,6 mnkr. Beaktat att resultatet innehåller reavinster motsvarande 7,6 mnkr gör kommunen bedömningen att balanskravet inte kommer att klaras. Revisionen har ingen anledning att göra någon annan bedömning än kommunen, beaktat de osäkerhetsfaktorer som en prognos innebär.
- Kommunen har erhållit besked om återbetalning av försäkringspremier från FORA om 4,6 mkr gällande avtalsförsäkringar från 2004. Beloppet är inte upptaget i delårsbokslutet men finns med i kommunens prognos för helåret.
- Kommunen avviker från RKR 22 delårsrapport. Enligt rekommendationen ska Öckerö kommun upprätta en sammanställd redovisning då koncernföretagens balansomslutning uppgår till mer än 30 % av kommunkoncernens balansomslutning. Kommunen upprättar ingen sammanställd redovisning i delårsrapporten.

Sammantaget är revisorernas bedömning att delårsrapporten per 2015-08-31 i huvudsak är upprättad i enlighet med lagen om kommunal redovisning och i allt väsentligt ger en rättvisande bild av kommunens resultat och ställning.

4. LÖPANDE GRANSKNING AV INTERN KONTROLL I REDOVISNINGEN 2015

Granskningen av den interna kontrollen har inriktats mot väsentliga rutiner och konton enligt upprättad riskanalys. Den årliga granskningen av kommunens styrelse och nämnder har genomförts löpande under revisionsåret och omfattar följande steg:

- Granskning av inköpsprocessen och utbetalningsrutiner samt stickprovgranskning av gjorda inköp
- Uppdatering av exploateringsprocessen
- Uppdatering av bokslutsprocessen
- Uppdatering av löneprocessen samt separat lönegranskning
- Granskning av kontroller kopplat till anläggningsregister
- Granskning av redovisning avseende moms, sociala avgifter och källskatt
- Granskning av övergripande kontroller

Utifrån granskningen av årets löpande redovisningsrevision är revisionens sammanfattande bedömning att den interna kontrollen är god och att rapporteringen ger en rättvisande bild av kommunens utveckling, dess resultat och ställning.

5. ÅRLIG VERKSAMHETSGRANSKNING

Revisionen har genomfört den årliga granskningen av verksamheterna inom styrelsen och nämnderna i enlighet med upprättad revisionsplan för år 2015. Nedan följer ett sammandrag från årets verksamhetsgranskning.

5.1 Årlig grundläggande granskning av kommunens styrelse och nämnder 2015

Den årliga granskningen innebär att revisorerna gör en översiktlig granskning av kommunens styrelse och nämnder. Syftet med granskningen är att på en övergripande nivå ge svar på hur styrelsen och nämnderna mottar, genomför och återredovisar de av kommunfullmäktige beslutade mål och uppdragen.

Den sammanfattande bedömningen utifrån årets granskning av kommunens styrelse och nämnder är att verksamheten under 2015 i allt väsentligt har bedrivits ändamålsenligt och med en tillräcklig intern kontroll. Nämnderna bedöms på ett ändamålsenligt sätt ha hanterat de ekonomiska förutsättningarna under 2015. I granskningen noterades dock att socialnämnden redovisar ett underskott på 5 200 tkr och att det utifrån protokoll inte är möjligt att följa om nämnden under året vidtagit åtgärder för att nå en budget i balans. I granskningen framkom även problem med kompetensförsörjningen och att det är en utmaning att rekrytera lämplig personal till verksamheterna. Detta avsåg framförallt socialnämnden och Plan-, bygg- och miljöenheten inom kommunstyrelsen. Revisorerna ser med oro på denna fråga och kommer särskilt följa arbetet med den strategiska kompetensförsörjningen. Av granskningen framkom också att enbart fyra av elva mål riktade till kommunstyrelsen uppfylls helt för 2015 vilket bedöms som otillfredsställande.

Av de fördjupade granskningar som genomförts av kommunstyrelsen, barn- och utbildningsnämnden samt bygg- och miljönämnden framkommer därtill ett antal förbättringsområden. Det bedöms vara väsentligt att kommunstyrelsen och nämnderna beaktar lämnade rekommendationer för att säkerställa att verksamheten bedrivs ändamålsenligt.

Det finns en rad övergripande dokument och styrinstrument som anger hur styrningen inom kommunen ska tillämpas samt vilka principer som ska gälla för genomförande av uppdrag och uppföljning/återrapportering. Utifrån granskningens resultat är bedömningen att Öckerömodellen på ett övergripande plan är tydlig som styrmodell och att det finns ändamålsenliga anvisningar för nämnderna. Av granskningen framkommer att det har skett ett

utvecklingsarbete för att tydliggöra hur verksamheterna ska arbeta med riskbedömningar som en del i den interna styrningen och kontrollen, vilket bedöms som positivt. I likhet med föregående år är dock bedömningen att modellen skulle kunna tydliggöras avseende hur kommunstyrelsen och nämnderna ska arbeta med interna kontroller i den egna verksamheten för att minimera riskerna.

Granskningen visar att kommunstyrelsen och nämnderna inte upprättat verksamhetsplaner för 2015 i enlighet med Öckerömodellen. Detta bedöms i granskningen som bristfälligt. Däremot visar granskningen att verksamheterna samhällsbyggnad samt fritid och kultur på verksamhetsnivå upprättat verksamhetsplaner för 2015.

6. FÖRDJUPADE GRANSKNINGAR

Respektive granskning redovisas i granskningsrapport. I rapporten finns utförliga bedömningar och rekommendationer för kommunstyrelsen, nämnderna och bolagen som ingår i granskningen. Granskningarna återfinns i sin helhet som bilagor till föreliggande redogörelse.

6.1 Granskning av projektstyrning

Revisionen har under 2015 genomfört en granskning av projektet Framtida skollokaler i Öckerö kommun. Syftet med granskningen var att granska om kommunstyrelsen säkerställt en ändamålsenlig styrning, ledning och uppföljning av projektet Framtida skollokaler. Vidare var syftet att granska om Öckerö Fastighets AB (ÖFAB) säkerställt styrning och ledning inom ramen för projektet samt hur barn- och utbildningsnämnden säkerställt att den pedagogiska verksamheten tillvaratas.

Sammanfattningsvis bedöms i granskningen att kommunstyrelsens styrning och ledning över projektet Framtida skollokaler bör stärkas och utvecklas. Revisionens bedömning är vidare att ÖFAB övergripande säkerställt styrning och ledning avseende projektet samt att barn- och utbildningsnämnden säkerställt sitt ansvar för den pedagogiska verksamheten i projektet.

Kommunstyrelsen

Av granskningen framkom att kommunstyrelsen eller projektets styrgrupp inte genomför någon systematisk eller planerad uppföljning av projektet. Det genomförs vidare inte någon löpande och dokumenterad riskanalys inom projektet. Revisionens bedömning är även att dokumentationen från styrgruppens möten är otillräcklig för att säkerställa insyn i vilka beslut som fattats och på vilka grunder. Bedömningen är att styrningen av projektet bör stärkas och att formerna för rapportering, uppföljning och riskanalys bör tydliggöras och formaliseras.

Då projektet löper över flera budgetår är det enligt revisionens bedömning viktigt att styrningen präglas av ett processperspektiv med en utarbetad plan för styrning och

uppföljning. Öckerömodellen bedöms inte ensam kunna tillämpas för styrning och uppföljning. Revisionens bedömning är att kommunstyrelsen bör säkerställa en aktiv styrning och uppföljning som går utöver Öckerömodellen samt säkerställa att samtliga aktörer har en god insikt i och förståelse för processen.

I granskningen framgick att projektet till stor del präglas av informell styrning. Detta gör att stort ansvar och kunskap är koncentrerad till enskilda individer i organisationen. Avhopp på nyckelpositioner kan då få konsekvenser för projektets genomförande. Revisionens bedömning är att kommunstyrelsen bör arbeta för att hantera denna sårbarhet.

Revisionen bedömer även att kommunstyrelsen bör stärka roll- och ansvarsfördelningen i projektet. Det bedöms vara en styrka att det finns en antagen organisation för projektet, med styrgrupp och projektgrupper, och att ansvar för olika delar av genomförandet är definierat. Det är dock enligt revisorernas bedömning en brist att dokumenterad fördelning av beslutsbefogenheter saknas.

Barn- och utbildningsnämnden

Av granskningen framkom att nämnden får regelbundna rapporter från arbetet vid sina sammanträden. Vidare deltar personal från barn- och utbildningsförvaltningen i projektets styr- och programgrupp. Revisionens bedömning är att detta säkerställer nämndens ansvar för att den pedagogiska verksamheten tillvaratas i projektet. Det är vidare revisionens bedömning att nämnden bör säkerställa att det är tydliggjort vilket ansvar som vilar på nämnden och dess förvaltning avseende inredning och köksutrustning på Heden- respektive Brattebergsskolan.

Öckerö Fastighets AB

ÖFABs styrning och ledning av projektet regleras främst av de avtal som tecknats inom ramen för ett partnersamarbete. Det är enligt revisionens bedömning en styrka att det finns en projektorganisation med en roll- och ansvarsfördelning. Vidare bedöms det i granskningen som positivt att styrgruppsmöten samt byggmöten dokumenteras i beslutsprotokoll. Detta ökar transparensen och gör det möjligt att följa processen. Revisionen noterar dock att flera av beslutsprotokollen justerades sent i samband med pågående granskning.

Av vad som framkom i granskningen bedöms att bolaget bör stärka sitt arbete med uppföljning och riskanalys. Exempelvis noteras att en samlad ekonomiredovisning under projektets andra fas ännu inte presenterats för styrgruppen, vid granskningens genomförande. Revisionen rekommenderar även ÖFABs styrelse att tydliggöra och formalisera formerna för uppföljning av projektets olika delar. Utifrån granskningens bedömning bör även ÖFAB arbeta för att tydliggöra ansvars- och beslutsbefogenheterna mellan olika aktörer så att detta inte påverkar projektet negativt.

Bilaga till revisionsberättelse

I granskningen identifierades vissa förbättringsområden och mot bakgrund av detta lämnades ett antal rekommendationer.

6.2 Uppföljande granskning av bygglovsprocessen

Under 2014 genomförde revisionen en granskning av bygglovsprocessen i Öckerö kommun. Granskningen syftade till att bedöma om kommunens bygglovsprocess var ändamålsenlig samt hur nämnden säkerställer likvärdig bedömning i bygglovsärenden. Granskningen omfattade bygg- och miljönämnden samt kommunstyrelsen i dess roll som verksamhetsansvarig.

Mot bakgrund av den tidigare granskningen har revisionen under 2015 genomfört en uppföljande granskning av bygglovsprocessen. Syftet var att granska om bygg- och miljönämnden samt kommunstyrelsen åtgärdat de brister som uppmärksammades i revisionens granskning av bygglovsprocessen 2014. Den tidigare granskningen avlämnades i april 2015, vilket innebär att styrelsen och nämnden i sammanhanget haft en kort tidsperiod för att åtgärda de utvecklingsområden som uppmärksammades i granskningen.

Utifrån granskningens resultat är revisionens samlade bedömning att bygg- och miljönämnden och kommunstyrelsen har påbörjat åtgärder under 2015 för att hantera delar av de brister som uppmärksammades i den tidigare granskningen. Revisionen noterar att åtgärder påbörjats avseende de brister som enligt granskningens resultat är mest centrala - att uppdatera gamla detaljplaner samt att tydliggöra den strategiska kompetensförsörjningen.

Av granskningen framkom att nämnden fortsatt får information om och analys av överklagade ärenden på sina sammanträden. Revisionen bedömer därför att nämnden i detta hänseende vidtagit åtgärder i enlighet med rekommendationerna i tidigare granskning. Under 2015 har nämnden vidare genomfört ett flertal utbildningar inom bland annat plan- och bygglagen och bedömningen är att nämnden stärkt sin kompetens inom området. Utbildningsinsatser eller rutiner för att förebygga jäv i nämndens arbete har dock inte genomförts.

Arbetet med att utveckla rutiner för handläggning av bygglovsärenden har avstannat. Enligt revisionens bedömning kvarstår därför rekommendationen att fortsätta utvecklingsarbetet med rutiner för handläggning. Att arbetet avstannat uppges bland annat bero på en stor personalomsättning och hög arbetsbelastning på förvaltningen. Detta understryker enligt revisionens bedömning förvaltningens behov av att analysera och planera sin kompetensförsörjning.

Vidare bedömer revisionen att kommunen bör sträva efter att minska antalet bygglov som beviljas med avvikelse från detaljplan. Vi bedömer det som positivt att ett arbete med att uppdatera gamla planer initierats under året.

I granskningen identifierades vissa förbättringsområden och mot bakgrund av detta kvarstår ett antal rekommendationer från 2014 års granskning.

Håkan Beskow har p.g.a. jäv inte deltagit i den uppföljande granskningen av bygglovsprocessen.

7. LEKMANNAREVISORERNAS GRANSKNING

7.1 Öckerö Fastighets AB med dotterbolag

Granskningen av Öckerö Fastighets AB (ÖFAB) med dotterbolag har under året varit inriktad på bolagets styrning och uppföljning i projektet Framtida skollokaler. Granskningen omfattade både ÖFAB, kommunstyrelsen och barn- och utbildningsnämnden. Projektet Framtida skollokaler innebär ny- och ombyggnation av två skolor, Hedenskolan samt Brattebergsskolan. Syftet med granskning var bland annat att granska ÖFABs styrning och ledning inom ramen för projektet.

Granskningen av ÖFABs styrning och ledning inriktades på följande områden:

- Styrning och ledning
- Organisation
- Roll- och ansvarsfördelning
- Uppföljning av byggnadsprojektet

Granskningen baserades på genomgång av relevant dokumentation samt intervju med VD och projektchef.

Revisorernas sammantagna bedömning var att ÖFAB övergripande säkerställt styrning och ledning avseende projektet för nybyggnation av Heden- och Brattebergsskolan. I granskningen bedömdes dock att bolaget bör stärka sitt arbete med uppföljning och riskanalys. Exempelvis noterades vid granskningens genomförande att en samlad ekonomiredovisning ännu inte presenterats för styrgruppen. Revisorerna rekommenderar därför ÖFABs styrelse att tydliggöra och formalisera formerna för uppföljning av projektets olika delar.

ÖFABs styrning och ledning av projektet regleras främst av de avtal som tecknats inom ramen för partnersamarbetet. Det är enligt revisorernas bedömning en styrka att det finns en projektorganisation med en roll- och ansvarsfördelning. Vidare bedöms det vara positivt att styrgruppsmöten samt byggmöten dokumenteras i beslutsprotokoll. Detta ökar transparensen och gör det möjligt att följa processen. I granskningen noterades dock att flera av beslutsprotokollen justerades sent i samband med pågående granskning.

Vidare bör ÖFAB, enligt revisorernas bedömning, arbeta för att tydliggöra ansvars- och beslutsbefogenheterna mellan olika aktörer.

Utifrån granskningens resultat identifierades ett antal förbättringsområden inom verksamheten, utifrån dessa lämnades ett antal rekommendationer. Lekmannarevisorernas granskning har dokumenterats i en separat rapport. Ernst & Young AB har biträtt oss vid revisionen. I bilaga till föreliggande redogörelse återfinns granskningsrapporter för Öckerö Fastighets AB med dotterbolag.

7.2 Öckerö Rederi AB

Årets granskning har inriktats på följande områden:

- Väsentliga händelser under året
- Styrning och uppföljning
- Riskområden och intern kontroll

Granskningen är genomförd genom bedömning av relevanta dokument samt genom intervju med bolagets VD.

Den sammantagna bedömningen utifrån den grundläggande granskningen är att bolagets verksamhet har skötts på ett ändamålsenligt och från ekonomisk synpunkt tillfredsställande sätt samt att den interna kontrollen har varit tillräcklig. I bilaga till föreliggande redogörelse återfinns granskningsrapport för Öckerö Rederi AB.

Fakta om kommunen

Kommunfullmäktige efter de tre senaste valen

Partier	Antal mandat 2015	Antal mandat 2010	Antal mandat 2006
Moderata Samlingspartiet	11	13	12
Kristdemokraterna	9	7	10
Folkpartiet Liberalerna	4	7	4
Miljöpartiet de Gröna	3	3	3
Arbetspartiet Socialdemokraterna	9	9	11
Vänsterpartiet	2	1	1
Sverigedemokraterna	3	1	0
Samtliga partier	41	41	41

Befolkningen 2015-12-31 var 12 682 personer

	Totalt	Förändring 2014-2015	Areal i hektar
Hönö	5 293	0	568
Öckerö	3 568	+12	398
Hälsö	600	-6	130
Björkö	1 553	+31	555
Knippla	319	+6	52
Hyppeln	165	-4	84
Rörö	262	+3	229
Kalvsund	205	-9	37
Fotö	630	+6	69
Grötö	84	+9	63
Summa	12 679*		2 185

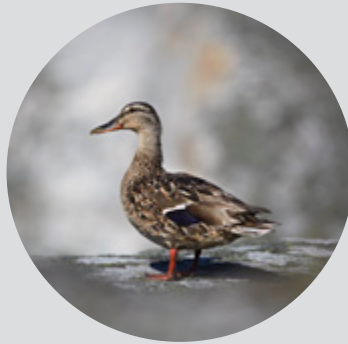
* 3 personer restförda

Kommunal skattesats 2015

tkr	år 2015	år 2016
Genomsnitt - riket	20:70	20:75
Genomsnitt - Västra Götalands län	21:25	21:27
Genomsnitt - GR	21:12	21:12
Partille	19:96	19:96
Mölnadal	20:26	20:26
Härryda	20:62	20:62
Lerum	20:65	20:65
Öckerö	20:76	20:76
Göteborg	21:12	21:12
Tjörn	21:21	21:21
Kungsbacka*	21:33	21:33
Alingsås	21:36	21:36
Kungälv	21:44	21:44
Stenungsund	21:64	21:64
Ale	21:87	21:87
Lilla Edet	22:37	22:37

* Hallands län

Öckerö kommuns årsredovisning 2015

är kommunstyrelsens redogörelse över verksamheten år 2015 till kommunfullmäktige och övriga intressenter.

Årsredovisningen har producerats av ekonomienheten i samarbete med övrig kommunförvaltning.

ÖCKERÖ KOMMUN

475 80 Öckerö • Tel 031-97 62 00
E-post kommun@ockero.se
www.ockero.se